

Εμπειρογνωμοσύνη νέων διαδρομών - σήμανσης Δρόμων Κρασιού Πελοποννήσου και βελτίωσης οινοτουριστικού προϊόντος της περιοχής

Σχέδιο Διατοπικής Συνεργασίας «ΔΡΟΜΟΙ ΚΡΑΣΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ», Υπομέτρο 19.3, ΠΑΑ 2014 - 2020

27 – 02 – 2025

Εκπόνηση Μελέτης

VINNOVATION MONOPROSΩPH ΙΚΕ

Ομάδα έργου:

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛΟΣ DIP WSET

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ ΟΙΝΟΛΟΓΟΣ – DIP WSET

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΘΡΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α (ΑΝ.Ο.Α. Α.Ε.)

Πάριονας α.ε.
Αναπτυξιακός Οργανισμός Ο.Τ.Α.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας Περιεχομένων

1. ΣΤΟΧΟΙ.....	5
2. ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΥΣΤΗΡΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ.....	6
3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.....	6
3.1 Λειτουργικά.....	7
3.2 Υποδομές	8
3.3 Χώρος & Εξοπλισμός Γευσιγνωσίας	9
3.4 Λειτουργία & Προσωπικό	9
3.5 Διατήρηση Ψηφιακής Παρουσίας και Διαδραστικότητας	12
3.6 Υποχρεώσεις Οινοποιείου	12
4. ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΠΑΡΟΧΗ ΣΗΜΑΤΟΣ	14
4.1 Ανάγκη για παροχή σήματος στα Εστιατόρια του Δικτύου Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου	14
4.2 Κριτήρια για την ένταξη εστιατορίων στους Δρόμους του Κρασιού ...	16
5. ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ – ΠΑΡΟΧΗ ΣΗΜΑΤΟΣ	18
5.1 Αιτιολόγηση ανάγκης Παροχής Σήματος - στα Καταλύματα του Δικτύου Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου	18
5.2 Κριτήρια για την ένταξη Καταλυμάτων στους δρόμους του κρασιού .	20
6. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΒΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ	22
7. ΛΟΙΠΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ	23
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	24
8.1 ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ	25
8.2 ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	26
8.3 ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	26
8.4 ΚΑΒΕΣ	27
8.5 ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	28
8.6 ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ & ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	28
9. ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	29

9.1 Στρατηγική Συνεργασία των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου με Ταξιδιωτικά Πρακτορεία & Επαγγελματίες Τουρισμού	29
9.2 Ανάπτυξη Οινοτουριστικών Εκδρομών μικρής διάρκειας	29
9.3 Οφέλη	29
10. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ	30
11. ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ & ΜΕΛΩΝ	34
11.1 Η Αναγκαιότητα της ψηφιακής παρουσίας στα Οινοποιεία και τα υπόλοιπα μέλη του Δικτύου	34
11.2 Προτεινόμενο πρόγραμμα ψηφιακής αναβάθμισης σε βάθος πενταετίας	35
12. ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ QR CODE ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ	36
12.1 Τι είναι το κοινό QR Code του Δικτύου;	36
12.2 Ποιες πληροφορίες μπορεί να περιέχει	36
12.3 Που μπορεί να τοποθετηθεί το κοινό QR Code	37
12.4 Οφέλη από τη χρήση ενός κοινού QR Code	37
12.5 Δυνατότητες Μελλοντικής Εξέλιξης	38
12.6 Πρόταση σε βάθος πενταετίας	38
13. ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΛΗ-ΒΙΩΣΙΜΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ .	40
14. ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ – ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ : ΧΑΡΑΖΟΝΤΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΛΩΣ ΔΡΟΜΟΥΣ – ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	41
14.1 Καθορισμός σαφών οινικών Δρόμων – διαδρομών	41
14.2 Η Νέα Προσέγγιση στους Δρόμους του Κρασιού της Πελοποννήσου	41
14.3 Εστίαση σε λιγότερες αλλά πιο ουσιαστικές διαδρομές	42
14.4 Ανάδειξη του μοναδικού terroir της Πελοποννήσου	42
14.5 Πώς Διαμορφώνεται το Νέο Μοντέλο Διαδρομών	43
15. ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	44
15.1 Ταυτότητα των δρόμων του κρασιού της Πελοποννήσου	44
15.2 Αργολίδα - Το σταυροδρόμι του Πολιτισμού, του Θεάτρου και του Αγιωργίτικου	45

15.3	Αρκαδία - Στα μονοπάτια του Μοσχοφίλερου	51
15.4	Αχαΐα - Στους δρόμους του Ροδίτη και της Μαυροδάφνης	59
15.5	Ηλεία - στο δρόμο του κρασιού και της Ολυμπιακής φλόγας	71
15.6	Κορινθία - Στα «βήματα» του Ηρακλή και του Αγιωργίτικου	79
15.7	Λακωνία - Στα «χνάρια» του μεσαιωνικού Μαλβαζία Οίνου	88
15.8	Μεσσηνία - Οι Δρόμοι του κρασιού της αμπελόεσσας Μεσσηνίας	94
16.	ΟΠΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ - ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ	104
16.1	Αναγκαιότητα Ανανέωσης Του Λογοτύπου Για Τους Δρόμους Του Κρασιού Της Πελοποννήσου	104
16.2	Ενσωμάτωση QR code στο σήμα του δικτύου	105
16.3	Παρουσίαση Ανανεωμένου λογοτύπου	105

Εμπειρογνωμοσύνη – Δρόμοι του Κρασιού της Πελοποννήσου

Η εμπειρογνωμοσύνη – Δρόμοι του Κρασιού της Πελοποννήσου – στοχεύει στη δημιουργία ενός σύγχρονου, ολοκληρωμένου οδηγού οινοτουριστικών διαδρομών για υποψήφιους επισκέπτες σε οινοποιεία της περιοχής που συμμετέχουν στο δίκτυο. Αποτελεί ανανέωση και αναβάθμιση του προηγούμενου σχεδίου το οποίο είχε οδηγήσει στον σχεδιασμό των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου.

1. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος της εμπειρογνωμοσύνης είναι να ενισχυθεί η συνολική οινοτουριστική εμπειρία του επισκέπτη και να αναδειχθεί η μοναδικότητα της Πελοποννήσου, που αποτελεί έναν κορυφαίο οινοτουριστικό προορισμό. Οι δρόμοι του Κρασιού της Πελοποννήσου μπορούν να αποτελέσουν ένα ενιαίο και συνεκτικό οινοτουριστικό δίκτυο που θα αναδεικνύει το κρασί ως στοιχείο της πολιτιστικής και γαστρονομικής ταυτότητας της Πελοποννήσου. Το εγχείρημα απαιτεί συνεργασία και δικτύωση όλων των διαφορετικών παραγόντων-παραμέτρων που συμβάλλουν στην οινοτουριστική εμπειρία και ως αποτέλεσμα θα ενισχυθεί τόσο η τοπική οικονομία όσο και η διεθνής προβολή της περιοχής.

Η εμπειρογνωμοσύνη επιχειρεί μια ολιστική προσέγγιση, δικτυώνοντας τις εμπειρίες που μπορεί να απολαύσει ο επισκέπτης, συνδέοντας το κρασί με την τοπική γαστρονομία, τη φιλοξενία και τα πολιτιστικά ή άλλα αξιοθέατα της περιοχής. **Η εμπλοκή επιχειρήσεων όπως εστιατόρια, wine-bars, καταλύματα και κάβες είναι κομβικής σημασίας** για τη δημιουργία μιας πλήρους, αυθεντικής και σύγχρονης οινοτουριστικής εμπειρίας.

Στόχοι του έργου:

- **Δικτύωση:** Η εμπειρογνωμοσύνη αποσκοπεί στο να δημιουργήσει κίνητρα για τη συμμετοχή τοπικών επιχειρήσεων (όπως εστιατόρια, καταλύματα και κάβες) στο δίκτυο, διασφαλίζοντας ωστόσο για τον επισκέπτη υπηρεσίες υψηλής ποιότητας. Η συνεργασία ανάμεσα σε οινοποιεία, εστιατόρια και καταλύματα ενισχύει την τοπική οικονομία και βελτιώνει την ποιότητα της παρεχόμενης εμπειρίας. Δημιουργεί ένα ενιαίο τουριστικό προϊόν, όπου κάθε επιχείρηση προσδίδει επιπλέον αξία για τον επισκέπτη.
- **Ανάδειξη της γαστρονομίας:** Η τοπική γαστρονομία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παραγωγή και κατανάλωση οίνου. Τα εστιατόρια που συμμετέχουν στο δίκτυο μπορούν να λειτουργήσουν ως οι καλύτεροι πρεσβευτές των Πελοποννησιακών κρασιών.
- **Ενίσχυση της ποιότητας:** Μέσα από τη θέσπιση συγκεκριμένων κριτηρίων γίνεται διασφαλίζονται οι υψηλές προδιαγραφές που τηρούν όλοι οι συμμετέχοντες στο δίκτυο. Αυτό μεταφράζεται σε μια συνεκτική και αξιόπιστη εμπειρία για τον επισκέπτη, καθιστώντας τον Πελοποννησιακό αμπελώνα σημείο αναφοράς για τον οινοτουρισμό.

- **Δημιουργία εργαλείων προσαρμοσμένων στον επισκέπτη:** Οι νέοι οδηγοί θα επιτρέπουν σχεδιασμό διαδρομών ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του επισκέπτη δίνοντας τη δυνατότητα να επιλέξει οινοποιεία, γαστρονομικές εμπειρίες και δραστηριότητες, ενισχύοντας την εξατομικευμένη εμπειρία. Οι διαδρομές στοχεύουν να αποτελούν μια ρεαλιστική αποτύπωση προσαρμοσμένη στις ανάγκες του καθενός και ανάλογα με τον χρόνο που θέλει να διαθέσει.

2. Η ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΥΣΤΗΡΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ

Η δημιουργία ενός αξιόπιστου και ποιοτικού δικτύου απαιτεί αυστηρότερα κριτήρια ένταξης από αυτά που ίσχυαν στο παρελθόν. Αυτό δεν αποτελεί περιορισμό, αλλά **ευκαιρία για αναβάθμιση** του οινοτουριστικού προϊόντος. Στόχος είναι η διασφάλιση της συνεκτικότητας και η υψηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι επισκέπτες πρέπει να απολαμβάνουν μια συνεπή εμπειρία ανεξάρτητα από το σημείο του δικτύου που επιλέγουν να επισκεφθούν. Και αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να έχει διασφαλιστεί εκ των προτέρων.

Κριτήρια ένταξης

- **Για τα οινοποιεία:** Έμφαση σε μια αυθεντική και προσωποποιημένη εμπειρία οινοτουρισμού και στην ποιότητα υπηρεσιών που παρέχονται.
- **Εστιατόρια:** Ανάδειξη της σύνδεσης του γαστρονομικού προϊόντος με το Πελοποννησιακό κρασί, και συνδυασμού με ετικέτες του Πελοποννησιακού αμπελώνα.
- **Καταλύματα:** Συνδυασμός υψηλού επιπέδου φιλοξενίας και σύνδεση με τη δυνατότητα για τη δημιουργία οινοτουριστικών εμπειριών.
- **Κάβες:** Παροχή εξειδικευμένων οινικών υπηρεσιών και προώθηση της τοπικής οινικής κουλτούρας.
- **Αξιοθέατα/Δραστηριότητες**

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Για να μπορεί να ανήκει ένα οινοποιείο στο δίκτυο των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου θα πρέπει να έχει το σήμα του επισκέψιμου οινοποιείου από το Υπουργείο Τουρισμού ή να είναι μέλος της ΕΝΟΑΠ (Ένωση Οινοπαραγωγών Αμπελώνα Πελοποννήσου) και να πληροί τα

κριτήρια που θέτει το δίκτυο ή να δεσμεύεται ότι θα προβεί άμεσα σε ενέργειες για την κάλυψη των σχετικών κριτηρίων.

Ισχυρή Σύσταση: Σήμα του επισκέψιμου Οινοποιείου του Υπουργείου Τουρισμού και στα οινοποιεία που μπαίνουν επειδή είναι μέλη της ΕΝΟΑΠ.

3.1 Λειτουργικά

Το οινοποιείο πρέπει να διασφαλίζει:

Νομιμότητα Λειτουργίας

- Να διαθέτει τους τους απαραίτητες άδειες που διασφαλίζουν τη νόμιμη λειτουργία του, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και τη νομοθεσία.

Ασφάλιση

- Να είναι πλήρως ασφαλισμένο, με επαρκή κάλυψη που περιλαμβάνει και αστική ευθύνη τους τρίτους, προστατεύοντας τόσο την επιχείρηση όσο και τους επισκέπτες τους.

Πυρασφάλεια και ασφάλεια των χώρων, σήμανση και περίφραξη επικίνδυνων χώρων και προστασία φρεατίων.

Συμμόρφωση με τη Νομοθεσία

- Να είναι διαρκώς ενήμερο για το ισχύον **νομικό πλαίσιο** (εθνικό και κοινοτικό) που αφορά τη δραστηριότητά του και να εφαρμόζει τους τους απαιτήσεις, τόσο στην παραγωγή όσο και τους παρεχόμενες υπηρεσίες, εξασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με πρότυπα υγιεινής, ασφάλειας και ποιότητας.

Υγιεινή

- Το οινοποιείο οφείλει να τηρεί αυστηρά τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας σε όλους τους χώρους (παραγωγής, γευσιγνωσίας, υποδοχής), εφαρμόζοντας συστηματικά τα προβλεπόμενα προγράμματα καθαρισμού και απολύμανσης, με ανάρτηση των σχετικών πιστοποιητικών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Πρώτες βοήθειες: Να υπάρχει κατάλληλα εξοπλισμένο κουτί πρώτων βοηθειών.

3.2 Υποδομές

Τουαλέτες

Το οινοποιείο πρέπει να διαθέτει ξεχωριστές τουαλέτες για άνδρες και γυναίκες με κατάλληλη σήμανση, καθώς και τουαλέτες για ΑΜΕΑ.

Ποιοτικός Χώρος Στάθμευσης

- Το οινοποιείο πρέπει να διαθέτει επαρκή και καλοσχεδιασμένο χώρο στάθμευσης για τους επισκέπτες, που να μπορεί να εξυπηρετήσει τόσο ατομικά οχήματα όσο και τουριστικά λεωφορεία.
- Ο χώρος στάθμευσης πρέπει να είναι ασφαλής και εύκολα προσβάσιμος από την κύρια είσοδο του οινοποιείου.
  - Πρόταση: να παρέχεται και φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων

Προσβασιμότητα για ΑμεΑ

- Το οινοποιείο πρέπει να διασφαλίζει την πλήρη προσβασιμότητα των εγκαταστάσεων του για άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων ραμπών, ανελκυστήρων και κατάλληλων εγκαταστάσεων.
- Πρέπει να υπάρχει δυνατότητα ειδικά προσαρμοσμένων ξεναγήσεων και γευσιγνωσιών για επισκέπτες με κινητικά ή αισθητηριακά προβλήματα.

Ασφαλή επίσκεψη στον αμπελώνα

- Για περιηγήσεις τους αμπελώνες, το οινοποιείο πρέπει να προσφέρει ασφαλή μονοπάτια και μέσα μεταφοράς για πιο άνετη και ασφαλή πρόσβαση στα αμπέλια.
- Εάν ο αμπελώνας είναι μεγάλος, πρέπει να παρέχεται και εξοπλισμός ξεκούρασης

Κατάλληλος Εξοπλισμός Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης – Αποτύπωμα

- Το οινοποιείο πρέπει να διαθέτει κατάλληλα συστήματα για τη συλλογή και διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς και δομές ανακύκλωσης για μπουκάλια κρασιού και άλλα ανακυκλώσιμα υλικά.

Σημάνσεις

Το οινοποιείο πρέπει να έχει εμφανείς σημάνσεις:

- πιστοποίησης ως επισκέψιμο οινοποιείο,
- ωράριο επισκέψεων, κόστος και στοιχεία επικοινωνίας στην είσοδο,

- τιμοκατάλογο στο χώρο πώλησης (αν διαθέτει προϊόντα και υπηρεσίες). Οι τιμές πρέπει να είναι αναλογικές τους εμπειρίας και τους ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- πινακίδες για λελογισμένη κατανάλωση αλκοόλ και αποφυγή οδήγησης,
- προειδοποιήσεις για την ασφάλεια επισκεπτών και προσωπικού.
- Στοιχεία και εικονίδια κοινωνικών δικτύων του οινοποιείου και του δικτύου των Δρόμων του κρασιού τους Πελοπόννησου. (Facebook, Instagram, TripAdvisor κ.λπ.), ώστε οι επισκέπτες να μπορούν να ακολουθήσουν το οινοποιείο/Δίκτυο online ή να αφήσουν αξιολογήσεις.

3.3 Χώρος & Εξοπλισμός Γευσιγνωσίας

Εξοπλισμός Γευσιγνωσίας (Wine Tasting)

- Το οινοποιείο πρέπει να διαθέτει κατάλληλα ποτήρια για κάθε τύπο κρασιού, τα οποία να είναι ειδικά σχεδιασμένα για γευσιγνωσία (π.χ., ποτήρια για κόκκινο, λευκό ή αφρώδες κρασί).
- Οι χώροι γευσιγνωσίας πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με κατάλληλους σταθμούς για το πλύσιμο των ποτηριών, πτυελοδοχεία (spittoons) και καλά εκπαιδευμένο προσωπικό για να βοηθούν τους επισκέπτες.

Χώρος Πώλησης

Ο χώρος πώλησης πρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, διασφαλίζοντας τη νόμιμη έκδοση παραστατικών. Ο τιμοκατάλογος πρέπει να είναι αναρτημένος και οι τιμές να αναγράφονται στα προϊόντα που βρίσκονται στα ράφια. Οι επισκέπτες έχουν την ελευθερία να αγοράσουν προϊόντα μόνο εφόσον το επιθυμούν, χωρίς καμία πίεση, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους σε γευσιγνωσίες ή ξεναγήσεις.

Το οινοποιείο πρέπει να παρέχει σύγχρονες λύσεις πληρωμής, όπως ανέπαφες συναλλαγές και δυνατότητα πληρωμής με χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες, ώστε να διασφαλίζεται την εύκολη και γρήγορη εξυπηρέτηση των επισκεπτών, ενισχύοντας τη συνολική εμπειρία τους.

3.4 Λειτουργία & Προσωπικό

Διαθεσιμότητα

Το οινοποιείο πρέπει να έχει συγκεκριμένο ωράριο επισκέψεων και να προσφέρει την δυνατότητα για κρατήσεις εκ των προτέρων.

Προσωπικό & Υπεύθυνος Υποδοχής

Το **προσωπικό** του οινοποιείου πρέπει να είναι ευγενικό, καθαρό και κατάλληλα καταρτισμένο, ώστε να προσφέρει άριστη εμπειρία στους επισκέπτες. Ακόμη και όσοι έρχονται μόνο σε οπτική επαφή με το κοινό πρέπει να τηρούν υψηλά πρότυπα εμφάνισης και συμπεριφοράς. Το προσωπικό που έρχεται σε άμεση επαφή με τους επισκέπτες πρέπει να διαθέτει εξαιρετικές επικοινωνιακές δεξιότητες, πλήρη γνώση της λειτουργίας του οινοποιείου και **ουσιαστικές γνώσεις για το κρασί**, τις ποικιλίες, τα χαρακτηριστικά τους, τις διαδικασίες παραγωγής και την τοπική οινική παράδοση.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στην **ανάδειξη του τοπικού στοιχείου**, της ιστορίας της περιοχής και των παραδόσεων της, ώστε οι επισκέπτες να αποκτούν μια βαθύτερη κατανόηση της σύνδεσης του οινοποιείου με τον τόπο του.

Το οινοποιείο πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον έναν **υπεύθυνο υποδοχής και ξενάγησης**, ο οποίος θα μιλά άπαιστα την αγγλική γλώσσα, πέρα από τη μητρική, και θα είναι καταρτισμένος τόσο σε θέματα **οινολογίας και γευσιγνωσίας** όσο και στη **γεωγραφία, τον πολιτισμό και την τοπική γαστρονομία**. Το άτομο αυτό πρέπει να είναι επικοινωνιακό, πρόθυμο και ικανό να προσφέρει μια ολοκληρωμένη εμπειρία ξενάγησης, συνδέοντας το κρασί με τον πολιτιστικό και φυσικό πλούτο της περιοχής.

Η εξυπηρέτηση πρέπει να γίνεται τουλάχιστον στην τοπική γλώσσα και στα αγγλικά, προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες των διεθνών επισκεπτών και να προσφέρεται υψηλού επιπέδου φιλοξενία με έντονη τοπική ταυτότητα.

Σέρβις κρασιών

Για το σωστό σερβίρισμα, το οινοποιείο πρέπει να εξασφαλίζει τη διατήρηση των υπό δοκιμή κρασιών στη σωστή θερμοκρασία, χρησιμοποιώντας κατάλληλα μέσα, όπως συντηρητές κρασιών, ώστε να παραμένουν στις βέλτιστες συνθήκες. Το σερβίρισμα πρέπει να πραγματοποιείται με ακρίβεια και φροντίδα, χρησιμοποιώντας **γυάλινα ποτήρια κατάλληλα για γευσιγνωσία** κάθε στυλ κρασιού, καθώς και όλα τα απαραίτητα σκεύη, όπως **πτυελοδοχεία, καράφες και βοηθητικά εργαλεία**.

Το άτομο που αναλαμβάνει το σέρβις κρασιού στο οινοποιείο πρέπει να συνδυάζει **επαγγελματισμό, εξειδικευμένες γνώσεις για το κρασί και εξαιρετικές επικοινωνιακές δεξιότητες**, ώστε να προσφέρει στους επισκέπτες μια πλούσια και απολαυστική εμπειρία. Η **γνώση γύρω από το κρασί** είναι απαραίτητη, ενώ η ικανότητα να το συνδέει με την τοπική κουλτούρα, την ιστορία και τη γαστρονομία προσθέτει αυθεντικότητα και ενδιαφέρον.

Η διάθεση για επικοινωνία, η προθυμία να απαντά σε ερωτήσεις και να μοιράζεται ενδιαφέρουσες πληροφορίες για το κρασί, τις ποικιλίες και τις

τεχνικές παραγωγής, ενισχύει τη συνολική εμπειρία του επισκέπτη, δημιουργώντας μια μοναδική ανάμνηση από την επίσκεψή του στο οινοποιείο.

Συνοδευτικά γευσιγνωσίας

Το οινοποιείο οφείλει να υποστηρίζει και να αναδεικνύει την τοπική γαστρονομική ταυτότητα, χρησιμοποιώντας **αποκλειστικά τοπικά προϊόντα**, όπως τυριά, αρτοσκευάσματα και αλλαντικά, ως συνοδευτικά στις γευσιγνωσίες. Τα προϊόντα αυτά πρέπει να προέρχονται από την περιοχή της Πελοποννήσου, δίνοντας έμφαση σε **ΠΟΠ (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης)** και **ΠΓΕ (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη)**, ώστε να προάγεται η αυθεντικότητα και η ποιότητα της τοπικής παραγωγής.

Κατάλληλος Εξοπλισμός για Φαγητό και Κρασί

- Εάν το οινοποιείο προσφέρει γεύματα ή συνδυασμούς κρασιού και φαγητού, οι χώροι εστίασης πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με επαγγελματικό εξοπλισμό κουζίνας, καθώς και κατάλληλα σερβίτσια για εμπειρίες που συνδυάζουν τοπικά προϊόντα με τα κρασιά.
- Ο εξοπλισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδικές εγκαταστάσεις για ψυγεία κρασιών που διατηρούν την κατάλληλη θερμοκρασία για τα κρασιά που συνοδεύουν τα γεύματα.
- Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται χώρος εστιατορίου ή διαμονής πρέπει να υπάρχουν οι απαραίτητες - από τον νόμο - άδειες λειτουργίας των αντίστοιχων χώρων.

Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται χώρος εστιατορίου ή διαμονής θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι υπάρχουν οι απαραίτητες - από τον νόμο - άδειες λειτουργίας των αντίστοιχων χώρων.

Ειδικός Εξοπλισμός για Εκδηλώσεις και Σεμινάρια

- Το οινοποιείο πρέπει να διαθέτει αίθουσες εξοπλισμένες με τραπέζια, καρέκλες, και ιδανικό οπτικοακουστικό εξοπλισμό εφόσον διοργανώνει σεμινάρια, διαλέξεις ή επαγγελματικές εκδηλώσεις.

Πρόταση: Κάντε την εμπειρία του επισκέπτη μοναδική / Διαθεσιμότητα Πρόσθετων Υπηρεσιών

- **Ξεναγήσεις και εκπαίδευση:** Η ξεναγήση στους χώρους παραγωγής, τα αμπέλια και τα κελάρια πρέπει να είναι εμπειριστατωμένη, ενδιαφέρουσα και να προσφέρει γνώσεις για την ιστορία του οινοποιείου και τη διαδικασία παραγωγής του κρασιού.
- **Οινογνωσία (Wine Tasting) από ειδικό του κρασιού:** Παροχή οργανωμένων και προσεγγμένων οινογνωσιών με εξηγήσεις από γνώστη

του κρασιού όπως οι οινολόγοι, ώστε οι επισκέπτες να κατανοούν τις ιδιαιτερότητες κάθε κρασιού.

- **Τοπική Γαστρονομία:** Ολοκληρώστε με συνδυασμό γευμάτων βασισμένων σε τοπικά προϊόντα, προσφέροντας πλήρη γαστρονομική εμπειρία της Πελοποννήσου σε συνδυασμό με το κρασί.
- Το οινοποιείο να προσφέρει τουλάχιστον μία επιπλέον δραστηριότητα εκτός της γευσιγνωσίας, όπως περιήγηση στον αμπελώνα, συνδυασμό με τοπικά εδέσματα, ξενάγηση στους χώρους παραγωγής, μαθήματα μαγειρικής ή δράσεις ευεξίας.

3.5 Διατήρηση Ψηφιακής Παρουσίας και Διαδραστικότητας

Το οινοποιείο πρέπει να διατηρεί σύγχρονη και ενημερωμένη ιστοσελίδα που να προσφέρει πληροφορίες για τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τη διαθεσιμότητα κρασιών προς αγορά. (***) το facebook δεν αρκεί στις μέρες μας)

- Πρόταση: Ισχυρή παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα

- **Κοινό hashtag** οινοτουρισμού / δρόμων του κρασιού της Πελοποννήσου
#peloponnesewineroads #sippeloponnese

WIFI

- Να υπάρχει πρόσβαση σε WIFI σε όλους τους επισκέψιμους χώρους του οινοποιείου και να παρέχεται δωρεάν στους επισκέπτες.

Ηλεκτρονικό αποτύπωμα

- Να παρέχονται με σήμανση ή στο έντυπο υλικό τα #(hashtags) και οι διευθύνσεις για τα social κανάλια τόσο του οινοποιείου όσο και της ΕΝΟΑΠ, ώστε να αυξάνεται το ηλεκτρονικό αποτύπωμα του Πελοποννησιακού κρασιού και του τουρισμού.

3.6 Υποχρεώσεις Οινοποιείου

Ενημέρωση για τιμές

- Το οινοποιείο πρέπει να δημοσιεύει με σαφήνεια τις τιμές για τις ξεναγήσεις, τις γευσιγνωσίες, και τις επιπλέον υπηρεσίες, όπως π.χ. γεύματα, δραστηριότητες ή διαμονή καθώς και τα προϊόντα που εμπορεύεται.

Το οινοποιείο οφείλει:

1. Να αποδέχεται ελέγχους από την ΕΝΟΑΠ ή εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων αιφνιδιαστικών ελέγχων, για την πιστοποίηση της εύρυθμης λειτουργίας του και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα προαπαιτούμενα. Σε περίπτωση σοβαρών αποκλίσεων, η πιστοποίησή του ως επισκέψιμο οινοποιείο των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου ενδέχεται να ανασταλεί.
2. Να αποστέλλει τακτικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με την επισκεψιμότητα και τον οινοτουρισμό στην ΕΝΟΑΠ, συμβάλλοντας στην καταγραφή και ανάλυση των σχετικών δεδομένων.
3. Να ενημερώνει την ΕΝΟΑΠ για εκδηλώσεις που σχεδιάζει να διοργανώσει, προκειμένου να ενταχθούν στις προωθητικές δράσεις του δικτύου.
4. Να διανέμει έντυπο υλικό της ΕΝΟΑΠ στους επισκέπτες, προβάλλοντας την ευρύτερη οινική και τουριστική διαδρομή της περιοχής.
5. Να συμμετέχει στις υποχρεωτικές δράσεις και εκδηλώσεις που οργανώνει η ΕΝΟΑΠ, ενισχύοντας τη συνολική προβολή του οινοτουρισμού.
6. Να ενημερώνει την ΕΝΟΑΠ για οποιαδήποτε αλλαγή στη λειτουργία του, όπως αλλαγές στο ωράριο, στις παρεχόμενες υπηρεσίες ή στις υποδομές, διασφαλίζοντας την ορθή επικοινωνία με το κοινό.

Αυτή η συνεργασία διασφαλίζει τη διαρκή αναβάθμιση της εμπειρίας των επισκεπτών και την καλύτερη προβολή του οινοποιείου στο πλαίσιο των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου.

Προτάσεις βελτίωσης

Περιβαλλοντική Ευθύνη

Τα οινοποιεία να δεσμεύονται για βιώσιμη καλλιέργεια και «οικολογική οινοποίηση». Αν έχουν επιπλέον πιστοποιήσεις να παρουσιάζουν στους επισκέπτες τις πρακτικές τους για την προστασία του περιβάλλοντος. Οι περιηγήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν εξηγήσεις για το πώς εφαρμόζουν βιώσιμες μεθόδους παραγωγής, όπως η βιολογική καλλιέργεια ή η μείωση των αποβλήτων.

Ενιαίο Πρότυπο Ξενάγησης

Η ξενάγηση να βασίζεται σε ένα **ενιαίο πρότυπο ξενάγησης** για όλα τα επισκέψιμα οινοποιεία των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου, το οποίο

θα λειτουργεί ως κατευθυντήρια γραμμή. Τα οινοποιεία οφείλουν να το σέβονται, διατηρώντας τη συνοχή στην εμπειρία των επισκεπτών, ενώ παράλληλα μπορούν να το **εμπλουτίζουν και να το προσαρμόζουν** στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την ταυτότητά τους. Το πρότυπο πρέπει να περιλαμβάνει αναφορές στον **πελοποννησιακό αμπελώνα**, στην ιστορία και τις ποικιλίες του, στα **τοπικά βρώσιμα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ**, καθώς και προτάσεις για **τοπικά αξιοθέατα, χώρους εστίασης και διαμονής**, εφόσον ζητηθούν από τον επισκέπτη.

ΑΛΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

4. ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΠΑΡΟΧΗ ΣΗΜΑΤΟΣ

4.1 Ανάγκη για παροχή σήματος στα Εστιατόρια του Δικτύου Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου

Η ένταξη των εστιατορίων στο Δίκτυο των **Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου** προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για τη δημιουργία ενός **ολοκληρωμένου οινογαστρονομικού χάρτη**, που ενισχύει τη σύνδεση του κρασιού με τη γαστρονομία και τη φιλοξενία. Η πρόταση βασίζεται σε **σαφή κριτήρια ένταξης** και σε **ενεργή συμμετοχή των εστιατορίων** στις δράσεις του Δικτύου.

A. Δικτύωση και Συνεργασία

Η συμμετοχή στο Δίκτυο ενισχύει τη **σύνδεση μεταξύ διαφορετικών κλάδων του τουρισμού και της γαστρονομίας**:

- **Εστιατόρια, οινοποιεία και καταλύματα συνεργάζονται**, δημιουργώντας προτάσεις που εμπλουτίζουν την τουριστική εμπειρία (π.χ. γαστρονομικές διαδρομές, οινικές βραδιές).
- **Αύξηση της επισκεψιμότητας μέσω κοινών δράσεων και προώθησης**: Οι επισκέπτες που επιλέγουν το Δίκτυο για οινοτουρισμό θα γνωρίσουν τα συνεργαζόμενα εστιατόρια, ενώ οι πελάτες των εστιατορίων θα έχουν την ευκαιρία να επισκεφθούν οινοποιεία, ενισχύοντας τη συνολική επισκεψιμότητα.
- **Δημιουργία τοπικών εκδηλώσεων** που προσελκύουν οινόφιλους και τουρίστες, ενισχύοντας την τοπική οικονομία.

B. Engagement και Προσέλκυση Νέου Κοινού

Τα εστιατόρια λειτουργούν ως **πύλη εισόδου στο οινοτουριστικό δίκτυο**, προσελκύοντας όχι μόνο οινόφιλους, αλλά και **απλούς τουρίστες που**

έρχονται για γαστρονομία και ανακαλύπτουν το τοπικό κρασί τυχαία ή ευκαιριακά.

- **Δημιουργία αυθεντικών εμπειριών συνδυασμών τοπικών εδεσμάτων και κρασιών.**
- **Εξοικείωση του επισκέπτη με τον τοπικό αμπελώνα** μέσω της γαστρονομικής εμπειρίας, που συχνά τον οδηγεί στην απόφαση να επισκεφθεί οινοποιεία της περιοχής.

Γ. Οφέλη για τα Εστιατόρια

Η ένταξη στο Δίκτυο παρέχει στα εστιατόρια **πολλαπλά οφέλη**:

- **Αύξηση προβολής και αναγνωρισιμότητας** μέσω της παρουσίας στην επίσημη ιστοσελίδα του Δικτύου και στις προωθητικές καμπάνιες.
- **Πρόσβαση σε στοχευμένο κοινό**, που ενδιαφέρεται για τη γαστρονομία και τον οινοτουρισμό.
- **Δυνατότητα συμμετοχής σε δράσεις και εκδηλώσεις** (π.χ. οινικές βραδιές, θεματικά δείπνα, συμμετοχή στις «Ανοιχτές Πόρτες»).
- **Αύξηση της επισκεψιμότητας** μέσω συνεργειών με οινοποιεία, τουριστικά γραφεία και τοπικούς φορείς.
- **Προτάσεις από τα οινοποιεία**: Τα οινοποιεία του Δικτύου θα προτείνουν τα συνεργαζόμενα εστιατόρια στους επισκέπτες τους, ως μέρη όπου μπορούν να απολαύσουν τοπικά κρασιά σε συνδυασμό με εξαιρετική τοπική γαστρονομία.
- **Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών**, μέσα από την παροχή εκπαιδευτικών σεμιναρίων για το προσωπικό (γνώση κρασιού, service).

Δ. Προβολή και Ψηφιακή Παρουσία

Η συμμετοχή στο Δίκτυο συνοδεύεται από **σημαντική ψηφιακή προβολή**:

- **Αναφορά στην επίσημη ιστοσελίδα των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου**
- **Διαδραστικούς χάρτες και ψηφιακές εφαρμογές** που διευκολύνουν τον σχεδιασμό διαδρομών από τους επισκέπτες.

Ε. Γαστρονομία και Τοπική Κληρονομιά

Τα εστιατόρια που εντάσσονται στο Δίκτυο γίνονται **βιτρίνα για την τοπική γαστρονομία**. Μέσα από συνεργασίες με τοπικούς παραγωγούς, μπορούν να δημιουργήσουν μενού που συνδυάζουν:

- Τοπικά προϊόντα, όπως ελαιόλαδο, τυριά, αλλαντικά και βότανα, που δένουν αρμονικά με τοπικές ποικιλίες κρασιών.
- Παραδοσιακές συνταγές με σύγχρονες πινελιές, προσφέροντας μια αυθεντική αλλά εκλεπτυσμένη εμπειρία γεύσης.

Z. Τίτλος: Διάκριση “Οινικό Σημείο – Wine Spot”

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της σύνδεσης των εστιατορίων με τον τοπικό αμπελώνα και τα μέλη του Δικτύου, προβλέπεται η χορήγηση ειδικής διάκρισης σε εκείνα τα εστιατόρια που επιλέγουν να αναδείξουν σε βάθος τον οινικό πλούτο της περιοχής τους, ενσωματώνοντας στη λίστα κρασιών τους ετικέτες από τουλάχιστον το 70% των μελών-οινοποιείων του Δικτύου στην περιφέρειά τους, και ταυτόχρονα πληρούν το σύνολο των προβλεπόμενων κριτηρίων ένταξης. Τα οινοποιεία αυτά θα αποκτούν τη διάκριση “Οινικό Σημείο – Wine Spot” και θα επωφελοούνται με:

- Αναβαθμισμένη προβολή σε επίσημα μέσα και στο υλικό επικοινωνίας του Δικτύου.
- Ορατή ειδική σήμανση στον χώρο του εστιατορίου και στην ιστοσελίδα του.
- Συμπερίληψη στις προτεινόμενες γαστρονομικές διαδρομές του οινοτουρισμού.

Συμπέρασμα

Η νέα πρόταση για τη χορήγηση σήματος στα εστιατόρια που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια αποτελεί μια στρατηγική κίνηση που ενισχύει την εμπειρία του επισκέπτη, ενώ παράλληλα προσφέρει ουσιαστικά οφέλη στα μέλη του Δικτύου. Τα εστιατόρια λειτουργούν ως γέφυρα μεταξύ της γαστρονομίας και του οινοτουρισμού, προσκαλώντας τον επισκέπτη να γνωρίσει βαθύτερα τη γεύση και τον πολιτισμό της Πελοποννήσου.

ΠΡΟΤΑΣΗ: ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΤΗΣΙΑΣ Η ΔΙΕΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΓΙΑ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ

4.2 Κριτήρια για την ένταξη εστιατορίων στους Δρόμους του Κρασιού

- Λίστα με τουλάχιστον 10 τοπικά εμφιαλωμένα κρασιά
- Ενημερωμένη λίστα κρασιών

Να περιλαμβάνει περιγραφές για κάθε κρασί, συμπεριλαμβανομένης της προέλευσής του, της ποικιλίας σταφυλιών, έτος σοδειάς.

Σύσταση: Να αναγράφονται οι ενδείξεις ΠΟΠ (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) και ΠΓΕ (Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης).

- **Επαρκή εκπροσώπηση του Πελοποννησιακού αμπελώνα με στόχο την προβολή της τοπικής οινικής κουλτούρας.**

- Σε λίστες μέχρι 20 κρασιά το 50% να είναι από τον Πελοποννησιακό αμπελώνα
- Σε λίστες μέχρι 50 κρασιά το 30% να είναι από τον Πελοποννησιακό αμπελώνα
- Σε λίστες μέχρι 100 κρασιά το 25% να είναι από τον Πελοποννησιακό αμπελώνα
- Σε λίστες άνω των 101 κρασιών το 20 % να είναι από τον Πελοποννησιακό αμπελώνα

- **Ποτήρια ιδανικά για σερβίρισμα κρασιού**

Το εστιατόριο πρέπει να διαθέτει ποτήρια κατάλληλα για σερβίρισμα διάφορων τύπων κρασιού, εξασφαλίζοντας την καλύτερη δυνατή εμπειρία απόλαυσης του κρασιού.

- **Συντηρητές κρασιών που διατηρούν την κατάλληλη θερμοκρασία για τα κρασιά που συνοδεύουν τα γεύματα.**

Το εστιατόριο θα πρέπει να διαθέτει εξοπλισμού που να διατηρεί την κατάλληλη θερμοκρασία για κάθε τύπο κρασιού.

- **Προσωπικό εκπαιδευμένο στο service κρασιού**

Το προσωπικό του εστιατορίου θα πρέπει να είναι καταρτισμένο στο service κρασιού.

- **Προσωπικό με γνώσεις πάνω στο κρασί και ιδιαίτερα στον Πελοποννησιακό αμπελώνα** (πχ οινοχόοι, άτομα που έχουν ολοκληρώσει προγράμματα σπουδών στο WSET, Genius in Gastronomy κλπ)

- **Προσαρμογή στις ανάγκες των επισκεπτών – ξένη γλώσσα / διατροφικές ανάγκες**

Το εστιατόριο πρέπει να είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες ξένων επισκεπτών, όπως η προσφορά μενού τουλάχιστον στα αγγλικά, ή η δυνατότητα να εξυπηρετήσει επισκέπτες με «ειδικές» διατροφικές ανάγκες.

- **Να διατηρεί ψηφιακή παρουσία**

Το εστιατόριο θα πρέπει να διαθέτει ενημερωμένο ιστότοπο που να είναι αναρτημένο το σήμα του δικτύου.

- **Προβολή και προώθηση του οινοτουρισμού**

Το εστιατόριο θα πρέπει να προωθεί μέσω της ιστοσελίδας του ή άλλων επικοινωνιακών μέσων την τοπική οينوπαραγωγή και τις τουριστικές δραστηριότητες που συνδέονται με το κρασί.

- **Διοργάνωση Εκδηλώσεων & Φιλοξενία δράσεων:**

Το εστιατόριο πρέπει να φιλοξενεί εκδηλώσεις σε συνεργασία με τα τοπικά οινοποιεία όπως:

- Παρουσιάσεις κρασιών
- Θεματικά δείπνα με pairing τοπικών εδεσμάτων και κρασιών
- Γευσιγνωσίες

Τα παραπάνω κριτήρια διασφαλίζουν ότι τα εστιατόρια που συμμετέχουν στους "Δρόμους του Κρασιού" αναδεικνύουν την τοπική οινική κουλτούρα και προσφέρουν ποιοτικές, αυθεντικές εμπειρίες στους επισκέπτες, προωθώντας ταυτόχρονα την Πελοπόννησο ως κορυφαίο οινοτουριστικό προορισμό.

5. ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ – ΠΑΡΟΧΗ ΣΗΜΑΤΟΣ

5.1 Αιτιολόγηση ανάγκης Παροχής Σήματος - στα Καταλύματα του Δικτύου Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου

Η ένταξη καταλυμάτων στο **Δίκτυο Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου** αποτελεί κομβικό σημείο για τη δημιουργία μιας **ολοκληρωμένης οινοτουριστικής εμπειρίας**. Τα καταλύματα δεν είναι απλώς χώροι διαμονής, αλλά μπορούν να λειτουργήσουν ως **πύλες εισόδου** στον οινοτουρισμό, προσφέροντας στους επισκέπτες αυθεντικές εμπειρίες που συνδυάζουν τη φιλοξενία, τη γαστρονομία και τον τοπικό πολιτισμό.

Η παροχή **σήματος συμμετοχής** σε καταλύματα που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια διασφαλίζει την ποιότητα των υπηρεσιών και ενισχύει τη σύνδεσή τους με την τοπική οινική κουλτούρα. **Το σήμα αποτελεί εγγύηση ποιότητας** για τους επισκέπτες, προσελκύοντας τόσο οινόφιλους όσο και ταξιδιώτες που αναζητούν εναλλακτικές και αυθεντικές εμπειρίες διαμονής.

A. Η Στρατηγική Σημασία της Συμμετοχής των Καταλυμάτων στο Δίκτυο

Η εμπλοκή των καταλυμάτων στο Δίκτυο συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση της οινοτουριστικής εμπειρίας, καθώς:

- **Ενισχύει τη διασύνδεση μεταξύ διαμονής, οινοποιείων και τοπικών δραστηριοτήτων**, προσφέροντας στους επισκέπτες μια πολυδιάστατη εμπειρία που συνδυάζει το κρασί, τη γαστρονομία και την εξερεύνηση της περιοχής.
- **Δημιουργεί συνέργειες με οινοποιεία**, επιτρέποντας στα καταλύματα να προτείνουν επισκέψεις σε οινοποιεία, συμμετοχή σε γευσιγνωσίες και τοπικές εκδηλώσεις.

B. Engagement και Εμπλουτισμός της Εμπειρίας του Επισκέπτη

Τα καταλύματα που συμμετέχουν στο Δίκτυο έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν **ολοκληρωμένα οινοτουριστικά πακέτα**, προσαρμοσμένα στις ανάγκες του επισκέπτη:

- **Πακέτα διαμονής με θεματικές δραστηριότητες**, όπως γευσιγνωσίες, μαθήματα μαγειρικής με τοπικά προϊόντα, οινικές αποδράσεις και ευεξία, και ξεναγήσεις σε αμπελώνες.
- **Ενημέρωση των επισκεπτών για τα οινοποιεία της περιοχής** και τις δραστηριότητες του Δικτύου.
- **Δημιουργία αυθεντικής εμπειρίας**, με υπηρεσίες που περιλαμβάνουν wine lounges, γευσιγνωσίες κρασιών στους χώρους του καταλύματος και θεματικά δείπνα εμπνευσμένα από την τοπική οινοπαραγωγική παράδοση.

Γ. Συμβολή στην Τοπική Οικονομία και την Ανάδειξη της Περιοχής

Τα καταλύματα που εντάσσονται στο Δίκτυο παίζουν σημαντικό ρόλο στην **ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας**:

- **Υποστηρίζουν την τοπική οικονομία**, προσφέροντας τοπικά προϊόντα, όπως κρασιά, ελαιόλαδο και γαστρονομικές σπεσιαλιτέ.
- **Συνδέουν τον επισκέπτη με την τοπική κουλτούρα**, μέσω δραστηριοτήτων που αναδεικνύουν την οινική και πολιτιστική κληρονομιά της Πελοποννήσου.
- **Προσελκύουν κοινό υψηλής ποιότητας**, που ενδιαφέρεται για εμπειρίες διαμονής που συνδυάζουν την πολυτέλεια, την αυθεντικότητα και τη σύνδεση με το κρασί.

Δ. Οφέλη για τα Καταλύματα

Η ένταξη στο Δίκτυο προσφέρει στα καταλύματα **σημαντικά πλεονεκτήματα**:

- **Αύξηση της προβολής και αναγνωρισιμότητας**, μέσω της παρουσίας στην επίσημη ιστοσελίδα του Δικτύου και στις προωθητικές καμπάνιες.
- **Πρόσβαση σε στοχευμένο κοινό**, που ενδιαφέρεται για τον οινοτουρισμό και αναζητά θεματικά καταλύματα με ξεχωριστή ταυτότητα.
- **Δυνατότητα συμμετοχής σε ειδικές δράσεις**, όπως οινικές βραδιές και φεστιβάλ κρασιού.

- **Συνεργασία με οινοποιεία και άλλες τοπικές επιχειρήσεις,** ενισχύοντας τη δυναμική της περιοχής.

Ε. Προβολή και Ψηφιακή Παρουσία

Η συμμετοχή στο Δίκτυο συνοδεύεται από **σημαντική ψηφιακή προβολή:**

- **Αναφορά του καταλύματος στην ιστοσελίδα.**
- **Διαδραστικοί χάρτες και εφαρμογές** που βοηθούν τους επισκέπτες να σχεδιάσουν τις διαδρομές τους, συνδέοντας καταλύματα, οινοποιεία και τοπικά αξιοθέατα.

Συμπέρασμα

παροχή σήματος στα καταλύματα που πληρούν τα κριτήρια ένταξης διασφαλίζει την ποιότητα των υπηρεσιών και δημιουργεί **ένα ισχυρό δίκτυο συνεργασιών** που ενισχύει την Πελοπόννησο ως κορυφαίο οινοτουριστικό προορισμό. Τα καταλύματα γίνονται **βασικοί πρεσβευτές της περιοχής**, προσφέροντας στους επισκέπτες έναν συνδυασμό φιλοξενίας, τοπικής γαστρονομίας και αυθεντικών εμπειριών, καθιστώντας την Πελοπόννησο έναν κορυφαίο οινοτουριστικό προορισμό.

**ΠΡΟΤΑΣΗ: ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ή ΔΙΕΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΓΙΑ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ**

5.2 Κριτήρια για την Ένταξη Καταλυμάτων στους «Δρόμους του Κρασιού της Πελοποννήσου»

Για να ενταχθεί ένα κατάλυμα στους «Δρόμους του Κρασιού της Πελοποννήσου», πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την ποιότητα των υπηρεσιών και την προώθηση του οινοτουρισμού. Τα κριτήρια περιλαμβάνουν:

1. Ποιότητα Υπηρεσιών:

- Το κατάλυμα πρέπει να παρέχει υπηρεσίες φιλοξενίας υψηλού επιπέδου, εξασφαλίζοντας άνεση, καθαριότητα και εξαιρετική εξυπηρέτηση.
- Πρόταση: Παροχή επιπλέον ανέσεων, όπως wine lounges, κελάρια, θέα στους αμπελώνες ή θεματικά δωμάτια που εμπλουτίζουν την εμπειρία των επισκεπτών.

2. Προβολή και Προώθηση Οινοτουρισμού:

- Το κατάλυμα πρέπει να διαθέτει ψηφιακή παρουσία με ενημερωμένο ιστότοπο και δραστηριότητες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που προωθούν τον οινοτουρισμό στην Πελοπόννησο.

- Ενσωμάτωση πληροφοριών για τους «Δρόμους του Κρασιού της Πελοποννήσου», τοπικά οινοποιεία και προτεινόμενες δραστηριότητες.

3. Ενίσχυση της Εμπειρίας Οινοτουρισμού:

- Ενθάρρυνση των επισκεπτών να συμμετέχουν σε τοπικές δραστηριότητες όπως τρύγος ή μαθήματα μαγειρικής με τοπικά προϊόντα.
- Δημιουργία πακέτων διαμονής που περιλαμβάνουν επισκέψεις σε οινοποιεία, δείπνα με pairing κρασιών και ξεναγήσεις σε σημεία οινικού ενδιαφέροντος.

4. Προσαρμογή στις Ανάγκες Επισκεπτών:

- Παροχή μενού και πληροφοριών σε ξένες γλώσσες (π.χ. αγγλικά) για την εξυπηρέτηση διεθνών επισκεπτών.
- Δυνατότητα ικανοποίησης ειδικών διατροφικών απαιτήσεων (vegan, gluten-free, κ.λπ.).

5. Συνεργασία με Τοπικά Οινοποιεία:

- Το κατάλυμα πρέπει να διατηρεί στενές σχέσεις με οινοποιεία της περιοχής, προωθώντας επισκέψεις, γευσιγνωσίες και δραστηριότητες στους επισκέπτες.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων με θέμα το κρασί, όπως παρουσιάσεις τοπικών κρασιών.

6. Προώθηση Τοπικών Προϊόντων:

- Υποστήριξη της τοπικής οικονομίας με την προσφορά τοπικών προϊόντων, όπως κρασιά, ελαιόλαδο, τυριά και γαστρονομικές σπεσιαλιτέ.
- Σύνδεση του πρωινού ή των γευμάτων με γεύσεις και προϊόντα της περιοχής.

7. Εκπαίδευση Προσωπικού:

- Το προσωπικό πρέπει να είναι ενημερωμένο για τον οινοτουρισμό και να διαθέτει βασικές γνώσεις για τα τοπικά κρασιά.
- Πρόταση: να υπάρχει ένας εξειδικευμένος συνεργάτης ή sommelier εφόσον διαθέτει εστιατόριο.

8. Συμμετοχή σε Τοπικές Δραστηριότητες:

- Ενθάρρυνση της συμμετοχής του καταλύματος σε τοπικά φεστιβάλ, γιορτές κρασιού ή εκδηλώσεις που αναδεικνύουν την οινική κουλτούρα της περιοχής.

- Συνεργασία με πολιτιστικούς φορείς για την οργάνωση θεματικών δραστηριοτήτων.

9. Υπηρεσίες Γευσιγνωσίας:

- Παροχή κατάλληλου εξοπλισμού, όπως υψηλής ποιότητας ποτήρια κρασιού και συντηρητές κρασιών.
- Δυνατότητα διοργάνωσης γευσιγνωσιών κρασιού στους χώρους του καταλύματος.

10. Αισθητική και Εμπειρία:

- Το κατάλυμα πρέπει να εναρμονίζεται με την τοπική αρχιτεκτονική και την πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής, προσφέροντας αυθεντικές εμπειρίες.

Τα παραπάνω κριτήρια διασφαλίζουν ότι τα καταλύματα που συμμετέχουν στους «Δρόμους του Κρασιού» αναδεικνύουν την τοπική οινική και πολιτιστική κουλτούρα, προσφέροντας ταυτόχρονα ποιοτικές και αυθεντικές εμπειρίες στους επισκέπτες.

---

6. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΒΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ

- **Η λίστα της Κάβας πρέπει να αποτελείται από 80% τουλάχιστον εμφιαλωμένα κρασιά – ποτά**
- **Προβολή και προώθηση του οινοτουρισμού**
Η κάβα θα πρέπει να προωθεί μέσω της ιστοσελίδας του ή άλλων επικοινωνιακών μέσων την τοπική οινοπαραγωγή και τις τουριστικές δραστηριότητες που συνδέονται με το κρασί.
- **Επαρκή εκπροσώπηση του Πελοποννησιακού αμπελώνα**
Η κάβα πρέπει να διαθέτει μια μεγάλη ποικιλία τοπικών κρασιών, δίνοντας προτεραιότητα σε ετικέτες από οινοπαραγωγούς της περιοχής. Προώθηση κρασιών ΠΟΠ (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) και ΠΓΕ (Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης), Ποικιλιακών οίνων, τονίζοντας την ποιότητα και την ιδιαίτερη ταυτότητα των τοπικών προϊόντων.
- **Εκπαίδευση και κατάρτιση προσωπικού**
Το προσωπικό του καταστήματος πρέπει να είναι εξειδικευμένο και να διαθέτει γνώσεις σχετικά με το κρασί, τις τοπικές ποικιλίες σταφυλιών, τη μέθοδο παραγωγής και την ιστορία της περιοχής. Ιδανικά να υπάρχει ένας οινοχόος (sommelier) ή οινολόγος ή άλλος ειδικός στο κατάστημα (πχ να

έχει κάνει κάποιο από τα επίπεδα του WSET, ή άλλων σχολών που παρέχουν προγράμματα σπουδών πάνω στο κρασί) που να μπορεί να καθοδηγήσει τους πελάτες και να τους προσφέρει εξατομικευμένες συμβουλές.

- **Συνεργασία με τοπικά οινοποιεία για την ανάδειξη της οινικής κουλτούρας της περιοχής**
Η κάβα πρέπει να αναπτύσσει στενές συνεργασίες με τα οινοποιεία της περιοχής, συμμετέχοντας ενεργά σε δράσεις και εκδηλώσεις που προωθούν την τοπική οινοπαραγωγή. Διοργάνωση ειδικών εκδηλώσεων και παρουσιάσεων που αφορούν την ιστορία του κρασιού της περιοχής ή θεματικών γευσιγνωσιών (με κατάλληλο εξοπλισμό) που να επικεντρώνονται σε τοπικές ποικιλίες σε συνεργασία με τοπικά οινοποιεία.
- **Να διατηρεί ψηφιακή παρουσία**
(Η κάβα θα πρέπει να έχει ενημερωμένη ιστοσελίδα, που να φέρει και το σήμα του δικτύου)

7. ΛΟΙΠΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

Συνεργασία με Τοπικούς Παραγωγούς

Κριτήρια Ένταξης & Αναβάθμιση της Οινοτουριστικής Εμπειρίας

Η ενσωμάτωση των τοπικών παραγωγών στο Δίκτυο Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου δεν αποτελεί μια απλή προσθήκη επιχειρήσεων, αλλά μια **στρατηγική επιλογή** με στόχο την αναβάθμιση της συνολικής εμπειρίας του επισκέπτη.

- Μόνο παραγωγοί που προσφέρουν μια πραγματική, αυθεντική και υψηλού επιπέδου εμπειρία θα μπορούν να ενταχθούν στο Δίκτυο.
- Δεν αρκεί απλώς να πωλούν τοπικά προϊόντα – πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης γαστρονομικής εμπειρίας συνδεδεμένης με το κρασί.
- Η απλή εμπορική διάθεση τοπικών προϊόντων δεν επαρκεί για την απόκτηση του σήματος του Δικτύου.

1. Ποιοι Μπορούν να Ενταχθούν στο Δίκτυο – Αυστηρά Κριτήρια

Οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν ως "Local Producers" πρέπει να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια:

✓ Δυνατότητα οργανωμένων ξεναγήσεων και βιωματικών εμπειριών (π.χ. ξεναγήση σε ελαιοτριβείο, γευσιγνωσία με wine pairing, συμμετοχή σε παραγωγική διαδικασία).

✓ Δυνατότητα γευσιγνωσίας προϊόντων με καθοδήγηση από ειδικό (όχι απλή δοκιμή προϊόντος).

✓ Συνεργασία με τουλάχιστον ένα οινοποιείο για τη δημιουργία εξειδικευμένων γευστικών συνδυασμών.

✓ Πρόσβαση από ΑΜΕΑ, αισθητική εναρμόνιση, υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση.

✓ Επαγγελματισμός και επαρκής εκπαίδευση του προσωπικού, με δυνατότητα εξυπηρέτησης σε τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα.

✓ Συμμετοχή σε οινοτουριστικά events, φεστιβάλ ή εκδηλώσεις του Δικτύου για την ενίσχυση της δικτύωσης.

2. Τύποι Παραγωγών που Μπορούν να Ενταχθούν

- Ελαιοτριβεία & Παραγωγοί Τυποποιημένου έξτρα παρθένου Ελαιολάδου
- Αλλαντοποιεία & Τυροκομεία
- Μελισσοκομεία
- Παραγωγοί Γλυκών και αποξηραμένων φρούτων

3. Συμπέρασμα

Η συμμετοχή των τοπικών παραγωγών στο Δίκτυο Δρόμων του Κρασιού δεν πρέπει να είναι μια απλή προσθήκη προϊόντων, αλλά μια **επιλογή στρατηγικής αξίας** που αναβαθμίζει τη συνολική εμπειρία του επισκέπτη.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Η διαδικασία είναι κοινή σε βασικές αρχές για όλες τις κατηγορίες (Οινοποιεία, Εστιατόρια, Καταλύματα) αλλά προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες απαιτήσεις κάθε κλάδου. Περιλαμβάνει **προαξιολόγηση μέσω ερωτηματολογίου, επιτόπιες επισκέψεις όπου απαιτείται και ετήσια επικαιροποίηση των δεδομένων.**

Βασικά Κριτήρια που προστίθενται για Όλες τις Κατηγορίες

- i. **Ψηφιακή Παρουσία:** Κάθε επιχείρηση πρέπει να διαθέτει λειτουργική και ενημερωμένη ιστοσελίδα στα ελληνικά και τουλάχιστον στα αγγλικά.
- ii. **Εξυπηρέτηση ΑμεΑ:** Υποχρεωτική πρόσβαση και βασικές υποδομές για επισκέπτες ΑμεΑ, όπου αυτό είναι εφικτό (τουαλέτες, ράμπες, ειδικά διαμορφωμένοι χώροι).
- iii. **Ξενόγλωσση Εξυπηρέτηση:** Παροχή εξυπηρέτησης σε τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα (κατά προτίμηση αγγλικά) για καλύτερη υποστήριξη των επισκεπτών από το εξωτερικό.

8.1 ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

Διαδικασία για Υφιστάμενα Οινοποιεία

1. Προαξιολόγηση μέσω Ερωτηματολογίου

- Τα υφιστάμενα οινοποιεία συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο που ελέγχει τη συμμόρφωση με τα νέα κριτήρια, όπως:
  - Διαθεσιμότητα βασικών υποδομών (τουαλέτες, χώρος στάθμευσης, ξενάγηση).
  - Κατάλογος τοπικών κρασιών για γευσιγνωσία.
  - Ψηφιακή παρουσία (ιστοσελίδα στα ελληνικά και αγγλικά).
  - Εξυπηρέτηση ΑμεΑ.
  - Παροχή ξενόγλωσσης υποστήριξης (π.χ. ξενάγηση στα αγγλικά).

2. Δειγματοληπτικός Επιτόπιος Έλεγχος

- Διενέργεια επιτόπιων επισκέψεων σε επιλεγμένα οινοποιεία για επιβεβαίωση δηλωμένων στοιχείων.

3. Χορήγηση Σήματος και Συμμετοχή στο Δίκτυο

- Εφόσον πληρούνται τα κριτήρια, το οινοποιείο λαμβάνει το σήμα συμμετοχής και εντάσσεται στις προωθητικές ενέργειες.
- Σε περίπτωση που κάποια από τα υφιστάμενα μέλη δεν πληρούν τα νέα κριτήρια θα δοθεί **περίοδος προσαρμογής έως τέλος 2025** για τη συμμόρφωση στα νέα πρότυπα.
- Θα πραγματοποιηθεί επιτόπιος έλεγχος μετά το τέλος της προσαρμοστικής περιόδου για να διαπιστωθεί αν έχουν γίνει οι απαραίτητες προσαρμογές.

- **Διαδικασία απομάκρυνσης** με διαφανή κριτήρια –μετά από δύο συνεχόμενες αξιολογήσεις και αν το μέλος δεν πληροί τα κριτήρια, τότε αφαιρείται από το Δίκτυο.

Διαδικασία για Νέα Οινοποιεία

- Τα νέα οινοποιεία υποβάλλουν αίτηση, συνοδευόμενη από το **σήμα επισκέψιμου οινοποιείου από το Υπουργείο Τουρισμού**, και ακολουθούν την ίδια διαδικασία προαξιολόγησης και ελέγχου.

8.2 ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

Διαδικασία για Υφιστάμενα και Νέα Εστιατόρια

- **Υποβολή Ερωτηματολογίου Αυτοαξιολόγησης**

Το ερωτηματολόγιο εστιάζει σε κριτήρια όπως:

- Ενημερωμένη λίστα κρασιών με τουλάχιστον 10 τοπικές ετικέτες εμφιαλωμένων κρασιών.
- Ψηφιακή παρουσία (ιστοσελίδα με αναφορά στη λίστα κρασιών).
- Κατάλληλος εξοπλισμός (συντηρητές κρασιών, ποτήρια για γευσιγνωσία).
- Προσωπικό εκπαιδευμένο στο service κρασιού και τη γαστρονομία.
- Βασικές υποδομές για ΑμεΑ (όπου είναι εφικτό).
- Παροχή ξενόγλωσσης εξυπηρέτησης (αγγλικά).

- **Δειγματοληπτικός Έλεγχος**
Διενεργείται δειγματοληπτικά, εστιάζοντας στην αξιολόγηση της συνολικής εμπειρίας του επισκέπτη.

- **Χορήγηση Σήματος και Συμμετοχή στο Δίκτυο**
Τα εστιατόρια που πληρούν τα κριτήρια λαμβάνουν το σήμα συμμετοχής.

8.3 ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Διαδικασία για Υφιστάμενα και Νέα Καταλύματα

- **Υποβολή Ερωτηματολογίου Αυτοαξιολόγησης**

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει:

- Παροχή θεματικών πακέτων διαμονής (π.χ. γευσιγνωσίες κρασιού, επισκέψεις σε οινοποιεία).
- Συνεργασία με τοπικά οινοποιεία (προτάσεις επίσκεψης, συμμετοχή σε εκδηλώσεις).
- Ψηφιακή παρουσία με αναφορά στις δραστηριότητες οινοτουρισμού.
- Παροχές για ΑμεΑ (πρόσβαση, ειδικά διαμορφωμένα δωμάτια).
- Παροχή εξυπηρέτησης σε τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα (αγγλικά).
- **Δειγματοληπτικός Επιτόπιος Έλεγχος**
Διενεργείται δειγματοληπτικά ή όπου κρίνεται απαραίτητο για την επιβεβαίωση των δηλωμένων στοιχείων.
- **Χορήγηση Σήματος και Συμμετοχή στο Δίκτυο**
Μετά την αξιολόγηση, το κατάλυμα λαμβάνει το σήμα συμμετοχής και εντάσσεται στις προωθητικές ενέργειες.

8.4 ΚΑΒΕΣ

Διαδικασία Πιστοποίησης για Κάβες

- **Υποβολή Ερωτηματολογίου Αυτοαξιολόγησης**
Το ερωτηματολόγιο καλύπτει:
  - **Διαθεσιμότητα τοπικών εμφιαλωμένων κρασιών**, με επαρκή εκπροσώπηση του Πελοποννησιακού αμπελώνα (τουλάχιστον 20% της συνολικής λίστας).
  - **Ενημερωμένη ιστοσελίδα**
  - **Κατάλληλες υποδομές και εξοπλισμό**, όπως συντηρητές κρασιών και ειδικές προθήκες για την παρουσίαση των προϊόντων.
  - **Προσωπικό με βασικές γνώσεις για το κρασί** και δυνατότητα να προτείνει στους πελάτες τοπικές ετικέτες.
  - **Υποδομές για ΑμεΑ και παροχή εξυπηρέτησης σε ξένη γλώσσα.**
- **Αξιολόγηση Δεδομένων και Δειγματοληπτικός Έλεγχος**
  - Διενέργεια επιτόπιων επισκέψεων σε επιλεγμένες κάβες για επιβεβαίωση δηλωμένων στοιχείων.
  - Αξιολόγηση της συνολικής εμπειρίας του επισκέπτη (παρουσίαση προϊόντων, γνώση προσωπικού, εξυπηρέτηση).
- **Χορήγηση Σήματος**

- Εφόσον πληρούνται τα κριτήρια, η κάβα λαμβάνει το σήμα συμμετοχής στο Δίκτυο και προβάλλεται στις προωθητικές ενέργειες.

8.5 ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Διαδικασία Πιστοποίησης για παραγωγούς τοπικών προϊόντων

- **Υποβολή Ερωτηματολογίου Αυτοαξιολόγησης**

Το ερωτηματολόγιο καλύπτει:

- Συμμόρφωση με τα κριτήρια ένταξης, προσφορά βιωματικών εμπειριών και συμμετοχή σε οινοτουριστικές δράσεις,
  - Ενημερωμένη ιστοσελίδα
  - Κατάλληλες υποδομές για φιλοξενία επισκεπτών
  - Υποδομές για ΑμεΑ και παροχή εξυπηρέτησης σε ξένη γλώσσα.
- **Αξιολόγηση Δεδομένων και Δειγματοληπτικός Έλεγχος**
    - Διενέργεια επιτόπιων επισκέψεων στις εγκαταστάσεις και επιβεβαίωση δηλωμένων στοιχείων.
    - Αξιολόγηση της συνολικής εμπειρίας του επισκέπτη (παρουσίαση προϊόντων, γνώση προσωπικού, εξυπηρέτηση).
  - **Χορήγηση Σήματος**
    - Εφόσον πληρούνται τα κριτήρια, ο παραγωγός λαμβάνει το σήμα συμμετοχής στο Δίκτυο και προβάλλεται στις προωθητικές ενέργειες.

8.6 ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ & ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- **Ετήσια Επικαιροποίηση:** Τα μέλη οφείλουν να επικαιροποιούν τις πληροφορίες τους (π.χ. αλλαγές υπηρεσιών, βελτιώσεις υποδομών).
- **Διετής Επαναξιολόγηση:** Κάθε δύο χρόνια διενεργείται συνολική επαναξιολόγηση, με στόχο τη διατήρηση της ποιότητας και τη βελτίωση των υπηρεσιών.

9.ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

9.1 Στρατηγική Συνεργασία των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου με Ταξιδιωτικά Πρακτορεία & Επαγγελματίες Τουρισμού

Η ανάπτυξη του **Δικτύου Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου** έχει ως στόχο τη δημιουργία **δομημένων και εύκολα εφαρμόσιμων οινοτουριστικών διαδρομών**, οι οποίες θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο από **μεμονωμένους επισκέπτες** όσο και από **ταξιδιωτικά πρακτορεία, τουριστικούς πράκτορες, ξεναγούς και tour operators**.

9.2 Ανάπτυξη Οινοτουριστικών Εκδρομών Μικρής Διάρκειας

- **Half-day / One-day Tours / Two day Tours**

Το Δίκτυο θα αναπτύξει **οινοτουριστικές διαδρομές πλήρως σχεδιασμένες και έτοιμες προς χρήση** από επαγγελματίες του τουρισμού, οι οποίες θα μπορούν να ενσωματωθούν στα προγράμματα των ταξιδιωτικών πρακτορείων και να μπορούν να προωθηθούν σε τουριστικές πλατφόρμες.

Θα περιλαμβάνουν:

- **Πρόγραμμα επισκέψεων σε οινοποιεία** του δικτύου με δυνατότητα επιλογής διαφορετικών εμπειριών.
- **Προτάσεις διαμονής και εστίασης** σε καταλύματα και εστιατόρια του δικτύου.
- **Συνδυασμό οινικού, γαστρονομικού, φυσιολατρικού και πολιτιστικού τουρισμού**, με επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, φυσικά τοπία και παραδοσιακά χωριά.

9.3 Οφέλη

Οφέλη για τα μέλη του Δικτύου

- Τα ταξιδιωτικά γραφεία μπορούν να προωθήσουν τις διαδρομές των Δρόμων του Κρασιού μέσω συνεργασιών με **διεθνείς τουριστικές πλατφόρμες**, όπως:
  - **Viator & GetYourGuide** για προώθηση εμπειριών οινοτουρισμού - **Expedia, Booking Experiences & Airbnb Experiences** για τη διάθεση κρατήσεων online.
  - **Σταθερή ροή επισκεπτών** μέσω των συνεργαζόμενων πρακτορείων.
  - **Διεθνής προβολή** μέσω τουριστικών καναλιών και πλατφορμών.

- **Αύξηση των κρατήσεων** για γευσιγνωσίες και θεματικά πακέτα.

Οφέλη για τους Πρακτορεία & Tour Operators

- **Έτοιμες, δοκιμασμένες οινοτουριστικές διαδρομές** προς αξιοποίηση.
- **Διασύνδεση με premium οινοτουριστικά προϊόντα** για εξειδικευμένους ταξιδιώτες.
- **Δυνατότητα προσθήκης αυθεντικών εμπειριών** στα πακέτα τους, ενισχύοντας τη διαφοροποίησή τους από τον ανταγωνισμό.
- **Εγγύηση ποιότητας υπηρεσιών**
- **Υποστήριξη των Ταξιδιωτικών Πρακτορείων από το Δίκτυο**

Το Δίκτυο θα παρέχει:

- **Ψηφιακούς οδηγούς & χάρτες με QR codes**, που θα επιτρέπουν στους τουρίστες να έχουν άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες.
- **Συνεργασίες με οινοποιεία, εστιατόρια και καταλύματα**, προσφέροντας προνομιακές τιμές και δυνατότητα group bookings.

ΠΡΟΤΑΣΗ

Η ΕΝΟΑΠ (ή οι αναπτυξιακές) θα μπορούν μελλοντικά να προσφέρουν:

✓ **Εκπαιδευτικά προγράμματα για ξεναγούς και τουριστικούς πράκτορες**, ώστε να αποκτήσουν γνώσεις για τον Πελοποννησιακό αμπελώνα και τις ποικιλίες του.

Θα μπορούσε να υπάρξει ένα **"Wine Routes Certified Tour Operator"**, δηλαδή μια πιστοποίηση για ταξιδιωτικούς πράκτορες που ειδικεύονται σε οινοτουριστικά ταξίδια.

10. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ

ΕΝΟΑΠ & ΜΕΛΗ ΔΙΚΤΥΟΥ «ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ»

Στην Πάτρα, σήμερα _____, μεταξύ των κατωτέρω συμβαλλομένων:

1. Η Ένωση Οινοπαραγωγών Αμπελώνα Πελοποννήσου (ΕΝΟΑΠ) :

και,

2. Η επιχείρηση (επωνυμία) _____, με έδρα _____, στο εξής καλούμενη «Μέλος», η οποία δραστηριοποιείται στο χώρο του/της:

- Οινοποιείου
- Εστιατορίου
- Καταλύματος
- Κάβας
(επιλέγεται η αντίστοιχη κατηγορία),

συμφωνούνται και γίνονται αμοιβαίως αποδεκτά τα εξής:

1. Προοίμιο

Το Μέλος συμφωνεί να συνεργαστεί με την ΕΝΟΑΠ, συμμετέχοντας ενεργά στις δράσεις του δικτύου και τηρώντας τα κριτήρια ένταξης που έχουν καθοριστεί για την αντίστοιχη κατηγορία επιχείρησης.

2. Αντικείμενο Συμφωνίας

Η ΕΝΟΑΠ παρέχει στο Μέλος τις εξής υπηρεσίες:

- **Αξιολόγηση του χώρου και των παρεχόμενων υπηρεσιών** σύμφωνα με τα κριτήρια ένταξης που έχουν καθοριστεί για το Δίκτυο.
- **Χορήγηση ειδικού σήματος** που θα πιστοποιεί την ένταξη της επιχείρησης στο Δίκτυο «Δρόμοι του Κρασιού της Πελοποννήσου».
- **Προβολή στην επίσημη ιστοσελίδα του Δικτύου** με αναλυτικές πληροφορίες στα ελληνικά και αγγλικά.
- **Δυνατότητα συμμετοχής σε προωθητικές δράσεις** (ηλεκτρονικές και έντυπες εκδόσεις, εκδηλώσεις όπως οι «Ανοιχτές Πόρτες»).
- **Συμμετοχή σε ηλεκτρονικούς χάρτες και ψηφιακές εφαρμογές** που προβάλλουν τη δραστηριότητα του Δικτύου.

3. Υποχρεώσεις της ΕΝΟΑΠ

Η ΕΝΟΑΠ δεσμεύεται:

- Να παρέχει τις υπηρεσίες προβολής και προώθησης που αναφέρονται στο άρθρο 2.
- Να ενημερώνει το Μέλος για δράσεις, εκδηλώσεις και νέες δυνατότητες προβολής.

- Να συντηρεί και να επικαιροποιούν την ιστοσελίδα και τις πληροφορίες του Δικτύου.

4. Υποχρεώσεις του Μέλους

Το Μέλος δεσμεύεται:

- **Να τηρεί τα κριτήρια ένταξης** που αναφέρονται στους όρους συμμετοχής και να διασφαλίζει την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει.
- **Να τοποθετεί το σήμα του Δικτύου** σε εμφανές σημείο της επιχείρησής του και στην ιστοσελίδα του.
- **Να προβάλλει τον οινοτουρισμό και το Δίκτυο**, μέσω της ιστοσελίδας του και των κοινωνικών δικτύων.
- **Να συνεργάζεται με άλλες επιχειρήσεις-μέλη** για τη διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων και προτάσεων.
- **Να συμμετέχει στις τοπικές συναντήσεις και δράσεις** που οργανώνουν η ΕΝΟΑΠ και οι Αναπτυξιακές.
- **Να ενημερώνει για αλλαγές** στη λειτουργία της επιχείρησής ή παράπονα επισκεπτών.
- **Να παρέχει στατιστικά στοιχεία επισκεψιμότητας** και σχετικές πληροφορίες για τον οινοτουρισμό.

6. Δεοντολογικές Αρχές και Προβολή του Δικτύου

- Το Μέλος δεσμεύεται να λειτουργεί με επαγγελματισμό, διαφάνεια και σεβασμό προς τους επισκέπτες και τους συνεργάτες του Δικτύου.
- Απαγορεύεται η παραπλανητική διαφήμιση ή η χρήση του σήματος του Δικτύου για σκοπούς άσχετους με τον οινοτουρισμό.
- Κάθε αναφορά στο Δίκτυο πρέπει να είναι ακριβής και να προάγει τις αρχές του οινοτουρισμού.

7. Διάρκεια και Ανανέωση

Η παρούσα συμφωνία έχει διάρκεια **δύο (2) ετών**, με δυνατότητα ανανέωσης κατόπιν κοινής συμφωνίας.

8. Αμοιβή

- Τα Μέλη της ΕΝΟΑΠ δεν καταβάλλουν επιπλέον ετήσια συνδρομή.
- Τα Μέλη που δεν είναι μέλη της ΕΝΟΑΠ καταβάλλουν ετήσια συνδρομή ύψους _____ €, πλέον Φ.Π.Α., για τη συμμετοχή στο Δίκτυο και τις υπηρεσίες προβολής.

9. Καταγγελία και Λήξη Συμφωνίας

Η συμφωνία μπορεί να καταγγελθεί από οποιοδήποτε μέρος με γραπτή ειδοποίηση:

- Από την ΕΝΟΑΠ, εφόσον το Μέλος δεν πληροί τις υποχρεώσεις του.
- Από το Μέλος, εφόσον η ΕΝΟΑΠ δεν παρέχει τις συμφωνημένες υπηρεσίες.

Σε περίπτωση λήξης της συνεργασίας, το Μέλος οφείλει να αφαιρέσει το σήμα του Δικτύου από την επιχείρησή του.

10. Τελικές Διατάξεις

Το παρόν συμφωνητικό διέπεται από το ελληνικό δίκαιο. Κάθε διαφορά που προκύπτει από την εφαρμογή του θα επιλύεται από τα δικαστήρια της _____.

Η παρούσα συμφωνία συντάχθηκε σε δύο (2) αντίτυπα, τα οποία υπογράφονται από τους συμβαλλόμενους.

Για την ΕΝΟΑΠ

Για το Μέλος

11. ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ & ΜΕΛΩΝ

11.1 Η Αναγκαιότητα της Ψηφιακής Παρουσίας στα Οινοποιεία και τα υπόλοιπα μέλη του Δικτύου

Η εποχή του ψηφιακού μετασχηματισμού έχει αλλάξει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο οι επισκέπτες αναζητούν, σχεδιάζουν και πραγματοποιούν τις εμπειρίες τους. Στον τομέα του οινοτουρισμού, η **ισχυρή ψηφιακή παρουσία** είναι πλέον **απαραίτητη προϋπόθεση** για να παραμείνουν τα οινοποιεία και οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις ανταγωνιστικά και να προσελκύουν κοινό από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η ύπαρξη **λειτουργικής και καλαίσθητης ιστοσελίδας** και η δυνατότητα για **online κρατήσεις και πληρωμές** εμπειριών (π.χ. γευσιγνωσίες, ξεναγήσεις, θεματικά δείπνα) δεν αποτελεί πολυτέλεια, αλλά βασικό εργαλείο ανάπτυξης και προβολής.

Γιατί είναι Απαραίτητη η Ψηφιακή Παρουσία:

- **Αύξηση Ορατότητας και Προσέλκυση Νέων Επισκεπτών**
  - Η διαδικτυακή αναζήτηση αποτελεί το πρώτο βήμα για τους περισσότερους επισκέπτες. Μια σύγχρονη, εύχρηστη ιστοσελίδα είναι το "πρώτο παράθυρο" του οινοποιείου προς το κοινό.
  - Οι επισκέπτες αναζητούν **πληροφορίες και δυνατότητα κράτησης online**, χωρίς να χρειάζεται να επικοινωνήσουν τηλεφωνικά ή μέσω email.
- **Δυνατότητα Online Κρατήσεων και Πληρωμών**
  - Η δυνατότητα για **online κράτηση εμπειριών**, όπως γευσιγνωσίες και ξεναγήσεις, δίνει στα οινοποιεία τη δυνατότητα να προσελκύσουν πιο οργανωμένους ταξιδιώτες.
  - **Online πληρωμές** εξασφαλίζουν άμεση δέσμευση θέσεων, βελτιώνοντας τη διαχείριση επισκεπτών και μειώνοντας τις ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής.
- **Σύνδεση με Πλατφόρμες Τουριστικών Κρατήσεων**
  - Οι ιστοσελίδες των οινοποιείων μπορούν να συνδεθούν με μεγάλες πλατφόρμες κρατήσεων, όπως το **Booking.com, Airbnb Experiences, Viator και GetYourGuide**, αυξάνοντας τη διεθνή ορατότητά τους και προσελκύοντας τουρίστες που δεν θα έφταναν μέσω των παραδοσιακών καναλιών.

- **Ενίσχυση της Εμπειρίας του Επισκέπτη**
  - Οι επισκέπτες μπορούν να προγραμματίσουν καλύτερα το ταξίδι τους, να επιλέξουν μεταξύ διαφόρων τύπων εμπειριών (basic tasting, premium tasting, private tours) και να πληρώσουν εύκολα μέσω της ιστοσελίδας του οινοποιείου.
- **Δημιουργία Πολύγλωσσου Περιεχομένου**
  - Η ιστοσελίδα πρέπει να προσφέρει πληροφορίες στα ελληνικά και στα αγγλικά, αλλά ιδανικά και σε άλλες γλώσσες (Κινέζικα, γερμανικά, ιταλικά), προσελκύοντας διεθνές κοινό.

11.2 Προτεινόμενο πρόγραμμα Ψηφιακής αναβάθμισης σε βάθος ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

Για να επιτευχθεί ο στόχος της πλήρους ψηφιακής λειτουργίας όλων των οινοποιείων και των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, προτείνεται ένα **πρόγραμμα σταδιακής μετάβασης σε βάθος 5 ετών**:

- **Έως τέλος 2025** γνα ολοκληρωθεί η αναβάθμιση – δημιουργία βασικών σελίδων.
  - Δημιουργία βασικών ιστοσελίδων συμπεριλαμβανομένης σελίδας οινοτουρισμού, για οινοποιεία και επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν.
  - Δημιουργία ψηφιακού υλικού με τη χρήση **QR codes**, για εμπλουτισμένη εμπειρία επισκεπτών.
- **Έως τέλος 2027**
  - Εισαγωγή συστήματος **online κρατήσεων** στις ιστοσελίδες των οινοποιείων που δέχονται επισκέψεις.
  - Ενσωμάτωση υπηρεσιών για **online πληρωμές** μέσω ασφαλών πλατφορμών.
- **Έως τέλος 2029**
  - Σύνδεση με πλατφόρμες όπως το **Booking.com** και **Airbnb Experiences**, για την προώθηση θεματικών εμπειριών.
  - Παροχή εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και την καλύτερη διαχείριση online κρατήσεων.
  - Επέκταση σε νέες αγορές μέσω **πολυγλωσσικού περιεχομένου** και συνεργασιών με διεθνείς τουριστικές πλατφόρμες.

Συμπέρασμα

Η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή δεν είναι απλώς μια επιλογή αλλά μια αναγκαιότητα για τα οινοποιεία και τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις. Μια **ισχυρή ψηφιακή παρουσία** με δυνατότητα **online κρατήσεων και πληρωμών** θα αναβαθμίσει την εμπειρία του επισκέπτη, θα ενισχύσει την ορατότητα των επιχειρήσεων και θα καταστήσει την Πελοπόννησο **ηγέτη στον οινοτουρισμό** στην Ελλάδα και πέρα από αυτήν.

12. ΧΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ QR CODE ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ

Η χρήση ενός **κοινού QR Code** για το Δίκτυο Δρόμων του Κρασιού μπορεί να αποτελέσει **ένα ισχυρό εργαλείο** για την προώθηση, τη διασύνδεση και τη βελτίωση της συνολικής εμπειρίας των επισκεπτών. Παρακάτω αναλύουμε τα **οφέλη, τις εφαρμογές και την προστιθέμενη αξία** ενός τέτοιου εργαλείου.

12.1 Τι είναι το κοινό QR Code του Δικτύου;

Πρόκειται για **ένα μοναδικό QR Code** που θα είναι **κοινό για όλα τα μέλη** του Δικτύου Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου. Με τη σάρωσή του, ο επισκέπτης θα οδηγείται σε **μια δυναμική και πολυλειτουργική ψηφιακή πλατφόρμα** που θα περιλαμβάνει πληθώρα χρήσιμων πληροφοριών και διαδραστικών λειτουργιών.

12.2 Ποιες πληροφορίες μπορεί να περιέχει;

Το QR Code θα οδηγεί σε **μια κεντρική διαδικτυακή σελίδα ή εφαρμογή**, η οποία θα περιλαμβάνει τα εξής:

A. Ψηφιακοί Οδηγοί

- Προβολή **όλων των οινοποιείων, εστιατορίων, καταλυμάτων και άλλων μελών του Δικτύου**
- Εμφάνιση **οινοτουριστικών διαδρομών** με προτεινόμενα σημεία ενδιαφέροντος

B. Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης & Feedback

- **Άμεση αξιολόγηση** των εμπειριών των επισκεπτών σε κάθε μέλος του Δικτύου
- **Συλλογή δεδομένων** για τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών

Γ. Προωθητικό & Εκπαιδευτικό Υλικό

- **Πληροφορίες για τις ποικιλίες κρασιών** της Πελοποννήσου και την ιστορία τους

- Πρόσβαση σε βίντεο

12.3 Που μπορεί να τοποθετηθεί το κοινό QR Code;

Το QR Code του Δικτύου μπορεί να εμφανίζεται σε πολλαπλά σημεία για μέγιστη προβολή και χρήση:

- **Στο Σήμα Πιστοποίησης των Μελών του Δικτύου** (στην είσοδο οινοποιείων, εστιατορίων, καταλυμάτων και άλλων σημείων ενδιαφέροντος)
- **Εκτυπωμένο σε έντυπο υλικό & χάρτες του Δικτύου**
- **Σε συνεργαζόμενες τουριστικές επιχειρήσεις και γραφεία πληροφοριών**
- **Στην ιστοσελίδα του Δικτύου & στα social media**

12.4 Οφέλη από τη χρήση ενός κοινού QR Code

A. Ενοποίηση της Εμπειρίας Επισκεπτών

Οι επισκέπτες αποκτούν άμεση και εύκολη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες του Δικτύου, χωρίς να χρειάζεται να αναζητούν πληροφορίες σε διαφορετικές πηγές.

B. Καλύτερη Διαχείριση & Συγκέντρωση Δεδομένων

- **Κεντρική καταγραφή όλων των αξιολογήσεων & προτιμήσεων των επισκεπτών**
- Βάση δεδομένων που βοηθά στον στρατηγικό σχεδιασμό και στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών

Γ. Διευκόλυνση Προωθητικών Δράσεων & Digital Marketing

- Ενίσχυση της παρουσίας του Δικτύου σε **social media** και **διεθνείς τουριστικές πλατφόρμες**
- **Αύξηση της ορατότητας του οινοτουριστικού προϊόντος της Πελοποννήσου σε διεθνές κοινό**

Δ. Οικονομική, Πρακτική & Βιώσιμη Λύση

- **Μηδενικό κόστος εκτύπωσης νέου υλικού** (αφού το περιεχόμενο μπορεί να ενημερώνεται online χωρίς ανάγκη επανεκτύπωσης)
- **Περιορισμός έντυπου υλικού** και συμβολή στη βιωσιμότητα

12.5 Δυνατότητες Μελλοντικής Εξέλιξης

Η πλατφόρμα (στην περίπτωση μας ένα δυναμικό site) που θα φιλοξενεί το κοινό QR Code μπορεί να επεκταθεί στο μέλλον με **νέα καινοτόμα εργαλεία**, όπως:

- **AI-powered chatbot** που θα απαντά σε ερωτήσεις επισκεπτών
- **Live ψηφιακές ξεναγήσεις** σε συνεργασία με οиноποιεία
- **Δυνατότητα προσαρμογής διαδρομών** βάσει προτιμήσεων του χρήστη

Συμπέρασμα

Ένα κοινό QR Code για το Δίκτυο Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου μπορεί να μεταμορφώσει την εμπειρία των επισκεπτών, προσφέροντας ενιαία πληροφόρηση, εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες και συνεχή αξιολόγηση των παρεχόμενων εμπειριών.

Η εφαρμογή του μπορεί να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα του Δικτύου, να δημιουργήσει συνέργειες μεταξύ των μελών και να καταστήσει την Πελοπόννησο κορυφαίο προορισμό οινoturισμού σε διεθνές επίπεδο.

12.6 Πρόταση σε βάθος πενταετίας

Πώς οι Δρόμοι του Κρασιού θα γίνουν πραγματικό εργαλείο

Ανάπτυξη Μηχανισμού Έρευνας Ικανοποίησης Επισκεπτών για το Δίκτυο Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου

Η συλλογή δεδομένων από τους επισκέπτες αποτελεί κρίσιμο εργαλείο για τη βελτίωση των υπηρεσιών και την προσαρμογή των εμπειριών στις ανάγκες του κοινού. Ο μηχανισμός που προτείνεται περιλαμβάνει ερωτηματολόγια, μια κεντρική πλατφόρμα ανάλυσης δεδομένων και ενσωμάτωση QR codes στο επίσημο σήμα των μελών του Δικτύου.

---

1. Ερωτηματολόγια & Feedback μετά την Επίσκεψη

Μέθοδοι

Συλλογής

Δεδομένων:

Οι επισκέπτες θα καλούνται να παρέχουν σχόλια για την εμπειρία τους με **τρεις κύριες μεθόδους**:

- **QR Codes & Mobile Surveys**

- Τοποθέτηση **QR codes** σε εμφανή σημεία στα οινοποιεία, εστιατόρια, καταλύματα και wine bars (στην είσοδο, στους χώρους γευσιγνωσίας, σε τραπέζια εστιατορίων).
- Σάρωση του QR code που οδηγεί σε **διαδραστική φόρμα αξιολόγησης** (Google Forms, Typeform, SurveyMonkey).

- **Tablets**

- Τοποθέτηση **tablets** σε σημεία εξόδου των επισκέψιμων χώρων.

2. Περιεχόμενο του Ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να είναι **σύντομο (2-3 λεπτά)**, **στοχευμένο** και να περιλαμβάνει τους ακόλουθους άξονες:

Γενικά Στοιχεία Επισκέπτη

- Από πού μας επισκέπτεστε; (Ελλάδα / Εξωτερικό, επιλογή χώρας)
- Πώς μάθατε για τους Δρόμους του Κρασιού της Πελοποννήσου; (Social media, τουριστικός οδηγός, φίλοι, ΟΤΑ)
- Πρώτη φορά που επισκέπτεστε οινοποιείο; (Ναι / Όχι)

Βαθμολόγηση Εμπειρίας (1-5 Αστέρια ή Κλίμακα 1-10)

1. Εξυπηρέτηση & φιλοξενία
2. Ποιότητα & αυθεντικότητα εμπειρίας
3. Καθαριότητα & υποδομές
4. Διαθεσιμότητα & πληρότητα πληροφοριών
5. Ευκολία πρόσβασης & διαδρομών

Ανοιχτές Ερωτήσεις (Προαιρετικά)

- Τι σας άρεσε περισσότερο από την εμπειρία σας;
- Υπάρχει κάτι που θα μπορούσε να βελτιωθεί;
- Θα συνιστούσατε αυτή την εμπειρία σε φίλους σας; (Ναι / Όχι / Γιατί;)

3. Πλατφόρμα Συλλογής & Ανάλυσης Δεδομένων

Για τη διαχείριση των δεδομένων και τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων, προτείνεται η χρήση μιας **online πλατφόρμας ανάλυσης**.

- ◇ **Αυτόματες Ειδοποιήσεις για Σοβαρά Παράπονα**
Επαναλαμβανόμενες αρνητικές αξιολογήσεις ενεργοποιούν **ειδοποιήσεις προς τους υπεύθυνους** για διορθωτικές ενέργειες.

13. ΧΡΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΛΗ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στο πλαίσιο της συνεχούς αναβάθμισης της εμπειρίας του επισκέπτη και με σεβασμό προς το περιβάλλον, η χρήση **ψηφιακού υλικού** μέσω **QR codes** κρίνεται ως η βέλτιστη πρακτική. Αυτός ο τρόπος ενημέρωσης όχι μόνο μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, αλλά παρέχει ταυτόχρονα ευελιξία και άμεση πρόσβαση σε επικαιροποιημένες πληροφορίες.

Πλεονεκτήματα Χρήσης QR Codes:

- **Περιβαλλοντική Βιωσιμότητα**
  - Μείωση της χρήσης έντυπου υλικού, που συχνά οδηγεί σε σπατάλη χαρτιού και εκτυπωτικών πόρων.
  - Συμβολή στη μείωση των απορριμμάτων και στην προώθηση οικολογικών πρακτικών.
- **Ενημέρωση σε Πραγματικό Χρόνο**
  - Το περιεχόμενο μπορεί να ενημερώνεται άμεσα, εξασφαλίζοντας ότι οι επισκέπτες έχουν πρόσβαση στις πιο πρόσφατες πληροφορίες.
  - Οι επισκέπτες μπορούν να κατεβάσουν τον κατάλογο κρασιών, το πρόγραμμα εκδηλώσεων ή πληροφορίες για τις υπηρεσίες του χώρου μέσω των προσωπικών τους συσκευών.
- **Βελτίωση της Εμπειρίας του Επισκέπτη**
  - Πρόσβαση σε **πολυμεσικό περιεχόμενο** (φωτογραφίες, βίντεο, χάρτες), που εμπλουτίζει την ξενάγηση και την παραμονή του επισκέπτη.
  - Εύκολη διασύνδεση με τα κοινωνικά δίκτυα του οινοποιείου ή του Δικτύου Δρόμων του Κρασιού, ενθαρρύνοντας την αλληλεπίδραση και την κοινοποίηση της εμπειρίας.
- **Πολυγλωσσική Υποστήριξη**
  - Τα QR codes επιτρέπουν την πρόσβαση σε υλικό σε **πολλαπλές γλώσσες**, διευκολύνοντας την ενημέρωση διεθνών επισκεπτών.

Πρακτική Εφαρμογή στα Οινοποιεία και τις Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις

- **Τοποθέτηση QR codes** σε καίρια σημεία, όπως στην είσοδο, στους χώρους γευσιγνωσίας, και στο κατάστημα πώλησης προϊόντων, για πρόσβαση σε:
  - Κατάλογο κρασιών και περιγραφή κάθε ετικέτας.
  - Ιστορική αναδρομή του οινοποιείου και πληροφορίες για τον Πελοποννησιακό αμπελώνα.

- Προτεινόμενες διαδρομές και συνεργαζόμενα εστιατόρια ή καταλύματα.
- **Ψηφιακός Χάρτης Οινοτουριστικών Διαδρομών** μέσω QR code, ο οποίος διευκολύνει τον σχεδιασμό των επισκέψεων στα οινοποιεία και τα αξιοθέατα της περιοχής.
- **Συμπλήρωμα του έντυπου υλικού:** Αντί για εκτενή φυλλάδια, να διανέμεται ένα μικρό τρίπτυχο με βασικές πληροφορίες και QR code που οδηγεί στο πλήρες ψηφιακό περιεχόμενο.

14. ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ – ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ: ΧΑΡΑΖΟΝΤΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΛΩΣ ΔΡΟΜΟΥΣ - ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

14.1 Καθορισμός σαφών οινικών Δρόμων - διαδρομών

Οι διαδρομές θα εξυπηρετούν τόσο τους επισκέπτες που έρχονται με σκοπό τον οινοτουρισμό όσο και εκείνους που προτιμούν άλλες μορφές τουρισμού. Ο στόχος είναι να καλύψουν τις ανάγκες του **οινόφιλου-οινοτουρίστα**, αλλά και του «απλού» τουρίστα, ο οποίος μπορεί να ανακαλύψει το κρασί και τον αμπελώνα της Πελοποννήσου ως αποτέλεσμα των διακοπών του σε μια περιοχή σε διαφορετικές εποχές του χρόνου. Επίσης είναι πολύ σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι σε μια παρέα ή ομάδα ανθρώπων που επισκέπτονται μια περιοχή δεν έχουν όλοι τα ίδια ενδιαφέροντα. Είναι σημαντικό λοιπόν οι διαδρομές να καλύπτουν διαφορετικές ανάγκες και να προσφέρουν εμπειρίες ικανές να ικανοποιήσουν τους πάντες.

14.2 Η Νέα Προσέγγιση στους Δρόμους του Κρασιού της Πελοποννήσου

Η ανανέωση και αναβάθμιση του δικτύου των **Δρόμων του Κρασιού** της Πελοποννήσου βασίζεται στην ανάγκη για μια πιο στοχευμένη και λειτουργική προσέγγιση. **Η μείωση των διαδρομών** και η έμφαση στις πιο σημαντικές από αυτές θα βελτιώσει την εμπειρία των επισκεπτών, κάνοντας τις επιλογές πιο σαφείς, κατανοητές και ευέλικτες.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι οινικές διαδρομές (wine routes) συχνά περνούν μέσα από μεγάλους ενιαίους αμπελώνες, όπως για παράδειγμα συμβαίνει στο **Μπορντό**, την **Τοσκάνη**, το **Barolo** ή ορισμένες περιοχές της **Ισπανίας**. Εκεί, οι δρόμοι διασχίζουν εκτεταμένους αμπελώνες, προσφέροντας στους επισκέπτες τη δυνατότητα να περιηγηθούν στο τοπίο του κρασιού και να απολαύσουν τη θέα των απέραντων αμπελότοπων.

Στην Ελλάδα, και ιδιαίτερα στην Πελοπόννησο, αυτό το μοντέλο δεν είναι εφικτό.

- **Οι αμπελώνες είναι κατακερματισμένοι** και σπάνια αποτελούν μεγάλες, ενιαίες εκτάσεις.

- Το **οδικό δίκτυο δεν είναι πάντα προσβάσιμο**, ενώ πολλοί αμπελώνες είναι **περιφραγμένοι**, δυσχεραίνοντας την άμεση πρόσβαση ή τη δημιουργία διαδρομών που να περνούν αποκλειστικά μέσα από αυτούς.
- Η μόνη ίσως εξαίρεση είναι η **ζώνη της Νεμέας**, όπου υπάρχει μεγαλύτερη συγκέντρωση αμπελώνων, αλλά ακόμα και εκεί δεν μπορεί να συγκριθεί με τις ενιαίες εκτάσεις περιοχών όπως το Μπορντό ή το Barolo.

Για να γίνει αντιληπτή η διαφορά κλίμακας, αξίζει να σημειωθεί ότι ο αμπελώνας του Μπορντό καλύπτει μια έκταση σχεδόν διπλάσια από το σύνολο του ελληνικού αμπελώνα. Αυτή η κλίμακα επιτρέπει τη δημιουργία συνεχόμενων διαδρομών μέσα από αμπελώνες, κάτι που δεν είναι εφικτό στην Πελοπόννησο.

14.3 Εστίαση σε λιγότερες αλλά πιο ουσιαστικές διαδρομές

- **Αποφυγή σύγχυσης:** Μειώνοντας τον αριθμό των διαδρομών, προσφέρουμε στον επισκέπτη σαφείς επιλογές, βοηθώντας τον να εστιάσει και να σχεδιάσει πιο εύκολα την εμπειρία του.
- **Ενίσχυση της ποιότητας:** Οι διαδρομές που θα παραμείνουν θα είναι προσεκτικά επιλεγμένες, συνδέοντας οινοποιεία με σημαντικά σημεία ενδιαφέροντος, όπως εστιατόρια, καταλύματα και αξιοθέατα που ενισχύουν την οινοτουριστική εμπειρία.

14.4 Ανάδειξη του μοναδικού terroir της Πελοποννήσου:

Η Πελοπόννησος διαθέτει ένα **πολυδιάστατο και γεωγραφικά ποικιλόμορφο terroir** που συνδυάζει βουνό, θάλασσα, κοιλάδες και ορεινές πλαγιές, συνθέτοντας ένα τοπίο σπάνιας ομορφιάς και υψηλής οινολογικής αξίας. Τα αμπελοτόπια της εκτείνονται από **ορεινές περιοχές σε υψόμετρο 1.000 μέτρων**, έως και σε **παραθαλάσσιες εκτάσεις**, όπου τα αμπέλια δέχονται την **ευεργετική επίδραση της θαλάσσιας αύρας**, διαμορφώνοντας τη μοναδική γεύση των κρασιών της περιοχής.

Το φυσικό τοπίο της Πελοποννήσου είναι **γεμάτο αντιθέσεις**, με φαράγγια, ποτάμια και ιστορικά μονοπάτια να συνυπάρχουν με αρχαιολογικούς χώρους, αμπελώνες και παραδοσιακούς οικισμούς. Σε αρκετές περιπτώσεις, τα αμπέλια **περιβάλλουν αρχαία μνημεία**, συνδυάζοντας την οινική εμπειρία με την πολιτιστική κληρονομιά.

Η μείωση του αριθμού των διαδρομών δεν σημαίνει περιορισμό της εμπειρίας, αλλά αναβάθμιση της ποιότητας και της λειτουργικότητας. Με αυτόν τον τρόπο, οι επισκέπτες θα μπορούν να απολαμβάνουν μια πιο οργανωμένη, αυθεντική και ουσιαστική εμπειρία, που θα τους επιτρέπει να

εξερευνήσουν την Πελοπόννησο με επίκεντρο το κρασί και όλα όσα την κάνουν μοναδική. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Πελοποννήσου έχουν δημιουργήσει μια ιδιαίτερη κουλτούρα απόλαυσης. Το στοιχείο αυτό αποτελεί πηγή έμπνευσης και έναν πολιτισμικό θησαυρό που μέσα από τη χάραξη των συγκεκριμένων διαδρομών θα μπορούσαμε να μοιραστούμε με τον επισκέπτη.

14.5 Πώς Διαμορφώνεται το Νέο Μοντέλο Διαδρομών

- Συνδυασμός επισκέψιμων οινοποιείων με γαστρονομικά σημεία, τοπικούς παραγωγούς προϊόντων του Πελοποννησιακού αμπελώνα & αξιοθέατα.
- Οι διαδρομές προσαρμόζονται σε τόπους ευρύτερου τουριστικού ενδιαφέροντος χωρίς αποκλειστική έμφαση στο κρασί, προσελκύοντας με τον τρόπο αυτό και επισκέπτες ή ομάδες ανθρώπων που ενδιαφέρονται για άλλα είδη τουρισμού όπως ο γαστρονομικός, ο πολιτιστικός ή και για αυτούς που αγαπούν τη επαφή τους με τη φύση.
- Δημιουργία επιλογών ανάλογα με το είδος της εμπειρίας:

Πιθανά Παραδείγματα:

- **"Wine & Gastronomy Routes"** – Διαδρομές με έμφαση στη γαστρονομία.
- **"Wine & Culture Routes"** – Σύνδεση οινοτουρισμού με αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς χώρους.
- **"Wine & Nature Experiences"** – Διαδρομές που συνδυάζουν οινοποιεία με δραστηριότητες στη φύση.
- **"Wine & Festivals"**

Συμπέρασμα

Η νέα προσέγγιση στη χάραξη των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου δεν περιορίζει την εμπειρία – **την ενισχύει και την εξειδικεύει.**

- **Λιγότερες αλλά ποιοτικές και λειτουργικές διαδρομές για μέγιστη εμπειρία.**
- **Σαφής σύνδεση κρασιού, πολιτισμού, γαστρονομίας και φύσης.**
- **Έμφαση στις ιδιαιτερότητες του Πελοποννησιακού terroir.**

Αυτό επιτρέπει στον επισκέπτη να επιλέξει τη διαδρομή που ταιριάζει στα ενδιαφέροντά του και έτσι η Πελοπόννησος να προσφέρει μια πολυεπίπεδη εμπειρία μέσα όχι μόνο από το κρασί αλλά και τη γαστρονομία ή τον πολιτισμό της.

15. ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Οι νέες οινικές διαδρομές της Πελοποννήσου επανασχεδιάζονται με στόχο μια πιο αυθεντική, εστιασμένη και ευέλικτη οινική εμπειρία. **Στο επίκεντρο παραμένουν τα επισκέψιμα οινοποιεία, τα οποία αποτελούν τον βασικό κορμό του Δικτύου**, επιτρέποντας στους επισκέπτες να βιώσουν μια ολοκληρωμένη εμπειρία οινοτουρισμού, εστιάζοντας στη γευσιγνωσία, τις τοπικές ποικιλίες και τη μοναδική οινική κληρονομιά της Πελοποννήσου.

Πώς αλλάζει το μοντέλο; Οι νέες διαδρομές είναι πιο ξεκάθαρες & λειτουργικές, καθιστώντας ευκολότερη την πλοήγηση για τον επισκέπτη. Δεν λειτουργούν απλώς ως γεωγραφικές διαδρομές, αλλά ως θεματικές εμπειρίες, συνδυάζοντας το κρασί με τη γαστρονομία, την ιστορία & τη φύση.

Τα σημεία ενδιαφέροντος – όπως εστιατόρια, καταλύματα, τοπικοί παραγωγοί, πολιτιστικά και φυσικά αξιοθέατα – ενσωματώνονται στο Δίκτυο ως πιστοποιημένοι συνεργάτες. Όλες οι επιχειρήσεις που φέρουν το σήμα του Δικτύου επιλέγονται βάσει αυστηρών ποιοτικών κριτηρίων, ώστε να εξασφαλίζουν μια αυθεντική και υψηλού επιπέδου εμπειρία στον επισκέπτη. **Αν και αυτά τα σημεία δεν θα εντάσσονται στον βασικό κορμό των διαδρομών, θα λειτουργούν συμπληρωματικά**, εμπλουτίζοντας την οινική εμπειρία και παρέχοντας πολλαπλές επιλογές στους ταξιδιώτες για τη διάρκεια της επίσκεψής τους. Θα φαίνονται ξεκάθαρα στους ψηφιακούς οδηγούς, στους χάρτες και στην ιστοσελίδα.

15.1 Ταυτότητα των δρόμων του κρασιού της Πελοποννήσου

Η Ανάγκη για "Ταυτότητα" σε Κάθε Δρόμο – Το Νέο Branding των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου

Οι **Δρόμοι του Κρασιού της Πελοποννήσου** χρειάζονται σαφή ταυτότητα μέσω στρατηγικού **branding**, ώστε να ενισχύσουν την αναγνωρισιμότητά τους, να διαφοροποιηθούν και να εξελιχθούν σε ένα ελκυστικό οινοτουριστικό προϊόν. Η σωστή ονοματοδοσία κάθε διαδρομής, εντοπίζοντας τα «δυνατά» σημεία κάθε περιοχής, καθιστά τους δρόμους πιο ελκυστικούς και βιώσιμους, προσελκύοντας στοχευμένο κοινό και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους σε διεθνές επίπεδο.

Ισχυρή Ταυτότητα & Ανταγωνιστικότητα

Η ονοματοδοσία και το branding κάθε διαδρομής επιτρέπει στους Δρόμους του Κρασιού να ξεχωρίζουν από άλλες οινοτουριστικές περιοχές, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Διαφοροποίηση: Οι επισκέπτες μπορούν να αναγνωρίσουν εύκολα τη μοναδικότητα κάθε διαδρομής, γεγονός που συμβάλλει στην ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας του Δικτύου.

Ανταγωνιστικό Πλεονέκτημα: Σε μια αγορά όπου πολλές περιοχές

επενδύουν στον οινoturισμό, η ύπαρξη ισχυρής ταυτότητας καθιστά τους Δρόμους της Πελοποννήσου πιο ελκυστικούς σε σχέση με αντίστοιχα δίκτυα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ανάδειξη της Πελοποννήσου ως πολυδιάστατου προορισμού: Οι Δρόμοι του Κρασιού μπορούν να γίνουν ανταγωνιστικοί απέναντι σε γνωστές οινoturιστικές περιοχές (Τοσκάνη, Βουργουνδία, Καταλονία) όταν διαθέτουν **σαφές branding**.

Εναρμόνιση με τις σύγχρονες τάσεις: Οι διεθνείς επισκέπτες αναζητούν **πολυαισθητηριακές εμπειρίες (multisensory experiences)** και το branding κάθε διαδρομής μπορεί να ενισχύσει αυτό το μοντέλο τουρισμού.

Προσαρμογή σε εξειδικευμένο οινoturιστικό κοινό: Ορισμένοι επισκέπτες είναι "hardcore wine lovers", ενώ άλλοι απλοί ταξιδιώτες που ανακαλύπτουν το κρασί μέσα από την ιστορία και τον πολιτισμό. Το σωστό branding επιτρέπει την προσέλκυση και των δύο κατηγοριών.

15.2 Αργολίδα - Το σταυροδρόμι του Πολιτισμού, του Θεάτρου και του Αγιωργίτικου

Η Αργολίδα εκτείνεται στο ανατολικό τμήμα της Πελοποννήσου και η μακρά οινική της κληρονομιά σχετίζεται σε σημαντικό βαθμό με τη μεγαλύτερη οινική ζώνη ΠΟΠ για ερυθρά κρασιά στην Ελλάδα. Η γεωγραφική ενότητα φιλοξενεί ένα μέρος της Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης Νεμέα, με την ποικιλία Αγιωργίτικο να παράγει κάποια από τα πιο ονομαστά, αποκλειστικώς ερυθρά, κρασιά του ελληνικού αμπελώνα. Εκτός από τα εκλεκτά κρασιά ΠΟΠ Νεμέα, η ευρύτερη ζώνη Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης ΠΓΕ Αργολίδα προσφέρει εύρος κρασιών σε διαφορετικά στυλ από γηγενείς και διεθνείς ποικιλίες όπως τα Syrah, Cabernet Sauvignon (συχνά σε χαρμάνια με Αγιωργίτικο), Ροδίτης, Μοσχοφίλερο, Ασύρτικο και Chardonnay.

Η μεγαλύτερη ποσότητα αμπελώνων συγκεντρώνεται γύρω από τις περιοχές του Κουτσοποδίου, της Λυρκείας, του Μαλανδρινίου και του Γυμνού. Οι ιδιαίτερες κλιματικές συνθήκες και τα εδάφη συντελούν στην παραγωγή κρασιών με ξεχωριστή ταυτότητα. Η Αργολίδα όμως αποτελεί στο σύνολό της «γη της επαγγελίας» για πλήθος αγροτικών προϊόντων πέρα από το σταφύλι. Τα εσπεριδοειδή του Άργους, πορτοκάλια, μανταρίνια και άλλα, συγκαταλέγονται ανάμεσα στα καλύτερα της χώρας, το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο είναι εξίσου φημισμένο, ενώ τοπικά τυριά που παράγονται στην περιοχή συνδυάζονται μοναδικά με τις γεύσεις των κρασιών της περιοχής.

Αυτό όμως το οποίο καθλώνει τον επισκέπτη στην Αργολίδα είναι η εντυπωσιακή πολιτιστική κληρονομιά με αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία που μαρτυρούν την πλούσια ιστορία της. Από τις μυκηναϊκές ακροπόλεις ενός εκ των σημαντικότερων πολιτισμών της αρχαίας Ελλάδας, έως τα ενετικά κάστρα και τα αρχαία θέατρα όπως το ξακουστό για την αρμονία και συμμετρία

του θέατρο της Επιδαύρου, η περιοχή αποτελεί πόλο έλξης για όσους αγαπούν τον συνδυασμό ιστορίας και φυσικής ομορφιάς που παρέχει απλόχερα.

Πρόσβαση στην Αργολίδα

Οδικώς:

- **Από Αθήνα:** Η απόσταση είναι περίπου 150 χιλιόμετρα, και το ταξίδι διαρκεί σχεδόν 1,5 ώρα μέσω της Εθνικής Οδού Αθηνών-Τριπόλεως. Μετά την Κόρινθο, η διαδρομή συνεχίζεται μέσω της Νέας Εθνικής Οδού Κορίνθου - Άργους.
- **Από Καλαμάτα:** Η απόσταση είναι περίπου 140 χιλιόμετρα και η διαδρομή διαρκεί περίπου 2 ώρες, μέσω της Εθνικής Οδού Καλαμάτας - Τρίπολης και στη συνέχεια μέσω του αυτοκινητόδρομου Α7 προς Άργος και Ναύπλιο.

Δια θαλάσσης:

Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, το λιμάνι του Ναυπλίου υποδέχεται κρουαζιερόπλοια και ιδιωτικά σκάφη, καθιστώντας την περιοχή δημοφιλή προορισμό για θαλάσσιο τουρισμό. Το λιμάνι προσφέρει βασικές εγκαταστάσεις ελλιμενισμού για επισκέπτες που ταξιδεύουν με σκάφη αναψυχής.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

1. ΚΤΗΜΑ ΣΚΟΥΡΑ
2. ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΚΟΡΩΝΙΩΤΗ (δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ/ δεν ανταποκρίθηκε σε ερωτηματολόγιο)
3. ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΠΑΠΑΝΤΩΝΗ

Ο δρόμος του πολιτισμού και του Αγιωργίτικου

Κόμβος Στέρνας – Μαλανδρένι – Άργος – Ναύπλιο - Επίδαυρος

Αξιοθέατα και Δραστηριότητες στην Αργολίδα

Wine & Culture Routes

- **Αρχαιολογικός Χώρος Μυκηνών** – Ένα από τα σημαντικότερα κέντρα του Μυκηναϊκού πολιτισμού, με τα Κυκλώπεια Τείχη, τον Ταφικό Κύκλο Α και την Πύλη των Λεόντων, που μαρτυρούν τη δόξα της μυκηναϊκής εποχής.

- **Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου** – Το διάσημο θέατρο της αρχαιότητας, γνωστό για την εξαιρετική ακουστική του, φιλοξενεί ακόμα και σήμερα παραστάσεις στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Επιδαύρου.
- **Παλαμήδι** – Το ενετικό κάστρο που δεσπόζει πάνω από το Ναύπλιο, προσφέροντας μοναδική θέα στον Αργολικό κόλπο. Πρόκειται για ένα από τα καλύτερα διατηρημένα φρούρια της Ελλάδας, με ιστορία που συνδέεται με την Ελληνική Επανάσταση.
- **Μυκηναϊκή Ακρόπολη Τίρυνθας (Unesco)** – Ισχυρή ακρόπολη της Μυκηναϊκής περιόδου, με τα εντυπωσιακά Κυκλώπεια Τείχη και τις περίτεχνες υπόγειες στοές, χαρακτηριστικό παράδειγμα της μυκηναϊκής μηχανικής.
- **Κάστρο Άργους - Λάρισα** – Ένα από τα παλαιότερα κάστρα της Ελλάδας, χτισμένο στην αρχαία ακρόπολη του Άργους, προσφέροντας εκπληκτική θέα στην αργολική πεδιάδα.
- **Ακροναυπλία** – Η παλαιότερη οχύρωση του Ναυπλίου, με ιστορικά κτίσματα και μεσαιωνικά τείχη, που χαρίζουν πανοραμική θέα στην πόλη και στη θάλασσα.

Wine & Nature Experiences

- **Μονή Αυγού, Καρναζεία** – Ένα από τα πιο απομονωμένα και ιστορικά μοναστήρια της Αργολίδας, χτισμένο σε απόκρημνο βράχο, προσφέροντας εκπληκτική θέα και ηρεμία.
- **Παραλία Αρβανιτιά** – Γραφική παραλία στο Ναύπλιο, ιδανική για χαλάρωση δίπλα στα γαλαζοπράσινα νερά, με πεζοπορική διαδρομή που οδηγεί στην Καραθώνα.
- **Καρυά Αργολίδας** – Παραδοσιακό ορεινό χωριό, γνωστό για τα δάση βελανιδιάς, τα γραφικά σοκάκια του και τη μοναδική ατμόσφαιρα που προσφέρει στους φυσιολάτρες.
- **Μαλαντρένι Αργολίδας** – Περιοχή με αμπελώνες, γνωστή για την παραγωγή εκλεκτών κρασιών και τις όμορφες διαδρομές ανάμεσα στους αμπελότοπους.

1

Wine & Gastronomy

Η Αργολίδα φημίζεται για τα τοπικά της προϊόντα όπως τα πορτοκάλια και τα μανταρίνια, τις αγκινάρες, το μέλι, το ελαιόλαδο και τα τυροκομικά προϊόντα.

Τοπικοί Παραγωγοί (Όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη και γευσιγνωσία)

- The Kotsonis Estate – Ελαιοπαραγωγός
- AXION ESTI - Organic Apiculture-Museum of Beekeeping Art (Μέλι)

Wine & Festival

- Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου
- Φεστιβάλ Άργους

Προτάσεις περιηγήσεων

Half-day tour/ πρωινή περιήγηση

Πρωινή αναχώρηση με αφετηρία το Ναύπλιο ή γειτονικές περιοχές όπως η Νέα Κίος, το Άργος ή το Τολό

- Αφιξη στον **Αρχαιολογικό Χώρο των Μυκηνών** – 2 ώρες παραμονή.

Μετάβαση σε οινοποιείο της επιλογής σας (~20-30 λεπτά διαδρομή).

- **Ξενάγηση και γευσιγνωσία** στο οινοποιείο (60 ~ 90 λεπτά)

Αναχώρηση για μεσημεριανό γεύμα

- **Γεύμα με θαλασσινά** σε εστιατόριο δίπλα στη θάλασσα στη Νέα Κίο.

One-Day Tour

Πρωινή αναχώρηση με αφετηρία το Ναύπλιο ή γειτονικές περιοχές όπως η Νέα Κίος, το Άργος ή το Τολό

- **2ώρη πρωινή επίσκεψη σε αρχαιολογικό χώρο** (Μυκήνες/ Τίρυνθας).

Μετάβαση σε οινοποιείο της επιλογής σας (~20-30 λεπτά διαδρομή).

- **Ξενάγηση και γευσιγνωσία** στο οινοποιείο (60~90 λεπτά).
- **Γεύμα στο Ναύπλιο** σε εστιατόριο με επιλογή τοπικής γαστρονομίας.
- **Απογευματινός περίπατος στην Ακροναυπλία.**

Βραδινή δραστηριότητα (ανάλογα με την εποχή):

- **Παράσταση στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου** (το καλοκαίρι).

- **Οινικές ανακαλύψεις σε Wine Spot της περιοχής** (για τους μήνες χωρίς παραστάσεις).

Two-day tour

1η Ημέρα

Πρωινή αναχώρηση με αφετηρία το Ναύπλιο ή γειτονικές περιοχές όπως η Νέα Κίος, το Άργος ή το Τολό

- 2ώρη πρωινή επίσκεψη σε αρχαιολογικό χώρο.

Μετάβαση σε οινοποιείο της επιλογής σας (~20-30 λεπτά διαδρομή).

- **Ξενάγηση και γευσιγνωσία** στο οινοποιείο. (60 ~90 λεπτά)

Αναχώρηση για μεσημεριανό γεύμα

- **Γεύμα στην Νέα Κίο** με θαλασσινά

Απόγευμα - βράδυ

- Καφές και περίπατος στην παλιά πόλη και την Ακροναυπλία
- Βόλτα στο Παλαμήδι ή σε κάποιο μουσείο ή
- Wine Tasting Experience σε τοπικό Wine Spot

Διανυκτέρευση στο Ναύπλιο

2η Ημέρα

Πρωινή δραστηριότητα

- **Καλοκαιρινή περίοδος:** Πρωινό μπάνιο στην παραλία **Αρβανιτιά**.
- **Χειμερινή περίοδος:** **Επίσκεψη στη Μονή Αυγού**, έναν από τους κρυμμένους θησαυρούς της Αργολίδας.

Μετάβαση σε οινοποιείο της επιλογής σας (~20-30 λεπτά διαδρομή).

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία **σε οινοποιείο της επιλογής σας** (60 ~90 λεπτά).
- Μεσημεριανό γεύμα στη Νέα Κίο (**θαλασσινά**) ή στο **Ναύπλιο** (**παραδοσιακή κουζίνα**).

Απογευματινή επιλογή:

- Επίσκεψη στο Μουσείο Μελιού – **Μια μοναδική εμπειρία που αναδεικνύει την τοπική παραγωγή.**

Βραδινή δραστηριότητα (ανάλογα με την εποχή):

- Παράσταση στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου **(το καλοκαίρι)**.
- Wine Tasting Experience σε τοπικό Wine Spot **(για τους μήνες χωρίς παραστάσεις)**.

Εστιατόρια

3SIXTY Grill Dining Wine Bar	Βασ. Αλεξάνδρου, Ferreou και, Nafplio 211 00	https://3sixty.life	Wine Spot
ΑΙΟΛΟΣ	Βασ.Σοφίας 30 Ναύπλιο	Δεν έχει site	
Αλκυόνη	Βασ.Σοφίας 30 Ναύπλιο	Δεν έχει site	
Κακαναρακης 1986	Βασ. Όλγας 18, 21100, ΝΑΥΠΛΙΟ	Δεν έχει site	
Ψαροπούλα του Βαλασαμή	Νέα Κίος 210 53	Δεν έχει site	
ERNESTO	ΤΣΩΚΡΗ 48 21200 ΑΡΓΟΣ	Δεν έχει site	
Valaora Resto Nafplio	Mranieres, Boumpoulinas, Nafplio 211 00	https://valaora.gr	

Καταλύματα

3 Sixty Hotel & Suites	Koletti & Papanikolaou 26 21100, Nafplio	https://www.3sixtyhotel.gr	
Ippoliti Hotel	Ηλία Μηνιάτη 9, Ναύπλιο 211 00	https://www.ippoliti.gr/	
ΠΑΝΣΙΟΝ ΜΑΡΙΑΝΝΑ	ΝΑΥΠΛΙΟ	https://hotelmarianna.gr	
ESPERO	ΠΑΡΑΝΙΚΟΛΑΟΥ 10 ΝΑΥΠΛΙΟ	https://www.esperohotel.gr	
ΚΛΥΜΕΝΙ	Ερarchiaki Odos Nafpliou - Frouriou Palamidou, 21100, Nafplio	https://klymeni.gr	
ΠΕΡΙΒΟΛΙ	Pyrgiotika, Nafplio, 211 00 Greece	https://www.hotelperivoli.com	
HOTEL DOLPHIN		https://www.j-g.gr/	
AMANZOE	Ακτή 50 – Τολό 210 56 Agios Panteleimonas Kranidi 213 00	https://www.aman.com/	

Κάβες

Karonis Wine Shop	Λεωφ. Βασιλίσσης Αμαλίας 5, Ναύπλιο 211 00	https://karoniswineshop.gr	
PERIKLIS WINOSOPHY	Κωλέτη 1 & Υψηλάντου Δ. ΝΑΥΠΛΙΟ	https://perikliswinosophy.gr	

15.3 Αρκαδία - Στα μονοπάτια του Μοσχοφίλερου

Η Αρκαδία αποτελεί την «καρδιά» της Πελοποννήσου και χαρακτηρίζεται από το ορεινό ανάγλυφο και τη μακρά οινική παράδοση. Εδώ βρίσκεται το οροπέδιο της Μαντινείας που δίνει τους λευκούς και αφρώδεις οίνους Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης **ΠΟΠ Μαντινεία** που βασίζονται στο ερυθρωπό **Μοσχοφίλερο**. Μια από τις πιο χαρακτηριστικές ποικιλίες της Πελοποννήσου που συνδυάζει τον έντονο αρωματικό χαρακτήρα από λουλούδια και εσπεριδοειδή φρούτα, με περίσσεια ενέργειας και τραγανή οξύτητα στο στόμα, στοιχεία που ενισχύουν τη γαστρονομική διάσταση των κρασιών της ποικιλίας.

Ο **Δρόμος του Κρασιού** της Αρκαδίας οδηγεί τον επισκέπτη στα «μονοπάτια» του Μοσχοφίλερου, σε αμπελώνες μοναδικής ομορφιάς στο οροπέδιο και στις πλαγιές των βουνών που συνοδεύονται από επισκέψεις στα φιλόξενα οινοποιεία της περιοχής. Στα επισκέψιμα οινοποιεία της Αρκαδίας θα γνωρίσετε από κοντά την τέχνη της οινοποίησης και θα δοκιμάσετε την πληθώρα των διαφορετικών στυλ του Μοσχοφίλερου που πλαισιώνεται και από εξαιρετικές εκφράσεις γηγενών και διεθνών ποικιλιών που επίσης καλλιεργούνται με απόλυτη επιτυχία. Όλα μαζί συνθέτουν μια οινική ταυτότητα που κάνει την Αρκαδία να ξεχωρίζει ανάμεσα στις οινοπαραγωγικές περιοχές του ελληνικού αμπελώνα.

Η Αρκαδία δεν περιορίζεται μόνο στην καθαρή οινική απόλαυση αλλά προσφέρει στον επισκέπτη πλήθος άλλων σημείων αναφοράς, όπως τα πανέμορφα ορεινά χωριά της, μια πλούσια -σε πολλές περιπτώσεις- πολιτιστική κληρονομιά και τοπικές γεύσεις για όσους λατρεύουν την αυθεντικότητα και την παράδοση. Συνδυασμένα με τις γεύσεις και τα αρώματα του αρκαδικού αμπελώνα συνθέτουν μια ολοκληρωμένη οινοτουριστική εμπειρία.

Οι επιβλητικές οροσειρές του Μαίναλου, του Αρτεμισίου και του Πάρνωνα που περιβάλλουν την περιοχή προσφέρουν ένα σκηνικό άγριας ομορφιάς και η βόλτα στους αμπελώνες μπορεί να συνδυαστεί με υπαίθριες δραστηριότητες για τους λάτρεις της φύσης. Είναι η ίδια πηγή που προσφέρει και πλήθος από εκλεκτά τοπικά προϊόντα που στέκονται δίπλα στο κρασί και αναδεικνύουν την Αρκαδία ως έναν **γαστρονομικό** παράδεισο για τους λάτρεις της τοπικότητας.

Από τα **κάστανα των ορεινών δασών**, έως την περίφημη **τσακωνική μελιτζάνα** ή το αρωματικό **μέλι ελάτης βανίλια** και τα παραδοσιακά **τυριά** της περιοχής, σίγουρα τα κρασιά της περιοχής πλαισιώνονται από εξίσου σπουδαία προϊόντα της Αρκαδικής γης ενισχύοντας την εμπειρία για τον επισκέπτη. Αν προστεθεί από δίπλα και η σημαντική **πολιτιστική κληρονομιά** – από τα αρχαία ιερά της **Μαντίνας και της Τεγέας** έως τα **βυζαντινά ξωκλήσια και τα ιστορικά παραδοσιακά χωριά**, τότε γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η περιήγηση στην Αρκαδία δεν είναι απλά μια διαδρομή στα «μονοπάτια του Μοσχοφίλερου» αλλά μια διαδρομή στην ιστορία, την παράδοση και τη «χιλιοτραγουδισμένη» ελληνική φιλοξενία.

Πρόσβαση στην Αρκαδία

Οδικώς:

- **Από Αθήνα:** Η απόσταση είναι περίπου 170 χιλιόμετρα και το ταξίδι διαρκεί γύρω στις 2 ώρες, μέσω της Εθνικής Οδού Αθηνών–Τριπόλεως (Α7). Μετά την Κόρινθο, ο αυτοκινητόδρομος ανηφορίζει στο όρος Αρτεμίσιο (σήραγγα Αρτεμισίου) και οδηγεί απευθείας στην Τρίπολη, την πρωτεύουσα της Αρκαδίας.
- **Από Καλαμάτα:** Η απόσταση είναι περίπου 85 χιλιόμετρα και η διαδρομή διαρκεί περίπου 1 ώρα, μέσω του αυτοκινητόδρομου Α7 (Καλαμάτα – Τρίπολη). Ακολουθώντας τον σύγχρονο δρόμο μέσω των σηράγγων του Ταυγέτου, η πρόσβαση στην κεντρική Αρκαδία είναι εύκολη και γρήγορη.
- **Με Λεωφορείο:** Καθημερινά δρομολόγια ΚΤΕΛ συνδέουν την Αθήνα (σταθμός Κηφισού) με την Τρίπολη. Η διαδρομή διαρκεί περίπου 2,5 ώρες, προσφέροντας μια άνετη επιλογή για όσους δεν ταξιδεύουν με αυτοκίνητο. Επίσης, λεωφορεία συνδέουν την Τρίπολη με άλλες πόλεις της Πελοποννήσου και τα σημαντικά χωριά της Αρκαδίας.

Δια θαλάσσης:

Τα παραλιακό μέτωπο της Αρκαδίας στον Αργολικό κόλπο προσφέρεται για πρόσβαση με σκάφος τους καλοκαιρινούς μήνες. Τα χωριά Άστρος και Τυρός διαθέτουν μικρά λιμάνια/μαρίνες που μπορούν να φιλοξενήσουν ιστιοπλοϊκά και μικρά σκάφη αναψυχής, συνδυάζοντας ιδανικά τη θαλασσινή εξόρμηση με τις επισκέψεις στους αμπελώνες της ενδοχώρας.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

- **ΚΤΗΜΑ ΤΣΕΛΕΠΟΥ**
- **ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΤΡΟΥΠΗ**
- **ΚΤΗΜΑ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ**
- **NOVUS WINERY**

- **ΚΑΛΟΓΡIS WINERY** (δεν είναι μέλος ΕΝΟΑΠ – έχει σήμα επισκέψιμου)
- **ΚΤΗΜΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ** (θέλει σελίδα επισκέψιμου)
- **ΚΤΗΜΑ ΜΟΡΟΠΟΥΛΟΣ** (θέλει σελίδα επισκέψιμου)
- **ΚΤΗΜΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ** (θέλει σελίδα επισκέψιμου)
- **VERVENIOTI WINERY** (εφόσον μπει ενοαπ (προτίθεται να μπει) /ή πάρει σήμα)
- **SOKOS WINERY** (θέλει ξεκάθαρη σελίδα επισκέψιμου για το οινοποιείο της αρκαδίας που να μην μπερδεύει με το οινοποιείο της άλλης περιοχής εκτός Πελοποννήσου)
- **ΑΜΠΕΛΟΤΕΜΑΧΙΟ 211** (από Σεπτέμβρη 2025 ίσως είναι έτοιμη να μπει)

Αρκαδία - Ο δρόμος του Μοσχοφίλερου

Τεγέα – Τρίπολη – Μηλιά - Μαντινεία

Αξιοθέατα και Δραστηριότητες στην Αρκαδία

Wine & Culture Routes

- **Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Μαντινείας:** Ερείπια της αρχαίας πόλης-κράτους της Μαντινείας, με τμήματα θεάτρου, ναών και τειχών.
- **Ιερός Ναός Αγίας Φωτεινής Μαντινείας:** Μια εκκλησία μοναδικής αρχιτεκτονικής, απέναντι από τον αρχαιολογικό χώρο, γνωστή ως ένα από τα πιο ιδιαίτερα εκκλησιαστικά οικοδομήματα στον κόσμο.
- **Ναός Αλέας Αθηνάς (Αρχαία Τεγέα):** Τα ερείπια του περίφημου δωρικού ναού της Αλέας Αθηνάς στην Τεγέα, που υπήρξε από τα σημαντικότερα ιερά της αρχαιότητας στην Πελοπόννησο.
- **Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας (Επισκοπή Τεγέας):** Σύγχρονο μουσείο που στεγάζει ευρήματα από την περιοχή της αρχαίας Τεγέας, συμπεριλαμβανομένης της ιστορίας του ναού της Αθηνάς Αλέας.
- **Αγία Θεοδώρα Βάστα:** Ένα μοναδικό εκκλησάκι, όπου 17 δέντρα ξεπροβάλλουν από τη στέγη του, χωρίς να καταστρέφουν τη δομή του. Θεωρείται θαύμα της φύσης και αρχιτεκτονικής, προσελκύοντας επισκέπτες και προσκυνητές.

Wine & Nature Experiences

- **Δάσος Σκυρίτιδας:** Ένας καταπράσινος δρυμός στα νότια της Τρίπολης, με μονοπάτια πεζοπορίας και ποδηλασίας μέσα σε έλατα και δρύες.

- **Λίμνη Λάδωνα:** Μια γραφική τεχνητή λίμνη στα σύνορα με την Αχαΐα, ιδανική για ψάρεμα, κανό και πεζοπορικές διαδρομές στη φύση γύρω από τα γαλήνια νερά της.
- **Ποταμός Λούσιος:** Φημισμένος για το φαράγγι του, όπου προσφέρονται δραστηριότητες όπως rafting και canyoning στα κρυστάλλινα νερά του, κάτω από τα πέτρινα γεφύρια και τις μονές στους απόκρημνους βράχους. **Rafting στον Λούσιο:** Μια αξέχαστη δραστηριότητα για τους τολμηρούς επισκέπτες – κατάβαση με φουσκωτή λέμβο στον ποταμό Λούσιο, διασχίζοντας ορμητικά νερά και καταπράσινες χαράδρες υπό την καθοδήγηση έμπειρων εκπαιδευτών.
- **Όρος Μαίναλο:** Ορεινός όγκος που δεσπόζει στο κέντρο της Αρκαδίας, με πυκνά ελατοδάση, σηματοδοτημένα μονοπάτια και δημοφιλή χειμερινό προορισμό για φυσιολάτρες. **Mainalon Trail:** Εκτεταμένο δίκτυο μονοπατιών πεζοπορίας στο Μαίναλο, συνολικού μήκους ~75 χλμ, που συνδέει τα χωριά της περιοχής (Στεμνίτσα – Δημητσάνα – Ελάτη – Βυτίνα κ.ά.) και δίνει τη δυνατότητα για πολυήμερες διαδρομές στη φύση.
- **Χιονοδρομικό Κέντρο Μαινάλου:** Σε υψόμετρο ~1.600μ. στο Μαίναλο, προσφέρει πίστες για σκι και snowboard τους χειμερινούς μήνες, καθώς και σαλέ για καφέ με θέα το χιονισμένο τοπίο.
- **Ορεινή Αρκαδία:** Τα παραδοσιακά χωριά της Γορτυνίας, όπως η Δημητσάνα, η Στεμνίτσα, η Βυτίνα και η Καρύταινα, διατηρούν την πετρόκτιστη αρχιτεκτονική και την αυθεντική ατμόσφαιρα της ορεινής Αρκαδίας, προσφέροντας μοναδικές εμπειρίες περιήγησης.
- **Πεζοπορικό μονοπάτι Άνω Δολιανά:** Διαδρομή που ξεκινά από το γραφικό χωριό Άνω Δολιανά και οδηγεί μέσα από δάση και ρυάκια σε πανέμορφα τοπία στις πλαγιές του Πάρωνα.
- **Τα χωριά του Ταυγέτου:** Μικρά χωριά στις βόρειες παρυφές του Ταυγέτου (π.χ. Λογκάνικος, Βασσαράς), όπου ο επισκέπτης συναντά αυθεντική αγροτική ζωή, παραδοσιακή αρχιτεκτονική και υπέροχη θέα προς τις κορυφές του βουνού.
- **Ορειβατικό καταφύγιο Ταυγέτου:** Αφετηρία για όσους επιθυμούν να εξερευνήσουν το όρος Ταυγετος. Το καταφύγιο παρέχει βασικές υποδομές διαμονής και αποτελεί ορμητήριο για ορειβασία προς τις κορυφές του βουνού.
- **Σπήλαιο Κάψια:** Ένα από τα σημαντικότερα σπήλαια της Ελλάδας, κοντά στο Λεβίδι. Διαθέτει εντυπωσιακούς σταλακτίτες και σταλαγμίτες· η ξενάγηση στο σπήλαιο αποκαλύπτει υπόγειες αίθουσες με πολύχρωμους σχηματισμούς.
- **Σιδηροδρομικός Σταθμός Παρθενίου:** Ιστορικός σταθμός του 19ου αιώνα (1893) στη γραμμή Τρίπολης – Καλαμάτας, με χαρακτηριστική πέτρινη αρχιτεκτονική.

Wine & Gastronomy

Η Αρκαδία έκτος από το κρασί φημίζεται και για τα καταπληκτικά τοπικά της προϊόντα όπως η Γραβιέρα Τριπόλεως, Φέτα Τριπόλεως, Κάστανα, Ζυμαρικά, Τραχανάς, Μέλι Ελάτης Βανίλια, Μήλα ΠΟΠ Πιλάφα, Σκόρδα και Πατάτες.

Τοπικοί Παραγωγοί (Όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη και γευσιγνωσία)

WINE & FESTIVAL

- **Γιορτή Κάστανου Καστάνιτσα:** Στο τέλος οκτωβρίου, η Καστάνιτσα γιορτάζει το κάστανο με παραδοσιακά εδέσματα, φρεσκοψημένα κάστανα και γλυκά. Η εκδήλωση, με ιστορία 40+ ετών, συνοδεύεται από μουσική, χορό και τοπικές εκδηλώσεις, προσφέροντας μια αυθεντική φθινοπωρινή εμπειρία.
- **Φεστιβάλ “Μελιτζάzz”:** Κάθε καλοκαίρι (αρχές Ιουλίου) το Λεωνίδιο μετατρέπεται σε ένα πολύχρωμο φεστιβαλικό σκηνικό, αφιερωμένο στην περίφημη Τσακώνικη μελιτζάνα.

Προτάσεις περιηγήσεων

Half day tour/ πρωινή περιήγηση

Πρωινή Αναχώρηση έχοντας ως βάση την Τρίπολη, το Άστρος ή γειτονικά χωριά της Αρκαδίας

- **Άφιξη στον Αρχαιολογικό Χώρο της Μαντινείας** για ξενάγηση ανάμεσα στα αρχαία ερείπια και στο ιδιαίτερο εκκλησάκι της Αγίας Φωτεινής (παραμονή ~1,5 ώρα).

Μετάβαση σε κάποιο από τα οινοποιεία του Δρόμου του Μοσχοφίλερου

- Ξενάγηση στους χώρους του οινοποιείου και **γευσιγνωσία** τοπικών οίνων (Μοσχοφίλερο, blends κ.ά.) (παραμονή 1 ~ 1,5 ώρα)

Μεσημεριανό γεύμα με τοπικές σπεσιαλιτέ σε παραδοσιακή ταβέρνα στο χωριό **Λεβίδι**, συνοδεία Αρκαδικών κρασιών. Δοκιμάστε παραδοσιακά τοπικά πιάτα όπως αγριογούρουνο στιφάδο ή αρνί φρικασέ

One Day Tour

One Day Tour / Ημερήσια Περιήγηση

Πρωινή Αναχώρηση έχοντας ως βάση την Τρίπολη, το Άστρος ή γειτονικά χωριά της Αρκαδίας για την **Αρχαία Τεγέα**.

- Επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο και το Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας: περιήγηση στα απομεινάρια του ναού της Αλέας Αθηνάς και στα εκθέματα του μουσείου που φωτίζουν την ιστορία της περιοχής. (παραμονή ~ 2 ώρες)

Σύντομη μετάβαση σε Οινοποιείο του Δρόμου του Μοσχοφίλερου

- Ξενάγηση στις εγκαταστάσεις του οινοποιείου, γνωριμία με τους αμπελώνες και γευσιγνωσία των κρασιών με τη συνοδεία τοπικών τυριών. (παραμονή 1 ~ 1.5 ώρα)

Αναχώρηση για μεσημεριανό γεύμα στην πόλη της **Τρίπολης**.

- Επιλέξτε ένα από τα παραδοσιακά εστιατόρια της πρωτεύουσας ή ένα Wine Spot για να δοκιμάσετε αρκαδικές γεύσεις και συνδυάστε με τοπικά κρασιά της περιοχής. (παραμονή ~ 1.5 ώρα)
- Απογευματινή επίσκεψη στο εντυπωσιακό **Σπήλαιο Κάψια**, που βρίσκεται σε μικρή απόσταση, για μια υπόγεια περιήγηση (~45 λεπτών) και επιστροφή.
- Εναλλακτικά, χαλαρώστε με έναν καφέ στην δροσιά της **Βυτίνας**, απολαμβάνοντας τη θέα στο ελατόδασος του Μαινάλου και κάνοντας μια βόλτα στα γραφικά δρομάκια της.

Two days tour

1η Ημέρα (αλλά και αυτόνομη πρόταση για one day tour)

Πρωινή αναχώρηση από Αθήνα ή άλλα σημεία της Πελοποννήσου (π.χ. Καλαμάτα) με προορισμό τη ζώνη της Μαντινείας.

Άφιξη σε οινοποιείο του δρόμου του Μοσχοφίλερου

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία στο οινοποιείο. Δοκιμή εκλεκτών κρασιών, συζήτηση με τους παραγωγούς για τις σύγχρονες μεθόδους οινοποίησης και τις παραδόσεις του Αρκαδικού αμπελώνα. (παραμονή ~ 1,5 ώρες)

Μετάβαση στο χωριό της Βυτίνας

- γεύμα σε τοπικό εστιατόριο της Βυτίνας
- **Απογευματινή βόλτα** στα γραφικά δρομάκια του χωριού. Πρόταση επίσκεψης στο υπαίθριο μουσείο Υδροκίνησης, καφέ σε τοπικό καφενείο

Επιστροφή & Διανυκτέρευση στην Τρίπολη

- **Βραδινό γεύμα** με Wine Pairing σε Wine Spot της περιοχής

2η Ημέρα

Πρωινή μετακίνηση από το ξενοδοχείο στην Τρίπολη

2ώρη Δραστηριότητα

- **Καλοκαιρινή περίοδος (Άνοιξη/Καλοκαίρι):** Μπάνιο σε παραλία στο Άστρος
- **Χειμερινή περίοδος (Φθινόπωρο/Χειμώνας):** Πεζοπορικό μονοπάτι Άνω Δολιανά

Αναχώρηση για οινοποιείο του Δρόμου του κρασιού του Μοσχοφίλερου

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία στο Γευστική δοκιμή κρασιών, δοκιμή στο οινοποιείο τοπικών τυριών & αλλαντικών.

Αναχώρηση για μεσημεριανό σε εστιατόριο σε κοντινή περιοχή

- Μεσημεριανό γεύμα

Επιστροφή στην Αθήνα (ή σε άλλο σημείο εκκίνησης) ή επίσκεψη στον **Σιδηροδρομικό Σταθμό Παρθενίου.**

Εστιατόρια

VILLA INCOGNITO	Δεληγιάννη & Τάσου Σεχιώτη 43	https://villaincognito.gr	WINE SPOT
-----------------	----------------------------------	---	-----------

AKPOΘEA	Σκοπή Τρίπολης	https://www.akrotheasuites.gr/#	
KOKKINA ΠΙΘΑΡΙΑ	Βυτίνα	https://kokkinapitharia.com	
Ζέρζοβα	Μάρκος, Αρκαδίας	Δεν έχει site	Είναι αρκετά μακριά
MAINALON	Πλ. Άρεως 8, Τρίπολη 221 31	(δεν έχει site)	
LA FABRIKA	Σμύρνης 3, Αρκαδία	(δεν έχει site)	
SEÑOR	Δημ. Νεομάρτυρος 7, Τρίπολη 221 32	(δεν έχει site)	
VILLAGIO Enoteca	Εθ. Αντιστάσεως 23 Τρίπολη 221 00	(δεν έχει site)	
DOLCE	Εθ. Αντιστάσεως 46, Τρίπολη 221 00	(δεν έχει site)	
MYPTΩON	Πούλιθρα, Λεωνίδιο	https://www.myrtoon.gr/	

Καταλύματα

AKPOΘEA SUITES & LOUNGE	Σκοπή Αρκαδίας	https://www.akrotheasuites.gr	
MANA	BYTINA	https://www.mannaarcadia.gr/	
MYΛAON	BYTINA	https://mylaon.gr	
MAINALON RESORT	ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΡΕΩΣ, ΤΡΙΠΟΛΗ	https://mainalonhotel.gr	

NYX GUESTHOUSE	Τρίπολη	Pending	
EN ΔΗΜΗΤΣΑΝΗ	ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ	https://www.en-dimitsani.gr	
Palatino Rooms	Polybiou 2, Tripoli 221 31	Πολυβίου 2, Τρίπολη, 22131	
Tegea Luxury Suites	Άγιος Σώστης, Τεγέα	https://tegealuxurysuites.gr/el/	
Ανακτορικών	Εθνικής Αντίστασης 48 – Τρίπολη 22132.	https://www.anaktorikon.gr	
Αρχοντικό Ανυφαντή	Ζάτουνα, Γορτυνία	https://archontikoanyfanti.com	
Ξενώνας Παπανικόλα	Πιάνα, Αρκαδίας	https://hotelpapanikola.gr/	
Villa Vager	Λεβίδι Αρκαδίας, 22002	https://www.hotelvager.gr/	

Κάβες

NASIAKOU WINES	ΝΙΚΗΤΑΡΑ 15, ΤΡΙΠΟΛΗ	https://nasiakouwines.gr	
-------------------	-------------------------	---	--

15.4 Αχαΐα - Στους δρόμους του Ροδίτη και της Μαυροδάφνης

Η Αχαΐα, στο βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου, αποτελεί έναν τόπο όπου η ιστορία του κρασιού είναι βαθιά ριζωμένη στο πέρασμα των αιώνων. Ήδη από την αρχαιότητα, περιηγητές όπως ο Πausanίας αναφέρονται στα θαυμαστά αμπέλια της περιοχής – με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα το υπεραιωνόβιο κλήμα που φέρει το όνομά του.

Στη νεότερη ιστορία, η Αχαΐα ξεχώρισε από νωρίς ως μία από τις πλέον πρωτοπόρες περιοχές του ελληνικού οινικού τομέα. Στα μέσα του 19ου αιώνα, στις παρυφές της πόλης της Πάτρας, ιδρύθηκε ένα από τα πρώτα σύγχρονα οινοποιεία της Ελλάδας, καθιερώνοντας το φημισμένο γλυκό κρασί ΠΟΠ **Μαυροδάφνη Πατρών** ως ένα σημείο αναφοράς για την περιοχή. Η ποικιλομορφία όμως του τοπικού αμπελώνα επιβεβαιώνεται από το σύνολο των εκλεκτών ποικιλιών που ευδοκιμούν: ανάμεσά τους ο ερυθρωπός **Ροδίτης** κυριαρχεί δίνοντας τούς οίνους ΠΟΠ **Πάτρα**, ενώ τα μικρόρωγο αρωματικό **Μοσχάτο** συμμετέχει στα γλυκά κρασιά ΠΟΠ **Μοσχάτος Πατρών** και **Ρίου-Πατρών**.

Αναμφίβολα αυτή η ποικιλομορφία οφείλεται στην ιδιαίτερη τοπογραφία της γεωγραφικής ενότητας. Από τις παραθαλάσσιες πεδινές εκτάσεις γύρω από την

Πάτρα και το Αίγιο στα δυτικά του νομού, οι αμπελώνες ανηφορίζουν τις πλαγιές των όρων Παναχαϊκό και Χελμό σε υψόμετρα που αγγίζουν ή ξεπερνούν τα 1.000μ. Στο ανατολικό τμήμα της γεωγραφικής ενότητας οι Πλαγιές Αιγιαλείας προσφέρουν μαγευτικά, κατακερματισμένα, αμπελοτόπια σε οροπέδια και απότομες πλαγιές. Το δροσερό μικροκλίμα, η θαλασσινή αύρα του Κορινθιακού και το έντονο ανάγλυφο δημιουργούν ένα από τα πιο εντυπωσιακά οινοπέδια της χώρας. Τα κρασιά της περιοχής φέρουν πάντα την υπογραφή του ορεινού terroir από το οποίο προέρχονται: φρέσκα και δροσερά, αρωματικά, γεμάτα ενέργεια και με έντονα στοιχεία ορυκτότητας.

Η Αχαΐα είναι ένας ολοκληρωμένος οινοτουριστικός προορισμός που συνδέει τη μοναδικότητα και ποιότητα των κρασιών της περιοχής με την πλούσια πολιτιστική και φυσική κληρονομιά που συναντάει κανείς. Η περιήγηση στους αμπελώνες της περιοχής συμπληρώνεται από εικόνες γεμάτες αντιθέσεις: αρχαιολογικοί χώροι που «αφηγούνται» τη μακρά ιστορική διαδρομή της περιοχής μοναδικής αισθητικής μοναστήρια, χτίσματα σε απόκρημνους βράχους, πανέμορφα ορεινά χωριά στα οποία νιώθει κάποιος ότι έχει σταματήσει ο χρόνος.

Οι δρόμοι του κρασιού «μπλέκονται» με το μοναδικό φυσικό τοπίο και τη γεωμορφολογία της Αχαΐας εκεί που οι ποταμοί έχουν χαράξει τις δικές τους διαδρομές κατεβαίνοντας από τα βουνά της περιοχής και δημιουργώντας φαράγγια, όπως το περίφημο **Φαράγγι του Βουραϊκού**, που φιλοξενεί τον θρυλικό Οδοντωτό σιδηρόδρομο. Στην Αχαΐα, το κρασί δεν είναι απλώς ένα προϊόν, αλλά μέρος μιας μακράς παράδοσης που αποκαλύπτεται μπροστά στον επισκέπτη και σε συνδυασμό με την τοπική γαστρονομία, τον πολιτισμό και το μοναδικό φυσικό περιβάλλον αναδεικνύουν την περιοχή ως έναν από τους πιο ξεχωριστούς οινοτουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας.

Πρόσβαση στην Αχαΐα

Οδικώς:

Η πρόσβαση στην Αχαΐα γίνεται κυρίως μέσω σύγχρονων αυτοκινητοδρόμων, που διασφαλίζουν **άνετη και γρήγορη μετακίνηση**.

- **Από Αθήνα:** Η απόσταση μέχρι την Πάτρα είναι ~210 χλμ και διανύεται σε περίπου **2 ώρες**, κυρίως μέσω της **Ολυμπίας Οδού (Α8)**. Μέχρι το **Αίγιο** είναι περίπου **170 χλμ** και διανύεται σε **1 ώρα και 45 λεπτά** μέσω του ίδιου αυτοκινητοδρόμου.
- **Από Τρίπολη και Καλαμάτα:** Η Αχαΐα συνδέεται μέσω του αυτοκινητοδρόμου **A7 (Καλαμάτα–Τρίπολη–Κόρινθος)** και στη συνέχεια της **A8** προς Πάτρα – συνολική απόσταση περίπου **200 χλμ (2,5 ώρες)**.
- **Από Ηλεία:** Η πρόσβαση γίνεται μέσω της **Εθνικής Οδού Πατρών–Πύργου (Ε55)**.
- **Από Δυτική Ελλάδα:** Μέσω της **Ιόνιας Οδού (Α5)** προς Αντίρριο και της **Γέφυρας Ρίου–Αντιρρίου** προς Πάτρα.

Η Πάτρα και το Αίγιο εξυπηρετούνται και από **ΚΤΕΛ**, με **καθημερινά δρομολόγια** από Αθήνα.

Σιδηροδρομικώς:

Ο Προαστιακός Σιδηρόδρομος από την Αθήνα και τον Πειραιά φτάνει μέχρι το **Κιάτο** (μέσω Κορίνθου) καλύπτοντας τη διαδρομή σε περίπου 2 ώρες. Από το Κιάτο πραγματοποιείται μετεπιβίβαση σε λεωφορείο (train-bus) που συνεχίζει ως την **Πάτρα** (διάρκεια ~1,30 ώρα) έως ότου ολοκληρωθεί η νέα σιδηροδρομική γραμμή υψηλής ταχύτητας.

Δια θαλάσσης:

Το **λιμάνι της Πάτρας** είναι ένα από τα μεγαλύτερα επιβατικά λιμάνια της χώρας και η κύρια σύνδεση της Ελλάδας με την **Ιταλία**.

Το κοντινό **λιμάνι της Κυλλήνης** αν και ανήκει στην Ηλεία, συνδέει καθημερινά την Πελοπόννησο με τα **νησιά του Ιονίου**, κυρίως τη **Ζάκυνθο** και την **Κεφαλονιά**.

Τέλος, μικρότερες μαρίνες και λιμάνια στην Αιγιάλεια μπορούν να φιλοξενήσουν ιστιοπλοϊκά και μικρά σκάφη, διευκολύνοντας την πρόσβαση για όσους ταξιδεύουν με ιδιωτικό ή ναυλωμένο σκάφος κατά μήκος του Κορινθιακού κόλπου

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

- Μέγα Σπήλαιο
- Αχαιών Οινοποιητική
- Τετράμυθος (θέλει σελίδα οινοτουρισμού/ δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- Οινοποιία Κιντώνη (θέλει σελίδα οινοτουρισμού / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ ή σήμα)
- Ρούβαλης (θέλει σελίδα οινοτουρισμού / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- Αμπελώνες Rira (θέλει σελίδα οινοτουρισμού / ΑΜΕΑ ή σήμα)
- Εδανός (μάλλον δεν είναι επισκέψιμο - θέλει σελίδα οινοτουρισμού / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ / σήμα) – δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο
- Μ20 (μάλλον δεν είναι επισκέψιμο - θέλει σελίδα οινοτουρισμού / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ /σήμα) – δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο
- Κροκιδάς (μάλλον δεν είναι επισκέψιμο - θέλει σελίδα οινοτουρισμού / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για

υποδομές ΑΜΕΑ / σήμα) – δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο

- Οινοποιία Παρπαρούση (πιο ξεκάθαρη σελίδα οινοτουρισμού / ΑΜΕΑ?)
- Αμπελώνες Αντωνόπουλου (είναι επισκέψιμο?? θέλει σελίδα οινοτουρισμού / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ / δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο)
- Sant' Or Wines (θέλει σελίδα οινοτουρισμού / ΑΜΕΑ ή σήμα - δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο)
- Achaia Claus
- Κτήμα Ορφανού (θέλει σελίδα οινοτουρισμού)
- Κτήμα Καρανικόλα μάλλον δεν είναι επισκέψιμο (θέλει σελίδα οινοτουρισμού / ΑΜΕΑ σήμα ή μέλος ΕΝΟΑΠ) – δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο
- Kotrotsos Winery & Distillery

Αχαΐα: Στους δρόμους του Ροδίτη και της Μαυροδάφνης

- *Διαδρομή 1* – "Από την Πάτρα ως την Ωλενία: «Το αποτύπωμα της Μαυροδάφνης"

Ρίο – Πάτρα - Πετρωτό — Βασιλικό – Ωλενία

- *Διαδρομή 2* – Από τον Κορινθιακό στα υψίπεδα της Αιγιάλειας

Αίγιο – Διακοπτό – Μέγα Σπήλαιο – Καλάβρυτα

Αξιοθέατα και Δραστηριότητες στην Αχαΐα

Wine & Culture Routes

- **Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών:** Σύγχρονο μουσείο με πλούσιες συλλογές από τη προϊστορική έως τη ρωμαϊκή περίοδο. Ξεχωρίζουν τα εντυπωσιακά ρωμαϊκά ψηφιδωτά δάπεδα, τα αρχαία αγάλματα και τα ευρήματα από τις μυκηναϊκές νεκροπόλεις της περιοχής, που ζωντανεύουν την ιστορία της Πάτρας και της βόρειας Πελοποννήσου.
- **Παλαιά Πόλη Πάτρας, Ρωμαϊκό Ωδείο και Κάστρο Πάτρας:** Η Άνω Πόλη της Πάτρας είναι γεμάτη νεοκλασικά κτίρια, πλακόστρωτα δρομάκια και γραφικές γωνιές. Το Κάστρο της Πάτρας, που δεσπόζει στην κορυφή, προσφέρει εκπληκτική θέα στην πόλη και τη θάλασσα.
- **Αρχαίο Θέατρο Αιγείρας:** Θέατρο λαξευμένο στο πρανές του λόφου στην αρχαία Αιγείρα, με πανοραμική θέα στον Κορινθιακό

κόλπο. Προσφέρει στον επισκέπτη μια εικόνα της θεατρικής αρχιτεκτονικής της Ελληνιστικής εποχής, σε ένα ειδυλλιακό φυσικό περιβάλλον.

- **Αρχαιολογικό Μουσείο Αιγίου:** Στεγάζεται σε ένα όμορφο νεοκλασικό κτίριο (παλιά αγορά σταφίδας) στο κέντρο του Αιγίου. Εκθέτει αρχαιότητες από την Αιγιάλεια, όπως μυκηναϊκά αγγεία, κτερίσματα τάφων και γλυπτά ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων, αναδεικνύοντας την ιστορική σημασία της περιοχής ως εμπορικό και διοικητικό κέντρο.
- **Μονή Μεγάλου Σπηλαίου:** Μοναστήρι του 4ου αιώνα μ.Χ., χτισμένο εντυπωσιακά στο άνοιγμα μιας τεράστιας σπηλιάς σε απόκρημνο βράχο κοντά στα Καλάβρυτα. Πρόκειται για ένα από τα αρχαιότερα μοναστικά ιδρύματα στην Ελλάδα, φυλάσσοντας θαυματοργές εικόνες και κειμήλια, ενώ προσφέρει επιβλητική θέα στη χαράδρα του Βουραϊκού.
- **Κάστρο Ρίου.** Το Κάστρο του Ρίου ή Καστέλι κατασκευάστηκε το 1499 από τον Τούρκο Σουλτάνο Βαγιαζήτ Β' πάνω στα ερείπια του ναού του Ποσειδώνα σε χρόνο ρεκόρ, δηλαδή τρεις μήνες. Σε συνδυασμό με το Κάστρο του Αντιρρίου ακριβώς απέναντι ήλεγχε το θαλάσσιο πέρασμα, γι' αυτό τα δύο κάστρα διέθεταν μεγάλη δύναμη πυρός. Σήμερα διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση κάτω από τη νέα γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου.
- **Τείχος Δυμαίων.** είναι προϊστορική μυκηναϊκή ακρόπολη στην Αχαΐα. Βρίσκεται περίπου 35 χιλιόμετρα μακριά από την Πάτρα και είναι χτισμένο στο ακρωτήριο του Αράξου, στα Μαύρα βουνά. Τα τείχη του κάστρου ήταν κυκλώπεια, είχαν μήκος 200 μέτρα, ύψος 10 μέτρα και πάχος 5 μέτρα[1]. Το Τείχος των Δυμαίων διασώζεται ακόμα και σήμερα και κατά καιρούς γίνονται εργασίες αναστηλώσεως του.
- **Μυκηναϊκό νεκροταφείο Βούντενης** Το Μυκηναϊκό νεκροταφείο της Πάτρας βρίσκεται στον οικισμό Βούντενη και περιλαμβάνει 78 λαξευτούς θαλαμωτούς τάφους. Σε απόσταση 800 μέτρων από το νεκροταφείο υπάρχει ο Μυκηναϊκός οικισμός σε ύψωμα στη θέση Μπόρτζι. Όλος ο χώρος έχει διαμορφωθεί σε πολύ ωραίο πάρκο έκτασης 180 στρεμάτων όπου μπορεί κανείς να κάνει μια ωραία βόλτα 3,5 km.
- **Μυκηναϊκό νεκροταφείο Πορτών.** Ο αρχαιολογικός χώρος στο Κεφαλόβρυσο Πορτών συγκαταλέγεται μεταξύ των σπουδαιότερων αρχαίων εγκαταστάσεων της Δυτικής Ελλάδας, αφού εδώ ήρθαν στο φως σημαντικά και μοναδικά κατάλοιπα της μυκηναϊκής εποχής (17ος-11ος αι. π.Χ). Του σπουδαίου αυτού χώρου έχει ερευνηθεί και αναδειχθεί το νεκροταφείο, που αποτελείται από σειρά τύμβων με κτιστούς θαλαμοειδείς και κιβωτιόσχημους τάφους εντός αυτών, δύο θολωτούς τάφους και πολλούς θαλαμωτούς, λαξευμένους στο μαλακό πέτρωμα. Βορειοδυτικά του νεκροταφείου και σχεδόν σε επαφή με αυτό, διακρίνονται θεμέλια τοίχων των σπιτιών του οικισμού, ο οποίος γειτνιάζει με την πλούσια σε νερά φυσική πηγή, το Κεφαλόβρυσο.

- **Αγία Λαύρα.** Η Ιερά Μονή Αγίας Λαύρας είναι ιστορικό μοναστήρι στα Καλάβρυτα, στο οποίο υψώθηκε στις 18 Μαρτίου 1821 το Λάβαρο της Ελληνικής Επανάστασης από τον Παλαιών Πατρών Γερμανό και τους Έλληνες επαναστάτες.
- **Μουσείο Ολοκαυτώματος Καλαβρύτων** είναι ιστορικό μουσείο που βρίσκεται στα Καλάβρυτα και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία του Ολοκαυτώματος της 13ης Δεκεμβρίου του 1943 και των γεγονότων που διαδραματίστηκαν στην περιοχή την περίοδο της κατοχής, όπως χάρτες, φωτογραφικό υλικό, προσωπικά αντικείμενα των εκτελεσθέντων, και άλλα.

Wine Nature Experiences

- **Παγκόσμιο Γεωπάρκο UNESCO Χελμού–Βουραϊκού:** Η περιοχή του Χελμού και του Βουραϊκού αποτελούν έναν φυσικό θησαυρό με σπήλαια, γεωλογικά πετρώματα και εντυπωσιακά φαράγγια. Το **Φαράγγι του Βουραϊκού**, με τον ιστορικό Οδοντωτό σιδηρόδρομο και το μονοπάτι Ε4, προσφέρει μοναδικά τοπία, απόκρημνους βράχους, καταρράκτες και πλούσια βιοποικιλότητα, ιδανικά για πεζοπορία και εξερεύνηση.
- **Οδοντωτός Σιδηρόδρομος (Διακοπτό–Καλάβρυτα):** Ένας ιστορικός ορεινός σιδηρόδρομος μήκους 22 χλμ, μοναδικός στην Ελλάδα, που συνδέει το παραλιακό Διακοπτό με τα ορεινά Καλάβρυτα μέσω οδόντωτης τροχιάς. Το τρένο διασχίζει το φαράγγι του Βουραϊκού περνώντας πάνω από γέφυρες, μέσα από τούνελ και δίπλα σε καταρράκτες, προσφέροντας μια αξέχαστη διαδρομή μέσα από εντυπωσιακά τοπία.
- **Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων:** Στις βόρειες πλαγιές του Χελμού (1.700–2.340 μ.), διαθέτει πίστες για σκι και snowboard, σχολή σκι και σαλέ με πανοραμική θέα. Από Δεκέμβριο έως Μάρτιο, προσελκύει λάτρεις των χειμερινών σπορ.
- **Κλήμα Πausανία:** Υπεραιωνόβια αγριαμπελώνας μήκους 100 μέτρων, ηλικίας 2.000–3.000 ετών, διατηρητέο μνημείο της φύσης. Σύμφωνα με την παράδοση, κάτω από τη σκιά του ξεκουράστηκε ο Πausανίας.
- **Λίμνη Τσιβλού:** Ορεινή λίμνη σε 800 μ. υψόμετρο, περιτριγυρισμένη από έλατα και καστανιές. Ιδανική για πεζοπορία, πικνίκ και καλοκαιρινές βουτιές στα γαλαζοπράσινα νερά της.
- **Σπήλαιο Λιμνών:** Σπήλαιο με φυσικές λίμνες σε διαφορετικά επίπεδα, εντυπωσιακούς σταλακτίτες και γεωλογικούς σχηματισμούς, προσβάσιμο μέσω διαμορφωμένων διαδρομών και ηλεκτροφωτισμού.
- **Λιμνοθάλασσα Αλυκή (Αίγιο):** Σημαντικός υγροβιότοπος με υφάλμυρα νερά και πλούσια ορνιθοπανίδα. Διαθέτει μονοπάτια και

παρατηρητήρια, ιδανικός προορισμός για παρατήρηση πουλιών και ήρεμους περιπάτους.

- **Παραλία Πούντα:** κοντά στο Διακοπτό είναι μία από τις πιο εντυπωσιακές και γνωστές της περιοχής. Χαρακτηρίζεται από τα **βαθιά, καταγάλανα νερά**, το ψιλό βότσαλο και τη φυσική της ομορφιά.
- **Εκβολές Πηνειού ποταμού:** Στα σύνορα Αχαΐας–Ηλείας, το δέλτα του Πηνειού σχηματίζει έναν σημαντικό υδροβιότοπο με λιμνοθάλασσες και αμμοθίνες. Ιδανικός για οικοτουριστικές περιηγήσεις και παρατήρηση πουλιών, φιλοξενεί είδη όπως ερωδιούς και αρπακτικά.
- **Παραλία της Καλογριάς:** Βρίσκεται στη βορειοδυτική ακτή, κοντά στο δάσος της Στροφυλιάς και το Εθνικό Πάρκο Κοτυχίου–Στροφυλιάς. Διαθέτει χρυσαφένια αμμουδιά, ρηχά γαλαζοπράσινα νερά και πλούσια βλάστηση, ενώ αποτελεί αγαπημένο προορισμό για οικογένειες, λάτρεις των θαλάσσιων σπορ και φυσιολάτρες.

Wine & Gastronomy

Η Αχαΐα έκτος από το κρασί φημίζεται και για πολλά άλλα τοπικά προϊόντα. Τα τυροκομικά Καλαβρύτων όπως η φέτα ΠΟΠ Καλαβρύτων, τα εσπεριδοειδή, η μαύρη Κορινθιακή Σταφίδα ΠΟΠ Βοστίτσα, η Ροδοζάχαρη, το μέλι Χελμού, τα γλυκά του κουταλιού και το λικέρ Τεντούρα, το ούζο και τα λουκούμια.

Τοπικοί Παραγωγοί (Όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη και γευσιγνωσία)

Λιανός: Olive oil (<https://lianosoliveoil.gr>)

Κουνινιώτης Σταφίδες <https://www.couniniotis.gr/>

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
<https://www.kalavritacoop.gr/>

Wine & Festival

- Οινοξένεια
- Patras Wine Fair <https://patraswinefair.gr>
- Hellmos Mountain Festival
- Patras Street Food Festival

- Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας
- Καρναβάλι Πάτρας
- Φεστιβαλ Πριμαρόλια

Προτάσεις περιηγήσεων

Half day tour/ πρωινή περιήγηση 1

Αναχώρηση από Πάτρα για την *Διαδρομή 1* – "Από την Πάτρα ως την Ωλενία: Στα Ίχνη της Μαυροδάφνης"

20 λεπτή διαδρομή οδικώς

- Άφιξη στο κάστρο της Πάτρας και παραμονή για 1 ώρα περίπου.

20 λεπτή – Μετάβαση σε ένα από τα οινοποιεία της περιοχής

- 90 – 60 λεπτή ξενάγηση και γευσίγνωσία τοπικών οίνων

30 λεπτή μετάβαση

- 90 λεπτο γεύμα με τοπική κουζίνα σε εστιατόριο της περιοχής.

Half-day tour/ πρωινή περιήγηση 2

- Αναχώρηση από Καλάβρυτα ή Αίγιο για την *Διαδρομή 2* – Από τον Κορινθιακό στις ορεινές πλαγιές της *Αιγιάλειας*

20 λεπτή διαδρομή οδικώς

- Άφιξη στο αρχαίο θέατρο της Αιγείρας αν ξεκινήσατε από Αίγιο ή στο χωριό Ζαρούχλα για περίπατο αν ξεκινήσατε από Καλάβρυτα και παραμονή για 1 ώρα περίπου.

20 λεπτή – Μετάβαση σε ένα από τα κοντινά οινοποιεία της περιοχής διαδρομής

- 90 ή 60 λεπτή ξενάγηση και γευσίγνωσία τοπικών οίνων

30 λεπτή μετάβαση

- 90 λεπτό γεύμα με τοπική κουζίνα σε εστιατόριο της περιοχής ανάλογα με την τοποθεσία του οινοποιείου που διαλέξατε.
-

One-Day Tour

One Day Tour / Ημερήσια Περιήγηση

Έναρξη 8:00

Αναχώρηση από **Αθήνα** για Αίγιο – Καλάβρυτα (περίπου 2 ώρες)

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο κοντά στο Αίγιο της διαδρομής *Διαδρομή 2* – Από τον Κορινθιακό στις ορεινές πλαγιές της *Αιγιάλειας*

30 λεπτή μετακίνηση

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της ορεινής διαδρομής

20 λεπτή μετακίνηση

- 90 λεπτό γεύμα με τοπική κουζίνα σε εστιατόριο/ταβέρνα της περιοχής.

20 λεπτή μετακίνηση

- Απογευματινή βόλτα στα Καλάβρυτα – χειμερινούς μήνες
- Τους ανοιξιάτικους – Καλοκαιρινούς μήνες βόλτα στο Σπήλαιο Λιμνών ή Βόλτα στις ακτές του κορινθιακού.

Διανυκτέρευση στα Καλάβρυτα ή στο Αίγιο - Κορινθιακό αντίστοιχα.

Two-day tour

Έναρξη– Αναχώρηση από Αθήνα ή Πάτρα

Άφιξη στην Πάτρα

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της *Διαδρομή 1* – "Από την Πάτρα ως την Ωλενία: Στα Ίχνη της Μαυροδάφνης"

20 – 30 λεπτή μετακίνηση

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της *Διαδρομή 1* – "Από την Πάτρα ως την Ωλενία: Στα Ίχνη της Μαυροδάφνης" ή
- 60 λεπτή Ή βόλτα στην **άνω πόλη της Πάτρας και στο Ρωμαϊκό Ωδείο**

&

- 90 λεπτό γεύμα με τοπική κουζίνα σε εστιατόριο της περιοχής.

30 - 60 λεπτή μετακίνηση προς Αιγιάλια

- 60 λεπτή απογευματινή ενδιάμεση στάση σε οινοποιείο κοντά στο Αίγιο (*Διαδρομή 2* – Από τον Κορινθιακό στις ορεινές πλαγιές της *Αιγιάλειας*) ξενάγηση & γευσιγνωσία (αν δεν έχετε επισκεφθεί 2^ο οινοποιείο) ή
- Τους ανοιξιάτικους – Καλοκαιρινούς μήνες βόλτα στις ακτές του κορινθιακού ή στην **Λιμνοθάλασσα Αλυκή (Αίγιο)**.

Βράδυ

Δείπνο σε εστιατόριο ή σε winebar της περιοχής συνοδεία ΠΟΠ και ΠΓΕ κρασιών.

Διανυκτέρευση στο Άνω Διακοπτό ή σε ξενώνα προς τα Καλάβρυτα.

Έναρξη– 2^η ημέρας

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της *Διαδρομή 2* – Από τον Κορινθιακό στις ορεινές πλαγιές της *Αιγιάλειας*

&

- Τους Χειμερινούς μήνες – Επίσκεψη στο **Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων** ή
- Ανακάλυψη του **Γεωπάρκου Χελμού–Βουραϊκού** ή
- Επίσκεψη στην **Λίμνη Τσιβλού** ανάλογα με την εποχή

30 λεπτή μετακίνηση

- Γεύμα με τοπική κουζίνα αργά το μεσημέρι στα Καλάβρυτα ή προς Ζαρούχλα

Επιστροφή

Εστιατόρια

BODEGA S	Ρήγα Φεραίου 147, Πάτρα ΚΡΗΝΗ, ΠΑΤΡΑ, 36500	Δεν έχει site	Θα ήταν Wine Spot αν είχε site
ΚΡΗΝΗ DISTINTO RIO (Ιαπωνική ή Κουζίνα) Ιστιοπλοϊ κός Όμιλος Πάτρας	Ποσειδώνος 25, Ρίο, Πάτρα	Δεν έχει site https://distinto.gr/distinto-rio/pleasures-rio/# Δεν έχει site	
ΜΕΛΑ	Ρίο Παραλιακή Οδός Ρίου - Αγ Μοντέρνα Ψαροκαν τίνα	https://www.mela.gr/	
Μαιστρέλι	Παραλία Σελιανιτικών	https://oinoxeneia.gr/el/portfolio/the-maistreli/	
Το σπίτι της Μαριώς Ψαροταβ έρνα Μαζαράκ ης	Καλάβρυτα (στάση Κερπινής) Παλαιά ΕΟ Κορίνθου- Πατρών 24, Λαμπίρι	https://oinoxeneia.gr/el/portfolio/to-spiti-marios/ https://fishtavern.gr	
stavento	Παραλία Πούντας Τράπεζα παραλία Τράπεζας	https://www.stavento.com.gr/el/restaurant-beach-bar/	
Ταβέρνα Μιχάλης	Διακοπτού- Πούντα, 25003	https://oinoxeneia.gr/el/portfolio/eprepe-res/	
Έπρεπε Η παλιά αγορά	Παραλία Αιγίου Αγίου Ανδρέα 7, Αίγιο, 25100		

του
Αιγίου
Βαρβιτσι
ώτης Καλάβρυτα

Δεν έχει site

Καταλύματα

11 SUITES	ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε,ΒΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΥ	https://www.11suites.gr	
AMARIO SUITES HOTEL	ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 144, ΑΙΓΙΟ 25100	https://amario.gr	
ΣΗΜΑΝΤΡΟΝ	Ελαιώνας Διακοπτού, Αίγιο, 25003	https://semantron-hotel.gr	
GEROFOTIS GUESTHOUSE	ΛΑΚΚΑ 25100	https://www.gerofotis.com	
CASTELLO CITY HOTEL PATRA	ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ 118, ΠΑΤΡΑ	https://www.castellocityhotel.gr	
ERAMAI	ΚΟΡΙΝΘΟΥ 322 % ΚΟΡΑΗ 16, ΠΑΤΡΑ	https://eramai.gr	
THE BOLD TYPE HOTEL	ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ 10- 12, ΠΑΤΡΑ	https://theboldtypehotel.com	
PORTO RIO HOTEL	ΡΙΟ ΠΑΤΡΑ, 26500	https://www.portoriorhotel.gr	
ENERVILLAS	Κάτω Αλισσός, Δυτ. Αχαΐας, 25202	www.enervillas.gr	
Naiades Villas	Νιφορείκα, Κάτω Αχαΐα 25200	https://naiadesvillas.gr	
Kalavrita Canyon Hotel & Spa	Εθνικής Αντιστάσεως & Σκαλτσά, Τ.Κ. 25001, Καλάβρυτα	https://kalavritacanyon.gr/	
Ξενοδοχείο Αχίλλειον	Θεμιστοκλέους 6, Καλάβρυτα, Τ.Κ. 25001	https://www.ahilion.gr/	
Filoxenia Hotel & Spa	10 Εθνικής Αντιστάσεως, 25 001 Καλάβρυτα, Ελλάδα	https://www.hotelfiloxenia.gr/	
Finday eco Boutique Hotel Kalavrita	Καλάβρυτα, 25001	https://findayhotel.gr/	
Orias Guesthouse & Farm	5ο χλμ Καλαβρύτων- Κερπινής	https://orias.gr/	

	Κερπινή Καλαβρύτων		
--	-----------------------	--	--

Κάβες

CAVA ROMANOS	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 5, ΠΑΤΡΑ	https://www.romanos.gr	
CAVA SANGRIA	ΚΛΕΟΜΕΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΙΓΙΟ	https://oinoxeneia.gr/el/portfolio/cava-sangria/	
Κάβα Ροδοπουλος	Λοχαγού Καποτά 6 Καλάβρυτα	Δεν έχει site	

15.5 Ηλεία - στο δρόμο του κρασιού και της Ολυμπιακής φλόγας.

Στην Ηλεία μπορεί κάποιος να δει σέρφερς να δαμάζουν τα κύματα και αμμουδιές που εκτείνονται για χιλιόμετρα αλλά δεν θα συναντήσει με την ίδια ευκολία αμπελώνες – απρόσμενο αν λάβει κανείς υπόψη του τη μακρά ιστορία της περιοχής στην αμπελοκαλλιέργεια. Αρκεί κανείς να θυμηθεί τη μυθική μάχη του Ηρακλή με τους Κενταύρους στο οροπέδιο της Φολόης, πάνω από ένα πιθάρι κρασί, για να αντιληφθεί το πόσο διαδεδομένη ήταν κατά την αρχαιότητα η αμπελοκαλλιέργεια στην Ηλεία.

Και μπορεί η Ηλεία να αποτελεί σε επίπεδο παραγωγής μια από τις μικρότερες γεωγραφικές ενότητες της Πελοποννήσου, παρόλα αυτά οι ιδιαιτερότητες και η μοναδικότητα είναι κάτι που χαρακτηρίζει την οινική της παράδοση. Εδώ παραδοσιακά είναι το σημείο της Πελοποννήσου στο οποίο συνυπάρχουν αρμονικά γηγενείς πελοποννησιακές ποικιλίες αλλά και σταφύλια που συναντάς απέναντι στο Ιόνιο. Ένα μοναδικό «σταυροδρόμι» ποικιλιών, μακράς παράδοσης και οινοποιητικών πρακτικών που μπορεί να ενθουσιάσει τους λάτρεις του κρασιού και όχι μόνο.

Με κέντρο την Ολυμπία, την κοιτίδα γέννησης των Ολυμπιακών αγώνων, οι αμπελώνες της περιοχής είναι φυτεμένοι κυρίως με Ροδίτη αλλά και πληθώρα άλλων ελληνικών και διεθνών ποικιλιών και εκτείνονται από το επίπεδο της θάλασσας μέχρι τα 700 μέτρα υψόμετρο. Ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας, της γενέτειρας των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων αποτελεί σημαντικό πόλο έλξης για χιλιάδες τουρίστες που κάθε χρόνο επισκέπτονται το στάδιο και το μουσείο των Ολυμπιακών Αγώνων. Εκεί που μέχρι σήμερα κάθε 4 χρόνια πραγματοποιείται η τελετή της Ολυμπιακής φλόγας στο αρχαίο στάδιο, μια «ωδή» στα ιδεώδη και τις αξίες των αγώνων και μια ένωση των σύγχρονων με τους αρχαίους αγώνες.

Αν και δεν υπάρχει κάποια προστατευόμενη ονομασία προέλευσης, η Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη ΠΓΕ Ηλεία «αγκαλιάζει» τις πολλές διαφορετικές ποικιλίες και στυλ κρασιών που συνδέονται με την περιοχή και

παράγονται στην πανέμορφη τοπογραφία της Ηλείας, με το υπέροχο καταπράσινο αγροτικό τοπίο να συνδυάζει ήπιους κυματοειδείς λόφους και πεδινές εκτάσεις. Από δίπλα, πιο συγκεκριμένες -μικρότερες- γεωγραφικές ενδείξεις αναδεικνύουν περαιτέρω μοναδικά στυλ κρασιών.

Σε αυτόν τον ιδανικό αμπελότοπο μπορεί κάποιος να επισκεφτεί τα φιλόξενα οινοποιεία των Δρόμων του Κρασιού της Ηλείας και να απολαύσει την προσωπική φιλοξενία των οινοποιών, να «αφουγκραστεί» την οινική ιστορία αιώνων που συνδέεται με την περιοχή, να απολαύσει τα μαγευτικά τοπία που συνδυάζουν τη θάλασσα και ημιορεινές εκτάσεις και να δοκιμάσουν κάποιες από τις χαρακτηριστικές ποικιλίες που σχετίζονται με τον τοπικό αμπελώνα. Αν συνυπολογίσει κάποιος και τα μοναδικά τοπικά προϊόντα που παράγονται στην περιοχή, η συνολική εμπειρία για τον επισκέπτη είναι μοναδική, μια συνεχόμενη διαδρομή από την αρχαιότητα έως το σήμερα που όμοια της δύσκολα θα συναντήσει σε άλλα μέρη αυτού του κόσμου.

Πρόσβαση στην Ηλεία:

Οδικώς:

- **Από Αθήνα:** Η απόσταση είναι κάτι παραπάνω από 300 χιλιόμετρα και το ταξίδι διαρκεί γύρω στις 3.5 έως 4 ώρες, μέσω του Ε94 και της Εθνικής Οδού Αθηνών–Τριπόλεως (Α7) και παίρνοντας στην Κυπαρισσία την έξοδο προς Πάτρα και Πύργο. Η μετάβαση μπορεί να γίνει και μέσω της Ολυμπία Οδού που οδηγεί στην Πάτρα και από εκεί συνεχίζεται η διαδρομή προς την Ηλεία.
- **Από Καλαμάτα:** Η απόσταση είναι πάνω από 110 χιλιόμετρα και η διαδρομή διαρκεί περίπου 1 ώρα και 45 λεπτά, μέσω του αυτοκινητόδρομου Α7 (Καλαμάτα – Τρίπολη) και παίρνοντας ξανά την έξοδο για ΕΟ Πύργου Κυπαρισσίας. Η πρόσβαση είναι εύκολη και σχετικά σύντομη.
- **Από Πάτρα:** Η απόσταση είναι περίπου 1.5 ώρα και διανύεται μια απόσταση σχεδόν 100 χιλιομέτρων μέσω ΕΟ Πάτρας-Πύργου.
- **Με Λεωφορείο:** Καθημερινά δρομολόγια ΚΤΕΛ συνδέουν την Αθήνα (σταθμός Κηφισού) με τον Πύργο και Αμαλιάδα. Η διαδρομή διαρκεί περίπου 4 ώρες, προσφέροντας μια άνετη επιλογή για όσους δεν ταξιδεύουν με αυτοκίνητο. Επίσης, λεωφορεία συνδέουν τον Πύργο με άλλες πόλεις της Πελοποννήσου και τα σημαντικά χωριά της Ηλείας.

Δια θαλάσσης:

Τα παραλιακό μέτωπο της Ηλείας στον Κυπαρισσιακό κόλπο προσφέρεται για πρόσβαση με το καράβι ή σκάφη τους καλοκαιρινούς μήνες. Η Κυλλήνη είναι το τρίτο μεγαλύτερο επιβατικό λιμάνι στην Ελλάδα και συνδέει εύκολα την Πελοπόννησο με τα νησιά του Ιονίου. Επίσης, το Κατάκολο, επίνειο του Πύργου, είναι ένα λιμάνι σύγχρονων προδιαγραφών και ένα από τα πρώτα σε επισκεψιμότητα λιμάνια της Μεσογείου σε επίπεδο απόπλου κρουαζιερόπλοιων και άφιξης ξένων επισκεπτών. Κάθε χρόνο λοιπόν η Ηλεία

κατακλύζεται από πλήθος τουριστών που έρχονται στην περιοχή με αφορμή την Αρχαία Ολυμπία μέσω της θαλάσσιας οδού.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

- **ΔΡΟΥΒΑ ΙΟΥΛΙΑ**
- **ΚΤΗΜΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ**
- **ΚΤΗΜΑ ΟΛΥΜΠΙΑ ΓΗ**
- **ΚΤΗΜΑ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΗ** (δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- **ΚΤΗΜΑ ΜΠΡΙΝΤΖΙΚΗ** (θέλει σελίδα οινοτουρισμού)
- **ΚΤΗΜΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ** ???? (θέλει ιστοσελίδα / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- **Οινοποιείο Κουτσοδήμου (Microbio)** / (προτίθεται να μπει ΕΝΟΑΠ/ είναι σε διαδικασία αναβαθμίσσης το site)
- **ΚΤΗΜΑ ΔΥΟ ΥΨΗ** (δεν είναι επισκέψιμο μάλλον- δεν ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο)

Ηλεία, ο δρόμος του κρασιού της Ολυμπιακής φλόγας.

Γαστούνη - Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία – Ανδρίτσαινα

Αξιοθέατα και Δραστηριότητες στην Ηλεία

Wine Culture Routes

- **Ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας:** Λίγα είναι τα πολιτιστικά μνημεία που νιώθεις πως τα γνωρίζεις πριν καν τα επισκεφθείς. Ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας είναι ένας από αυτούς. Αιχμαλωτίζοντας το πνεύμα των Ολυμπιακών Αγώνων είναι ο τόπος, όπου ανάβει η Ολυμπιακή φλόγα προς τιμή των Αγώνων που γεννήθηκαν εδώ και διεξάγονταν κάθε τέσσερα χρόνια για μια χιλιετία.
- **Το στάδιο της Αρχαίας Ολυμπίας:** Περνώντας μέσα από μια πέτρινη αφιδωτή είσοδο μπαίνει κάποιος στο Αρχαίο Στάδιο, το οποίο κάποτε φιλοξενούσε περισσότερους από 45.000 θεατές. Θα προκαλέσει δέος και μόνο η σκέψη ότι ακολουθείς τις γραμμές των διαδρομών, ακριβώς όπως έκαναν χιλιάδες χρόνια πίσω οι καλύτεροι αθλητές του αρχαίου κόσμου.
- **Αρχαιολογικό Μουσείο Ολυμπίας:** Μέσα από μια πλούσια συλλογή έργων τέχνης και αγαλμάτων (με διασημότερο τον Ερμή του Πραξιτέλη) το Αρχαιολογικό Μουσείο καταφέρνει άριστα να αναπαραστήσει την ιστορική και μυθολογική διάσταση της Αρχαίας Ολυμπίας.
- **Ναός του Επικούριου Απόλλωνα:** Έργο του Ικτίνου (420-400 π.Χ.), ο εμβληματικός ναός στις Βάσσειες είναι το **πρώτο ελληνικό μνημείο της**

UNESCO (1986). Προστατευμένος από στέγαστρο, διατηρεί το αρχιτεκτονικό του μεγαλείο.

- **Αρχαία Ήλιδα:** Η αρχαία πόλη Ήλις ήταν κτισμένη στην αριστερή όχθη του Πηνειού, ανάμεσα στην ορεινή Ηλεία (Ακρώρεια) και την παραλιακή πεδινή (Κοίλη Ήλις). Υπήρξε η μεγαλύτερη πόλη και η πρωτεύουσα της ομώνυμης πόλης-κράτους.
- **Κάστρο Χλεμούτσι:** Το Χλεμούτσι βρίσκεται στο χωριό Κάστρο του Δήμου Κυλλήνης, στο δυτικότερο ακρωτήριο της Πελοποννήσου. Καθώς είναι χτισμένο στην κορυφή ενός λόφου, δεσπόζει στην πεδιάδα της Ηλείας και στο Ιόνιο Πέλαγος και προστάτευε την πρωτεύουσα του πριγκιπάτου Ανδραβίδα και το σημαντικό λιμάνι της Γλαρέντζας.

Wine & Nature Experiences

- **Δρυόδασος Φολόης:** Στο οροπέδιο της Φολόης, που οι ντόπιοι ονομάζουν «μπαλκόνι της Ηλείας» λόγω της πανοραμικής θέας, απαντάται ένα από τα σπανιότερα και μεγαλύτερα δάση βελανιδιών, ενταγμένο στο δίκτυο Natura 2000. Εκμεταλλευτείτε το γεγονός ότι είναι επίπεδο για να κάνετε πεζοπορία στα αμέτρητα και πανέμορφα μονοπάτια του.
- **Το παραδοσιακό χωριό της Ανδρίτσαινας:** Ένα από τα πιο όμορφα παραδοσιακά χωριά της Ορεινής Ηλείας με πετρόκτιστα σπίτια, πλακόστρωτα σοκάκια, βρύσες με τρεχούμενο νερό. Μπορεί ιδανικά να αποτελέσει τη βάση για εξορμήσεις στα τριγύρω μέρη και οπωσδήποτε για επίσκεψή στο Ναό του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσσες. Η Δημόσια Βιβλιοθήκη της διαθέτει σπάνιες εκδόσεις και χειρόγραφα ανεκτίμητης αξίας.
- **Λίμνη Καϊάφα:** Μια λίμνη ανάμεσα σε πευκοδάσος και θάλασσα, προσφέρει ένα μαγευτικό τοπίο με **ιαματικά νερά** που αναβλύζουν από μυθικά σπήλαια. Στο κέντρο της, το νησάκι της Αγίας Αικατερίνης, προσθέτει μια ονειρική αίσθηση στο τοπίο, ιδανικό για χαλάρωση και φυσιολατρία.
- **Η παραλία της Ζαχάρως:** Το ένα της κομμάτι «σκαρφαλώνει» στο χαμηλό λόφο. Το άλλο απλώνεται σε μία πεδιάδα, καταλήγοντας σε μια εξάισια αμμώδη παραλία, που βρέχεται από τα καταγάλανα νερά του Ιονίου. Γύρω, πεύκα και ελαιόδεντρα.
- **Παραλία Κουρούτας:** 20 χιλιόμετρα έξω από τον Πύργο της Ηλείας και μόλις 6 χιλιόμετρα μακριά από την Αμαλιάδα, μία αχανής, αμμώδης παραλία διεκδικεί τον τίτλο μίας εκ των καλύτερων ακτών της Πελοποννήσου και ολόκληρης της Ελλάδας.
- **Στο γραφικό λιμανάκι του Κατάκολου:** Εδώ δένουν ψαρόβαρκες αλλά και κρουαζιερόπλοια και κατά μήκος υπάρχουν γραφικές ταβέρνες που αγγίζουν το κύμα. **Κάστρο Κατάκολου:** Μεσαιωνικό φρούριο με πανοραμική θέα στο Ιόνιο. Χτίστηκε για την άμυνα της περιοχής και προσφέρει ιστορικό και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.

- **Η Νέδα, το θηλυκό ποτάμι:** Η Νέδα, το μοναδικό ελληνικό ποτάμι γένους θηλυκού, κυλάει ανάμεσα στις κορυφές του όρους Τετράζιο προς τον Κυπαρισσιακό κόλπο. Το ποτάμι περνάει κάτω από πέτρινα τοξωτά γεφύρια, από σκοτεινές σπηλιές και καταρράκτες και μετά από 32 χιλιόμετρα καταλήγει στη θάλασσα.
- **Παραλία του Καλού Νερού.** Εδώ εκβάλλει η Νέδα και εδώ βρίσκεται ο δεύτερος, μετά τη Ζάκυνθο, σημαντικότερος βιότοπος αναπαραγωγής της χελώνας *Caretta caretta*.
- **Καταρράκτες Νεμούτας:** Ένα εντυπωσιακό σύμπλεγμα καταρρακτών στα σύνορα Αχαΐας–Ηλείας, μέσα σε καταπράσινη φύση. Τα κρυστάλλινα νερά σχηματίζουν φυσικές βάθρες, ιδανικές για βουτιές. Η πρόσβαση γίνεται μέσω πεζοπορίας σε μαγευτικά μονοπάτια.

Wine & Gastronomy

Η Ηλεία έκτος από το κρασί φημίζεται και για τα καταπληκτικά τοπικά της προϊόντα όπως οι ελιές, το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, η ντόπια παραγωγή σε πορτοκάλια, μανταρίνια και λεμόνια, η μεγαλύτερη παραγωγή καρπουζιών στην Ελλάδα, ντόπια τυριά όπως το ανθότυρο, ψάρια, χειροποίητα ζυμαρικά, μέλι ελάτης και φράουλες Μανωλάδας, οι καλύτερες στην Ελλάδα, σταφίδες, ντομάτες.

Τοπικοί Παραγωγοί (Όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη και γευσίγνωσία)

Wine & Festival

Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας

Προβάλλει ταινίες από όλο τον κόσμο με θέμα τα παιδιά και τους εφήβους, περιλαμβάνοντας animation, μυθοπλασία και ντοκιμαντέρ.

Railway Festival

Το μεγαλύτερο φεστιβάλ εναλλακτικής μουσικής στην Ηλεία, με συναυλίες και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις σε έναν μοναδικό σιδηροδρομικό χώρο.

Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίας Ολυμπίας

Συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις και εκθέσεις στα θέατρα Ολύμπια και Δρούβα, προσφέροντας πλούσιο πολιτιστικό καλοκαίρι στην Αρχαία Ολυμπία.

Φεστιβάλ Αρχαίας Ήλιδας

Παρουσιάζει αρχαίες τραγωδίες και κωμωδίες στο αρχαίο θέατρο της Ήλιδας, με παράλληλες εκδηλώσεις στο Κάστρο Χλεμούτσι και την Αμαλιάδα.

Προτάσεις περιηγήσεων

Half day tour/ πρωινή περιήγηση

Πρωινή Αναχώρηση έχοντας ως βάση τον Πύργο ή γειτονικές περιοχές ή την Πάτρα

- **Άφιξη στον Αρχαιολογικό Χώρο της Ολυμπίας** περιήγηση στο αρχαίο στάδιο και στο μουσείο (παραμονή 2~2,5 ώρες).

15 έως 30λέπτη μετάβαση σε κάποιο από τα **οινοποιεία του δρόμου του κρασιού της Ολυμπιακής Φλόγας**.

- Ξενάγηση στους χώρους του οινοποιείου και **γευσιγνωσία** τοπικών οίνων (παραμονή 1 ~ 1,5 ώρα)
  - **Μεσημεριανό** γεύμα με τοπικές σπεσιαλιτέ στο γραφικό λιμάνι του Κατάκολου
-

One-Day Tour

One Day Tour / Ημερήσια Περιήγηση

Πρωινή Αναχώρηση έχοντας ως βάση τον Πύργο ή γειτονικά χωριά ή την Πάτρα για την Αρχαία Ολυμπία.

- Άφιξη στον Αρχαιολογικό Χώρο της Ολυμπίας περιήγηση στο αρχαίο στάδιο και στο μουσείο (παραμονή 2~2,5 ώρες).

Σύντομη (15-30 λεπτά) μετάβαση σε Οινοποιείο του δρόμου του κρασιού της Ολυμπιακής Φλόγας.

- Ξενάγηση στις εγκαταστάσεις του οινοποιείου, γνωριμία με τους αμπελώνες και γευσιγνωσία των κρασιών με τη συνοδεία τοπικών τυριών. (παραμονή 1 ~ 1.5 ώρα)
- Μεσημεριανό γεύμα σε εστιατόριο κοντά στο οινοποιείο

Μετάβαση για απογευματινή δραστηριότητα

- Απογευματινή βόλτα στο παραδοσιακό χωριό της Ανδρίτσαινας ή επίσκεψη στον Ναό του Επικούριου Απόλλωνα ή επίσκεψη σε ένα ακόμα οινοποιείο του δρόμου του κρασιού της Ολυμπιακής Φλόγας.
-

Δείπνο σε εστιατόριο η παραδοσιακή ταβέρνα και επιστροφή

Two-day tour

1η Ημέρα (αλλά και αυτόνομη πρόταση για one day tour)

Πρωινή αναχώρηση από Αθήνα ή άλλα σημεία της Πελοποννήσου (π.χ. Καλαμάτα) με προορισμό την περιοχή της Ηλείας

- Άφιξη στον αρχαιολογικό χώρο της Ολυμπίας και ξενάγηση (2-2,5 ώρες)

Μετάβαση για σύντομο ελαφρύ μεσημεριανό γύρω από το χωριό της αρχαίας Ολυμπίας (παραμονή 1 ώρα)

- Απογευματινή επίσκεψη σε Οινοποιείο του δρόμου του κρασιού της Ολυμπιακής Φλόγας. **Ξενάγηση και γευσιγνωσία στο οινοποιείο.** Δοκιμή εκλεκτών κρασιών, συζήτηση με τους παραγωγούς για τις σύγχρονες μεθόδους οινοποίησης (**παραμονή 1~ 1.5 ώρα**)

Βόλτα στο γραφικό λιμανάκι του **Κατάκολου**, χαλάρωση, περπάτημα, καφές και παραμονή για δείπνο σε ψαροταβέρνα του χωριού.

Επιστροφή στο σημείο διαμονής

2η Ημέρα

Πρωινή μετακίνηση από το ξενοδοχείο

2ώρη Δραστηριότητα

- **Καλοκαιρινή περίοδος (Άνοιξη/Καλοκαίρι):** Μπάνιο στην παραλία της Κουρούτας ή σε άλλη παραλία της περιοχής
- **Χειμερινή περίοδος (Φθινόπωρο/Χειμώνας):** Πεζοπορικό μονοπάτι στο δάσος της Φολόης

Αναχώρηση για Οινοποιείο του δρόμου του κρασιού της Ολυμπιακής Φλόγας.

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία σε **οινοποιείο της Ηλείας**. Γευστική δοκιμή κρασιών, δοκιμή στο οινοποιείο τοπικών τυριών & αλλαντικών. (1- 1.5 ώρα)

Μετακίνηση για γεύμα

- Μεσημεριανό σε εστιατόριο σε κοντινή περιοχή

- Απογευματινή βόλτα στους καταρράκτες της Νεμούτας (τους καλοκαιρινούς μήνες) ή στο παραδοσιακό χωριό της Ανδρίτσαινας τους χειμερινούς **Η**
- επίσκεψη σε ένα ακόμα οινοποιείο του δρόμου του κρασιού της Ολυμπιακής Φλόγας.

Επιστροφή στην Αθήνα (ή σε άλλο σημείο εκκίνησης)

Εστιατόρια

ΔΗΜΗΤΡΑ restaurant & wine	Δούμας & 3ης Παραλλήλου, Αρχ. Ολυμπία	Δεν έχει site	
Ελαιώνας της Μαρίνας	Γλύφα Ηλείας	https://elaionas.gr	Δεν βλέπουμε λίστα
Εστιατόριο Μάχη	Κορακοχώρι Πύργος Ηλείας	Δεν έχει site	
Εστιατόριο The Garden	Δρούβα, Αρχαία Ολυμπία	https://www.hoteleuropa.gr/portal.php?action=thegarden&language=el	
ΚΑΒΟΣ	ΛΙΜΑΝΙ ΚΑΤΑΚΟΛΟΥ	Δεν έχει site	
ΜΑΡΙΝΑ	ΚΑΤΑΚΟΛΟ	Δεν έχει site	
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΒΑΧΧΟΥΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ	https://www.bacchustavern.gr/taverna/	
ΟΡΕΣΤΗΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ	Δεν έχει site	Ποτήρια??
Ταβέρνα Βάκχος	Αρχαία Πίσσα	https://www.bacchustavern.gr	

BEAUV OIR	ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ	Δεν έχει site	?Εποχι ακό ??
Elia authen tic cuisine	Αρκούδι Ηλείας	Δεν έχει site	
Otto pizzeria osteria	Πύργος Ηλείας	Δεν έχει site	Ιταλικό ???

Καταλύματα

Dexamenes Kourouta ileias	Κουρούτα Ηλείας	https://dexamenes.com	
HOTEL Europa	Δρούβα, Αρχαία Ολυμπία, 27065	https://www.hoteleuropa.gr.com	
Βρυνιωτης	Αγιος Ανδρέας , Κατάκολο , Πύργος Ηλείας	Δεν λειτουργει καλά το site	
ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	ΚΑΤΑΚΟΛΟ	https://orizonteshotel.gr/el/	
ATRIUM VINEA	LANTZOI ILIAS		
Riviera Olympia	Λουτρά Κυλληνης	https://www.rivieraolympia.com/	
MARE DEI	ΛΕΒΕΝΤΟΧΩΡΙ	https://www.maredei.gr/el/	Αναφέρει τους δρόμους του κρασιού

Κάβες

Κάβα το Χαρμάνι	Πατρών 5, Πύργος Ηλείας	Δεν έχει site (καφεκοπτείο)	
--------------------	-------------------------------	-----------------------------	--

15.6 Κορινθία - Στα «βήματα» του Ηρακλή και του Αγιωργίτικου

Η **Κορινθία**, στο βορειοανατολικό άκρο της Πελοποννήσου, είναι ένας τόπος όπου η **μυθολογία**, η **ιστορία** και το **κρασί** συνυπάρχουν αρμονικά, κάτι το οποίο μπορεί να μεταφραστεί σε μια **μοναδική οινοτουριστική εμπειρία**. Από την αρχαιότητα, η περιοχή υπήρξε σταυροδρόμι πολιτισμών και εμπορίου, με

τον **Ισθμό της Κορίνθου** να ενώνει τη Στερεά Ελλάδα με την Πελοπόννησο και να διευκολύνει την επικοινωνία και την οικονομική άνθηση.

Η Νεμέα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον **Ηρακλή**, που εδώ θριάμβευσε στον πρώτο του άθλο, σκοτώνοντας, σύμφωνα με τη μυθολογία, το θρυλικό λιοντάρι της περιοχής. Στις όχθες της **Λίμνης Στυμφαλίας**, ο ήρωας αντιμετώπισε τις τρομερές Στυμφαλίδες Όρνιθες, ολοκληρώνοντας έναν ακόμη άθλο του. Αυτές οι μυθικές αφηγήσεις δένουν αναπόσπαστα με τη μακραίωνη **οινική παράδοση** της περιοχής, με τα ερυθρά κρασιά της μέχρι και σήμερα να χαρακτηρίζονται ως το «αίμα του Ηρακλή».

Σήμερα, η Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης **Νεμέα** αποτελεί τη φυσική συνέχεια του Φλιάσιου οίνου της αρχαιότητας και αποτελεί τη **μεγαλύτερη ζώνη παραγωγής ερυθρών οίνων ΠΟΠ** στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, το «στολίδι» της περιοχής, το Αγιωργίτικο, είναι μια από τις πιο σημαντικές ποικιλίες του ελληνικού αμπελώνα και δίνει κρασιά με πυκνά αρώματα κόκκινων και ώριμων φρούτων σε ένα εύρος διαφορετικών στυλ. Από φρέσκα και φρουτώδη, έως μαλακά και βελούδινα ή και στιβαρά γεμάτα δύναμη κρασιά με σπουδαίο δυναμικό παλαίωσης. Η ζώνη παρέχει πλήθος επισκέψιμων οινοποιείων στα οποία οι επισκέπτες μπορούν να εξερευνήσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τοπικών κρασιών, να αντιληφθούν την μακραίωνη οινική ιστορία της περιοχής και να έρθουν σε επαφή με παθιασμένους παραγωγούς και κάποιους από τους πιο όμορφους αμπελώνες της Ελλάδας.

Η περιοχή αποτελεί ιδανικό προορισμό για όσους αναζητούν έναν αυθεντικό συνδυασμό ιστορίας και ποικιλομορφίας και η επίσκεψη στη ζώνη ευνοείται από την εύκολη πρόσβαση της Νεμέας με αφετηρία την Αθήνα. Από τον σκληροπυρηνικό οινόφιλο έως τον παθιασμένο με την ιστορία ταξιδευτή, ή αυτόν που θέλει να βρεθεί κοντά στη φύση και να εξερευνήσει τις όμορφες γωνιές αυτού του τόπου, η Κορινθία, με αφετηρία τον αμπελώνα της Νεμέας, μπορεί να προσφέρει εμπειρίες που πραγματικά θα μαγέψουν τους επισκέπτες της.

Πρόσβαση στην Κορινθία

Οδικώς:

Η πρόσβαση στη Νεμέα γίνεται κυρίως μέσω αυτοκινητοδρόμων και επαρχιακών οδών:

- **Από Αθήνα:** Η Νεμέα απέχει περίπου 120 χλμ (1 ώρα και 20 λεπτά) μέσω του αυτοκινητόδρομου Αθηνών-Τριπόλεως (Α7).
- **Από Πάτρα:** Η απόσταση είναι περίπου 130 χλμ (1 ώρα και 30 λεπτά) μέσω του αυτοκινητόδρομου Α8 (Πάτρα – Κόρινθος), και μετά Α7.

- **Από Τρίπολη και Καλαμάτα** μέσω του αυτοκινητόδρομου Α7 (Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα), η Νεμέα απέχει 50 χλμ από την Τρίπολη (περίπου 45 λεπτά).

Η Νεμέα εξυπηρετείται και από τοπικά ΚΤΕΛ, με καθημερινά δρομολόγια από Αθήνα.

Σιδηροδρομικώς:

Η Κορινθία εξυπηρετείται από τον προαστιακό σιδηρόδρομο. Η Γραμμή του Προαστιακού συνδέει την Αθήνα και το Αεροδρόμιο “Ελ. Βενιζέλος” με την Κόρινθο και το Κιάτο.

Δια θαλάσσης:

Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, το γειτονικό λιμάνι του Ναυπλίου υποδέχεται κρουαζιερόπλοια και ιδιωτικά σκάφη. Η Νεμέα βρίσκεται σε απόσταση 40χλμ ή περίπου 45 λεπτά οδικώς.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

- Οινοποιεία Γιαννίκου
- Κτήμα Παλυβού
- Λαφαζάνης Οινοποιητική
- Οινοποιείο Λαυκιώτη (θέλει σελίδα για οινoturισμό / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- Κτήμα Παπαϊωάννου (θέλει σελίδα για οινoturισμό/ δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- Κτήμα Μπαιρακτάρη (δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- Κτήμα Ρεπάνη (θέλει σελίδα για οινoturισμό)
- Κτήμα Λαντίδη (θέλει σελίδα για οινoturισμό)
- Κτήμα Ράπτη (θέλει σελίδα για οινoturισμό)
- Αμπελώνες Ζαχαριά (θέλει σελίδα για οινoturισμό)
- Κτήμα Νικολάου (θέλει σελίδα για οινoturισμό)
- ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ ΜΠΟΥΜΠΑ (θέλει σελίδα για οινoturισμό)
- ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΜΠΑΡΑΦΑΚΑ (θέλει σελίδα για οινoturισμό / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- **ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΝΕΜΕΑΣ ΚΟΥΤΣΟΔΗΜΟΣ** (θέλει σελίδα για οινoturισμό / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- Ιερόπουλος (θέλει σελίδα για οινoturισμό/ δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ Δεν είναι μέλος ενοαπ) – δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο
- Αιβαλής (δεν έχει ιστοσελίδα/ δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ // δεν είναι μέλος της ΕΝΟΑΠ) - δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο

- Παπαργυρίου (έχει εστιατόριο με λίστα / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ / Δεν είναι μέλος ενοαπ) – δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο
- Κτήμα Γκόφα
- Σεμέλη
- Κτήμα Γκιούλη
- Κτήμα Μπίζιος ((θέλει σελίδα για οινοτουρισμό / δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)
- Γαία Οινοποιητική (ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΑΠΟ ΑΜΕΑ)
- Στροφιλιά / δεν είναι επισκέψιμο

Δρόμοι του κρασιού του Αγιωργίτικου

- *Διαδρομή 1 - του κρασιού της Νεμέας*

Άγιος Βασίλειος – Αρχαίες Κλεονές – Αρχαία Νεμέα – Νεμέα – Λεόντιο

- *Διαδρομή 2 - του κρασιού της ορεινής Κορινθίας*

Κούτσι – Ασπρόκαμπος – Κλημέντι – Λαλιώτη

Αξιοθέατα και Δραστηριότητες στην Κορινθία

Wine & Culture Routes

- **Αρχαία Κόρινθος & Αρχαιολογικό Μουσείο:** Ο εκτεταμένος αρχαιολογικός χώρος περιλαμβάνει τον επιβλητικό Δωρικό Ναό του Απόλλωνα, τη Ρωμαϊκή Αγορά, την Κρήνη Πειρήνη και το Βήμα του Αποστόλου Παύλου, αναδεικνύοντας την εμπορική και πολιτιστική ακμή της πόλης. Το Μουσείο φιλοξενεί αρχαϊκά και ρωμαϊκά εκθέματα, κορινθιακά κεραμικά, γλυπτά και επιγραφές.
- **Ακροκόρινθος:** Το εντυπωσιακό κάστρο της Κορινθίας δεσπόζει σε ύψος 575 μ., με μεσαιωνικά τείχη, ερείπια του Ναού της Αφροδίτης και πανοραμική θέα στον Κορινθιακό και Σαρωνικό κόλπο.
- **Αρχαία Νεμέα - Αρχαιολογικός Χώρος:** Ιερό του Διός και τόπος διεξαγωγής των Νέμεων Αγώνων, διαθέτει έναν εντυπωσιακό ναό, στάδιο και αψιδωτή είσοδο αθλητών, συνδυάζοντας αθλητική, θρησκευτική και οινική παράδοση. Διαθέτει και μουσείο.

- **Ιερά Μονή Παναγία του Βράχου:** Εντυπωσιακό μοναστήρι σκαρφαλωμένο σε βράχο, προσφέροντας πανοραμική θέα. Η ιστορία του χρονολογείται από τον 17ο αιώνα, ενώ αποτελεί σημείο προσκυνήματος και ιστορικής σημασίας.

Wine & Nature Experiences

- **Καταρράκτες Αηδονίων:** Ένας από τους ομορφότερους φυσικούς καταρράκτες της Κορινθίας, με κρυστάλλινα νερά που ρέουν μέσα από καταπράσινο τοπίο, ιδανικός προορισμός για πεζοπορία και φυσιολατρία.
- **Λίμνη Στυμφαλία:** Ορεινή λίμνη-υδροβιότοπος (600 μ.), γνωστή από τον άθλο του Ηρακλή. Ιδανική για παρατήρηση πουλιών, ποδηλασία και επίσκεψη στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ενταγμένη στο Natura 2000.
- **Λίμνη Δόξα (Φενεός):** Τεχνητή λίμνη σε αλπικό τοπίο, περιτριγυρισμένη από έλατα, με το γραφικό εκκλησάκι του Αγίου Φανουρίου στο κέντρο. Ιδανική για πεζοπορία, ποδηλασία και κανό.
- **Ασωπός Ποταμός (Νεμέα):** Ο ποταμός της Νεμέας, που διασχίζει αμπελώνες και εύφορες πεδιάδες. Συνδέεται με τη μυθολογία και είναι ιδανικός για φυσιολατρικές διαδρομές και χαλάρωση δίπλα στο νερό.
- **Περίπατος στο Βουνό σε Καθορισμένο Μονοπάτι (Δερβενάκια):** Ιστορικό μονοπάτι στο πεδίο της μάχης των Δερβενακίων (1822). Προσφέρει μοναδική θέα και ευκαιρία για μια πεζοπορική διαδρομή μέσα στη φύση και την ιστορία.
- **Τουρκικό Γεφύρι (Άγιος Βασίλειος):** Παλαιό πέτρινο γεφύρι οθωμανικής εποχής, τοποθετημένο σε γραφικό φυσικό τοπίο. Ένα αρχιτεκτονικό κατάλοιπο του παρελθόντος, συνδυάζει ιστορική σημασία με φυσική ομορφιά.
- **Διώρυγα της Κορίνθου (Ισθμός):** Ένα εντυπωσιακό κανάλι μήκους 6,3 χλμ που ενώνει τον Σαρωνικό με τον Κορινθιακό κόλπο, με κάθετες βραχώδεις πλαγιές ύψους 80 μ. και διάσημο σημείο bungee jumping.
- **Όρος Ζήρεια & Τρίκαλα Κορινθίας:** Δεύτερο ψηλότερο βουνό της Πελοποννήσου (2.374 μ.), γενέτειρα του Ερμή. Διαθέτει χιονοδρομικό κέντρο, μονοπάτια πεζοπορίας, χωριά με ξενώνες και ορεινές δραστηριότητες.
- **Παραλιακό δάσος Πευκιά:** Προστατευόμενο πευκοδάσος δίπλα στη θάλασσα με μονοπάτια για περπάτημα. Η παραλία του Πευκιά είναι ιδανική για κολύμπι, θαλάσσια σπορ και χαλάρωση κάτω από τα πεύκα.
- **Ιαματικές Πηγές Λουτρακίου & Σπα:** Θερμές πηγές γνωστές από την αρχαιότητα για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες.

Wine & Gastronomy

Η Κορινθία έκτος από το κρασί φημίζεται και για πολλά άλλα τοπικά προϊόντα πολλά από αυτά προέρχονται από σταφύλι, όπως την Κορινθιακή σταφίδα, το

ελαιόλαδο, ζυμαρικά Στυμφαλίας, όσπρια Φενεού, το πετιμέζι, το ξύδι και την γουρουνοπούλα

Τοπικοί Παραγωγοί (Όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη και γευσιγνωσία)

- ΣΟΝ (<https://nemeawineland.com>)
- Venikos
- Σοφία της Φύσης (<https://www.sofiatisfisis.gr/el/>)
- Σελλάς - Ελαιοπαραγωγός (<https://sellas.gr/gr/>) – *θέλει σελίδα επισκέψιμου*
- Παραγωγός Σταφίδας

Wine & Festival

Μεγάλες Ημέρες Νεμέας

Ετήσιο οινοτουριστικό φεστιβάλ αφιερωμένο στο Αγιωργίτικο που γίνεται το πρώτο Σαββατοκυριακό του Σεπτεμβρίου. Περιλαμβάνει ξεναγήσεις σε οινοποιεία, γευσιγνωσίες, πολιτιστικές εκδηλώσεις και συναυλίες, προσελκύοντας οινόφιλους και επισκέπτες από όλη την Ελλάδα και το κόσμο.

Προτάσεις περιηγήσεων

Half day tour/ πρωινή περιήγηση

Έναρξη: 08:00 – Αναχώρηση από **Ναύπλιο – Κόρινθο – Λουτράκι** για την Νεμέα

30 – 45 λεπτή διαδρομή οδικώς

- Άφιξη στο **αρχαιολογικό χώρο της Νεμέας** και 60 λεπτή παραμονή

10 λεπτή – Μετάβαση σε ένα από τα οινοποιεία της περιοχής της Νεμέας

- 60 λεπτή ξεναγήση και γευσιγνωσία τοπικών οίνων

10λεπτή μετάβαση

- 90 λεπτο γεύμα με τοπική κουζίνα σε εστιατόριο της περιοχής.

Επιστροφή ή 10 λεπτή μετάβαση σε ένα ακόμα οινοποιείο της περιοχής ή βόλτα στην Ιερά Μονή Παναγία του Βράχου για πανοραμική Θέα.

One-Day Tour

One Day Tour / Ημερήσια Περιήγηση

Έναρξη– Αναχώρηση από **Αθήνα** για Νεμέα

- 15 λεπτή στάση στη γέφυρα του Ισθμού για θέα και φωτογραφίες του καναλιού από ψηλά.

Άφιξη στην Νεμέα

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της διαδρομής της Νεμέας

20 λεπτή μετακίνηση

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της διαδρομής ορεινής Κορινθίας

20 λεπτή μετακίνηση

- 90 λεπτό γεύμα με τοπική κουζίνα σε εστιατόριο της περιοχής.

10λεπτή μετακίνηση

- Βόλτα στους Καταρράκτες των Αηδονίων ή επίσκεψη στον **αρχαιολογικό χώρο της Νεμέας** και παραμονή

Διανυκτέρευση στην Νεμέα ή επιστροφή

Two-day tour

Έναρξη– Αναχώρηση από **Αθήνα** για Νεμέα

- 15 λεπτή στάση στη γέφυρα του Ισθμού για θέα και φωτογραφίες του καναλιού από ψηλά.

Άφιξη στην Νεμέα

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της διαδρομής της Νεμέας

10λεπτή μετακίνηση

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της διαδρομής της αρχαίας Νεμέας

10λέπτη μετακίνηση

- 90 λεπτό γεύμα με τοπική κουζίνα σε εστιατόριο της περιοχής.

Απόγευμα

- Βόλτα στους Καταρράκτες των Αηδονίων

Βράδυ

Δείπνο σε εστιατόριο ή σε winebar της Νεμέας συνοδεία Νεμεάτικων κρασιών.

Διανυκτέρευση στην Νεμέα

Έναρξη– 2^η ημέρας

- 60 λεπτή πρωινή επίσκεψη σε οινοποιείο της διαδρομής της **Νεμέας**

20 λεπτή μετακίνηση

- 60 λεπτή επίσκεψη σε οινοποιείο της διαδρομής της **ορεινής Κορινθίας**

30 λεπτή μετακίνηση

- Βόλτα στην Λίμνη Στυμφαλία ή στην Λίμνη Φενεού

30 λεπτά μετακίνηση

- Γεύμα με τοπική κουζίνα στα Τρίκαλα Κορινθίας τους χειμερινούς μήνες
- ή
- Γεύμα σε παραλιακή ταβέρνα στο Ξυλόκαστρο ή στο Κιάτο τους καλοκαιρινούς μήνες

Επιστροφή

Εστιατόρια

17 ΧΩΡΙΑ	Δερβενακίων 12, Νεμέα 205 00	http://www.17choria.gr	Wine spot
Σοφός	Πλατεία Ηρώων, Νεμέα	https://nemeawineland.com/where-to-eat/sofos/	Wine spot
Βράχος	Πλατεία Ηρώων 2, Νεμέα	https://nemeawineland.com/where-to-eat/vrachos/	

Δαναός & Αναστάσης	Λεωφ. Παπακωνσταντίνου 36, Νεμέα	https://nemeawineland.com/where-to-eat/danaos-anastasis/	
Δίπορτο	Κρυονέρι Κορινθίας	Δεν υπάρχει κάτι	
Εβίβα	Επαρ.Οδ. Βραχατίου – Νεμέας 255, Βοχαϊκό 200 06	Δεν υπάρχει κάτι	Είναι λίγο μακριά
Osteria Greca	Λαλιώτη Κορινθίας	https://papargyriou.gr/el/Ktima-Papargyriou-Estiatorio	Θα πρέπει να συζητηθεί
Αλμυρίκι	Παραλία Αλμυρή		
MISTICO	ΚΙΑΤΟ	https://www.misticokiato.gr	
MAVADDA	ΚΙΑΤΟ	https://www.mavadda.gr	
Londou Fish Restaurant	Αγίου Νικολάου 19, Korinthos 201 00	Δεν υπάρχει κάτι	

Καταλύματα

Kera Neme Wine Habitat	Δερβενακίων 14, Νεμέα 205 00	https://keraneme.gr	
Naias Nemeia Luxury rooms	Δερβενακίων 27, Νεμέα 205 00	https://www.naiasnemeia.gr	
Alkyon Resort Hotel & Spa	Βραχάτι, Κορινθίας Τ.Κ. 200 06	https://www.alkyonhotel.gr	
Αρμονία Boutique Hotel	Κεφαλάρι Κορινθίας	https://www.xenonasarmonia.gr	
ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΡΙ	Κεφαλάρι Κορινθίας Ελλάδα – Τ.Κ. 20016	https://www.arxontiko-kefalari.gr	
Sikyon Coast resort	Συκιά Κορινθίας	https://www.sikyoncoast.com	
ΕΝΑΛΙΟ	Οδός Ηραίου, Λέχαιο, ΤΚ 20011	https://enalio.gr/el/	
Semeli	Κουτσι	https://www.semeliestate.gr/suites/	

Κάβες

ΣΟΝ (ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ)	NEMEA		
Alcohol	Λέχαιο Κορινθίας	Δεν έχει site	
Karpos Nemea	Κεντρική πλατεία, ΕΟ Σιδιροδρομικού Σταθμού Nemeas 24, Archea Nemea 205 00	Δεν έχει site	

15.7 Λακωνία - Στα «χνάρια» του μεσαιωνικού Μαλβαζία Οίνου

Η Λακωνία βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Πελοποννήσου και συνδυάζει με απaráμιλλο τρόπο το ιστορικό υπόβαθρο, με άκρως επιβλητικά τοπία και μια σπουδαία οινική κληρονομιά που έρχεται δυναμικά στο σήμερα. Με αφετηρία τον θρυλικό **Μυστρά** και την αρχαία **Σπάρτη**, έως και τη μοναδική μεσαιωνική **καστροπολιτεία της Μονεμβασιάς**, η περιοχή είναι λες και οδηγεί τον επισκέπτη σε ένα ταξίδι ασύλληπτης ομορφιάς πίσω στον χρόνο.

Σήμερα, η κύρια αμπελουργική ζώνη εντοπίζεται στη χερσόνησο του **Μαλέα** (Επιδαύρου Λιμηράς) γύρω από τη Μονεμβασιά, ενώ αμπέλια και οινοποιεία υπάρχουν και στην **κοιλιάδα του Ευρώτα** κοντά στη Σπάρτη. Ωστόσο, αν κάποιος μελετήσει την οινική ιστορία της περιοχής θα αναγνωρίσει τη Λακωνία ως πηγή παραγωγής του σπουδαιότερου κρασιού του Μεσαίωνα, του ξακουστού Μαλβαζία Οίνου. Το περίφημο γλυκό κρασί εκείνης της εποχής κατάφερε μέσα από το εμπόριο των Βενετών, και με αφετηρία το λιμάνι της Μονεμβασιάς, να κατακτήσει ολόκληρη τη Μεσόγειο και να ταξιδέψει παντού στον τότε γνωστό κόσμο. Είναι άκρως εντυπωσιακό το γεγονός ότι παρά την εξάλειψη για αιώνες του Μαλβαζία Οίνου, η σπουδαία αυτή οινική κληρονομιά έρχεται ξανά στο προσκήνιο σήμερα μέσα από προσπάθειες τοπικών παραγωγών της περιοχής. Η αναβίωση του Μαλβαζία οίνου, ενός μοναδικού και ιστορικού κρασιού, επιστεγάστηκε μέσα από την επίσημη αναγνώριση της Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης **ΠΟΠ Μονεμβασία-Malvasia**, το 2009. Η συγκεκριμένη ονομασία προέλευσης που είναι αφοσιωμένη σε γλυκά λευκά κρασιά οξειδωτικής ωρίμασης επιβεβαιώνει όσο τίποτα άλλο αυτή τη μοναδικότητα και τη διαχρονική αξία του λακωνικού αμπελώνα.

Επιπρόσθετα, η σπουδαία οινική κληρονομιά της περιοχής ενισχύεται από την ύπαρξη πλήθους αυτοχθόνων ποικιλιών που συχνά δεν συναντώνται εκτός των ορίων της γεωγραφικής ενότητας της Λακωνίας. Πολλές απ' αυτές όπως οι λευκές Κυδωνίτσα, Μονεμβασιά και Πετρουλιανός αποτελούν πολλά υποσχόμενες ποικιλίες του ελληνικού αμπελώνα και συμμετέχουν στην προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη ΠΓΕ Λακωνία, αναδεικνύοντας το ιδιαίτερο *terroir* της περιοχής και εμπλουτίζοντας το ήδη συναρπαστικό στυλ των κρασιών της Λακωνίας.

Αν έχετε στο μυαλό σας να συνδυάσετε ιστορικές διαδρομές που συμπεριλαμβάνουν πανέμορφα φυσικά τοπία και μέρη που έχουν διατηρήσει την αυθεντικότητα του χαρακτήρα τους με οινικές εμπειρίες που σηματοδοτούν την υπέροχη εξέλιξη που λαμβάνει χώρα τα τελευταία χρόνια, η Λακωνία αποτελεί τον ιδανικό προορισμό για τους περιπετειώδεις οινόφιλους ταξιδιώτες. Ένα σημείο αναφοράς για όσους αρέσκονται στις μοναδικές εμπειρίες που συνδέουν το κρασί, με την ιστορία, τη γεύση και τη φιλοξενία που αποτελεί σήμα κατατεθέν της περιοχής.

Πρόσβαση στη Λακωνία

Οδικώς:

Η πρόσβαση στη Λακωνία γίνεται κυρίως οδικώς.

Από την **Αθήνα**, η **Σπάρτη** απέχει περίπου 225 χλμ (3–3,5 ώρες)

Από την **Αθήνα**, η **Μονεμβασιά** απέχει περίπου 322 χλμ (4 ώρες). Υπάρχουν καθημερινά δρομολόγια ΚΤΕΛ από την Αθήνα προς τη Σπάρτη (~4 ώρες), καθώς και τοπικές γραμμές που συνδέουν τη Σπάρτη με τη Μονεμβασιά

Δια θαλάσσης:

Τα λιμάνια της Μονεμβασιάς, του Γυθείου και της Νεάπολης προσφέρονται για πρόσβαση με σκάφος τους καλοκαιρινούς μήνες. Διαθέτουν μικρά λιμάνια/μαρίνες που μπορούν να φιλοξενήσουν ιστιοπλοϊκά και μικρά σκάφη αναψυχής, συνδυάζοντας ιδανικά την θαλασσινή εξόρμηση με τις επισκέψεις στους αμπελώνες της ενδοχώρας.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

- **ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ**
- **ΚΤΗΜΑ ΘΕΟΔΟΡΑΚΑΚΟΥ (To site θέλει αναβάθμιση/σελίδα επίσκεψιμου)**
- **LACOVINO (To site θέλει προσθήκη επισκέψιμου)**
- **ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΒΑΤΙΣΤΑ (ΚΑΜΙΑ ΕΝΔΕΙΞΗ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟ)**

Ο δρόμος του μεσαιωνικού Μαλβαζία Οίνου

Σπάρτη – Σκάλα – Μολάοι - Μονεμβασιά

Αξιοθέατα και Δραστηριότητες στην Λακωνία

Wine & Culture Routes

- **Κάστρο Μονεμβασιάς** Η μεσαιωνική καστροπολιτεία της Μονεμβασιάς δεσπόζει σε έναν επιβλητικό βράχο, με λιθόστρωτα δρομάκια, βυζαντινές εκκλησίες και πανοραμική θέα, προσφέροντας μια μοναδική ιστορική και ρομαντική εμπειρία.
- **Το φιόρδ της Λακωνίας (Γέρακας)** Ένας στενός θαλάσσιος όρμος που εισχωρεί στη στεριά, σχηματίζοντας ένα φυσικό φιόρδ με γαλήνια νερά, παραδοσιακό ψαροχώρι και γραφικές ταβέρνες δίπλα στη θάλασσα.

- **Μυστράς.** Η εμβληματική βυζαντινή καστροπολιτεία, με επιβλητικά παλάτια, μοναδικές τοιχογραφίες και ιστορικά μοναστήρια. Προσφέρει ένα συναρπαστικό ταξίδι στον Μεσαίωνα και πανοραμική θέα στην κοιλάδα του Ευρώτα.

Wine & Nature Experiences

- **Αναρριχητικό Πάρκο Καβομαλιά – Ζόμπολο** Το όρος Ζόμπολο προσφέρει 70+ αναρριχητικές διαδρομές σε απόκρημνες ορθοπλαγιές με θέα το Λακωνικό πέλαγος, ιδανικές για χειμερινές αναρριχήσεις.
- **Αναρριχητικό Πάρκο Κυπαρισσίου** Εντυπωσιακοί κάθετοι ασβεστολιθικοί βράχοι με θέα το Αιγαίο προσφέρουν μοναδικές διαδρομές αναρρίχησης. Τους καλοκαιρινούς μήνες μετά την ανάβαση, οι επισκέπτες χαλαρώνουν στις βοτσαλωτές παραλίες και τα γραφικά ταβερνάκια του Κυπαρισσίου.
- **Καταρράκτες Κνακίωνα** Μικρή όαση στις πλαγιές του Ταΰγετου, με φυσικές πισίνες, πλατάνια και μονοπάτια. Ο κύριος καταρράκτης των 10 μέτρων δημιουργεί ένα ειδυλλιακό τοπίο, ιδανικό για χαλάρωση και βουτιές το καλοκαίρι.
- **Απολιθωμένο Δάσος (Γεωπάρκο Αγίου Νικολάου)** Ένα σπάνιο απολιθωμένο φοινικόδασος εκατομμυρίων ετών κοντά στη Νεάπολη, με κορμούς και ρίζες που διατηρούνται σε βράχους και θάλασσα, δημιουργώντας ένα εντυπωσιακό γεωλογικό τοπίο.
- **Παραλία Πλύτρα (Αρχαία Ασωπός)** Μια πανέμορφη παραλία κοντά στους **Μολάους**, με ρηχά, γαλαζοπράσινα νερά και αμμώδη ακτή, ιδανική για οικογένειες και χαλάρωση. Στον βυθό της διακρίνονται ερείπια της **αρχαίας πόλης Ασωπός**, δημιουργώντας ένα μοναδικό υποθαλάσσιο αξιοθέατο.
- **Παραλία Σελινίτσα.** μέρος του οικοσυστήματος της Τρίνησας (Natura 2000) και τόπος αναπαραγωγής της θαλάσσιας χελώνας *caretta-caretta*.
- **Παραλία Σίμου, Ελαφόνησος:** Μία από τις ομορφότερες παραλίες της Ελλάδας, με χρυσή αμμουδιά, τirkουάζ νερά και αμμοθίνες. Ιδανική για χαλάρωση και κολύμπι σε εξωτικό τοπίο, που μαγεύει κάθε επισκέπτη.

Wine & Gastronomy

Η Λακωνία έκτος από το κρασί φημίζεται και για τα καταπληκτικά τοπικά της προϊόντα όπως σύγλινο, αποξηραμένα σύκα, αμυγδαλωτά και έξτρα παρθένο ελαιόλαδο.

- **Μουσείο Ελιάς και Λαδιού.** Το Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού στη Σπάρτη προσφέρει ένα συναρπαστικό ταξίδι

στην πολιτιστική, ιστορική και τεχνολογική εξέλιξη της ελιάς και της ελαιοπαραγωγής στην Ελλάδα.

Τοπικοί Παραγωγοί (Όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη και γευσιγνωσία)

- Ελαιοτριβείο ΚΑΣΕΛΛ (<https://kasell.gr>)
- Τυροκομείο Κυριαζάκος – Laviogal. (<https://laviogal.gr>)
- Παρασκευαστήριο αλλαντικών Ανδρομιδάς (<https://andromidasmeats.gr>)

Wine & Festival

Malvasia Festival: Ένα φεστιβάλ αφιερωμένο στο ιστορικό κρασί Malvasia, που αναδεικνύει τη μακραίωνη οινική παράδοση της Πελοποννήσου. Περιλαμβάνει γευσιγνωσίες, ομιλίες, μουσικές εκδηλώσεις και τοπικές γαστρονομικές εμπειρίες.

Ostria – Γιορτές του Νότου: Ένα πολυθεματικό φεστιβάλ που γιορτάζει την παράδοση, τη μουσική και τη γαστρονομία του Νότου. Με συναυλίες, εκθέσεις και τοπικές γεύσεις, προσφέρει μια αυθεντική εμπειρία πολιτισμού και φιλοξενίας.

Προτάσεις περιηγήσεων

Half-day tour/ πρωινή περιήγηση

Πρωινή Αναχώρηση από Καλαμάτα ή Σπάρτη για Μονεμβασία

Άφιξη στην μεσαιωνική πόλη της Μονεμβασιάς Περίπατος στα στενά σοκάκια, ανάβαση ως την Αγία Σοφία στην Άνω Πόλη για πανοραμική θέα. (παραμονή 1,5 ~ 2 ώρες).

Μετάβαση σε κοντινό **οινοποιείο** του δρόμου του Μαλβάζια Οίνου

(θα χρειαστούν περίπου 30 λεπτά)

- Ξενάγηση και γευστική δοκιμή τοπικών κρασιών και συνδυασμός με τοπικά προϊόντα (1 ~ 1.5 ώρα)

90 Λέπτο μεσημεριανό γεύμα σε κοντινό εστιατόριο στα μέρη που μεσουρανούσε ο ξεκουστός Μαλβάζιας Οίνος.

One Day Tour

One-Day Tour / Ημερήσια Περιήγηση

Αναχώρηση από Καλαμάτα ή Σπάρτη προς τον αρχαιολογικό χώρο του **Μυστρά**.

- 2 ώρες παραμονή για εξερεύνηση τη συναρπαστικής καστροπολιτείας, με τα βυζαντινά παλάτια και τις τοιχογραφημένες εκκλησίες, απολαμβάνοντας τη θέα στον λακωνικό κάμφο.

Ολιγόλεπτη διαδρομή προς ένα επιλεγμένο **οινοποιείο** του δρόμου του Μαλβάζια Οίνου

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία στις εγκαταστάσεις του οινοποιείου, γνωριμία με τον τοπικό αμπελώνα, συνδυασμός με τοπικά τυριά. (1~ 1.5 ώρα)

Ολιγόλεπτη διαδρομή

- μεσημεριανό γεύμα στη κωμόπολη του **Γυθείου**, το ιστορικό επίνειο της Σπάρτης (1~ 1.5 ώρα)
- Απογευματινή βόλτα στα Γύθειο, στον γραφικό λιμενοβραχίονα ως το νησάκι Μαραθονήσι.

Two-day tour

1η Ημέρα (& one day tour)

Αναχώρηση από Αθήνα ή πόλη της Πελοποννήσου με προορισμό τη Λακωνία.

Μετάβαση σε **οινοποιείο** του δρόμου του μεσαιωνικού Μαλβάζια Οίνου

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία στο οινοποιείο. Δοκιμή εκλεκτών κρασιών, συζήτηση με τους παραγωγούς για τις σύγχρονες μεθόδους οινοποίησης και τις παραδόσεις του αμπελώνα (1~ 1.5 ώρα)

Μετάβαση για γεύμα στη Μονεμβασιά

- **Απογευματινή βόλτα** στα σοκάκια της Μονεμβασιάς

Διανυκτέρευση σε ξενοδοχείο της Μονεμβασιάς ή της ευρύτερης περιοχής

2η Ημέρα

Πρωινή δραστηριότητα

- **Καλοκαιρινή περίοδος:** Πρωινή βόλτα στο Γύθειο – μπάνιο στις γύρω παραλίες
- **Χειμερινή περίοδος:** Επίσκεψη στον Μυστρά

Μετάβαση σε οινοποιείο της επιλογής σας (~20-30 λεπτά διαδρομή).

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία σε οινοποιείο της επιλογής σας.
- Μεσημεριανό γεύμα σε κοντινό εστιατόριο

Απογευματινή επιλογή:

- Φυσιολατρική βόλτα στους καταρράκτες του Κνακίωνα

Επιστροφή

Εστιατόρια

	Επαρ.Οδ. Μονεμβάσιος- Νεάπολης, Μονεμβασιά 230 70	https://www.athivoli- monemvasia.gr
ΑΘΙΒΟΛΗ Ψαροταβερ να Διαμαντής Mouries all- day, Kinsterna Hotel	Λιμήν Ιέρακα 230 52	https://www.diamanths.gr
Matoula Restaurant	Αγ. Στέφανος 230 70 Μονεμβασιά 230 70	https://www.kinsternahotel. gr/el/restaurants/mouries- restaurant/ Δεν έχει site
Χρυσόβουλ ο	Κάστρο, Μονεμβασιά 230 70	https://www.chrisovoulo.gr
Saga Fish	Tzanni Tzanetaki,	Το site δεν λειτουργεί προς το παρών

	Gytheio 232 00 Greece		
Μαύρος Πειρατής	Νέος Οίτυλο	Δεν έχει site	Δεν βλέπουμε την λίστα
Κουρμάς	Λιμένι	Δεν έχει site	Δεν βλέπουμε την λίστα

Καταλύματα

Mouries all-day, Kinsterna Hotel	Αγ. Στέφανος 230 70	https://www.kinsternahotel.gr/	
Ξενοδοχείο Μαλβαζία	Μονεμβασιά		
Guesthouse ΚΕΛΛΙΑ	Καστρο, Μονεμβασιά 230 70		
Kyrimai Hotel	Γερολιμένας, Μάνη	https://www.kyrimai.gr	
Castello Antico	Μαυροβούνι	https://www.castelloantico.com/	
Κατοικίες Μαζαράκη	Πικουλιάνικα, Μιστράς, 23100	https://xenonasmazaraki.gr/	
Hotel Citta dei Nicliani	<u>Kitta,</u> <u>Αρεόπολη 230</u> <u>71</u>	https://www.cittadeinicliani.com	Είναι μακριά

Κάβες ΚΕΛΑΡΙ	Καστρο, Μονεμβασια	Δεν έχει site
ΚΑΒΑ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΑ		https://cavasparti.gr/

15.8 Μεσσηνία - Οι Δρόμοι του κρασιού της αμπελόεσσας Μεσσηνίας

Η Μεσσηνία, στο νοτιοδυτικό άκρο της Πελοποννήσου, αποτελεί έναν τόπο με πλούσια ιστορία, πολιτιστική κληρονομιά, μοναδικά τοπία, ειδυλλιακές παραλίες συνδυάζοντας όλα αυτά με μια αναγεννώμενη οινική παράδοση. Από την αρχαιότητα έως σήμερα, η αμπελουργία υπήρξε βασικός άξονας της τοπικής οικονομίας και κουλτούρας.

Οι αμπελώνες της Μεσσηνίας είναι διάσπαρτοι σε όλο τον νομό, με ιδιαίτερη συγκέντρωση στα δυτικά. Η επαρχία Τριφυλίας και η περιοχή της Πυλίας φημίζονται για την ποιότητα των κρασιών τους, με αμπελώνες που επωφελούνται από το ιδανικό μεσογειακό κλίμα και το ασβεστολιθικό υπέδαφος. Η ΠΓΕ Τριφυλία, με τους αμπελώνες της να σχηματίζουν ένα «αμφιθεατρικό μπαλκόνι» προς το Ιόνιο, παράγει κρασιά υψηλής ποιότητας από ελληνικές και διεθνείς ποικιλίες, που εκφράζουν τον μοναδικό χαρακτήρα του μεσσηνιακού terroir.

Η τουριστική ανάπτυξη της Μεσσηνίας είναι εντυπωσιακή και ταυτόχρονα αποτελεί έναν κορυφαίο οινοτουριστικό προορισμό, με θεματικές διαδρομές που περιλαμβάνουν επισκέψιμα οινοποιεία, ελαιοτριβεία, μουσεία και γαστρονομικά κέντρα. Παράλληλα, οι μοναδικές της παραλίες, με τα κρυστάλλινα νερά και τις χρυσές αμμουδιές προσφέρουν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού τη δυνατότητα στους επισκέπτες να συνδυάσουν οινικές εμπειρίες με στιγμές χαλάρωσης δίπλα στη θάλασσα. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια η δημιουργία πολυτελών θερέτρων και γηπέδων γκολφ παγκόσμιας κλάσης έχει οδηγήσει στην προσέλκυση διεθνών επισκεπτών από διάφορες περιοχές του κόσμου.

Ακολουθώντας τους δρόμους κρασιού της Μεσσηνίας οι ταξιδιώτες μπορούν να ανακαλύψουν την υψηλή ποιότητα των τοπικών κρασιών, να συνδυάσουν επισκέψεις σε μοναδικά αξιοθέατα και ιστορικά μνημεία της περιοχής, να γευτούν την μοναδικότητα των τοπικών προϊόντων της Μεσσηνιακής γης και να απολαύσουν το φυσικό περιβάλλον ενός τόπου που κουβαλάει την ιστορία αιώνων.

Πρόσβαση στην Μεσσηνία

Οδικώς:

- **Από Αθήνα:** Η Καλαμάτα απέχει περίπου 240 χλμ (2,5-3 ώρες οδήγησης) μέσω του αυτοκινητόδρομου Α7 (Μορέας), που περνά από Κόρινθο, Τρίπολη και κατηφορίζει προς τη Μεσσηνία μέσω σηράγγων στο όρος Αρτεμίσιο.
- **Από Πάτρα:** Υπάρχουν δύο κύριες διαδρομές:
  - Μέσω Πύργου - Κυπαρισσίας - Καλαμάτας (~209 χλμ, περίπου 2 ώρες και 15 λεπτά).
  - Μέσω Τρίπολης - Καλαμάτας (~284 χλμ, περίπου 3 ώρες).
- **Από Σπάρτη:** Η διαδρομή από Σπάρτη προς Καλαμάτα διασχίζει τον Ταΰγετο μέσω της εντυπωσιακής διαδρομής των **81 χλμ** (περίπου **1,5 ώρα** οδήγησης).
- **Από Κυπαρισσία:** Η απόσταση Κυπαρισσία - Καλαμάτα είναι περίπου **65 χλμ** (~1 ώρα οδήγησης), ενώ η Κυπαρισσία απέχει περίπου **160 χλμ από την Πάτρα** (περίπου **2 ώρες και 15 λεπτά**).

- **Από άλλες πόλεις της Πελοποννήσου:**
  - Τρίπολη – Καλαμάτα: 85 χλμ (~1 ώρα).
  - Κόρινθος – Καλαμάτα: 170 χλμ (~2 ώρες).

Η Μεσσηνία εξυπηρετείται και από τοπικά ΚΤΕΛ, με καθημερινά δρομολόγια από Αθήνα, Πάτρα, Σπάρτη, Τρίπολη και άλλες μεγάλες πόλεις.

Αεροπορικώς:

Το Διεθνές Αεροδρόμιο Καλαμάτας “Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος” (KLX) αποτελεί την κύρια αεροπορική πύλη της Μεσσηνίας και βρίσκεται 9 χλμ από το κέντρο της Καλαμάτας.

- Εγχώριες πτήσεις: Από/προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη.
- Διεθνείς πτήσεις: Τους καλοκαιρινούς μήνες (Απρίλιος - Οκτώβριος) υπάρχουν απευθείας πτήσεις τσάρτερ από πολλές ευρωπαϊκές πόλεις.

Δια θαλάσσης:

Η Μεσσηνία διαθέτει πολλά λιμάνια και είναι προσβάσιμη δια θαλάσσης είτε με ιδιωτικά σκάφη είτε με κρουαζιερόπλοια που προσεγγίζουν κυρίως την Πύλο.

- **Λιμάνι Καλαμάτας:** Η μεγαλύτερη λιμενική εγκατάσταση της περιοχής. Δέχεται εμπορικά και επιβατικά πλοία, αλλά δεν υπάρχει τακτική ακτοπλοϊκή σύνδεση με άλλα μέρη της Ελλάδας. Ωστόσο, το λιμάνι είναι δημοφιλές για ιστιοπλοϊκά και κρουαζιερόπλοια μικρού και μεσαίου μεγέθους.
- **Μαρίνα Καλαμάτας:** Διαθέτει 250 θέσεις ελλιμενισμού και εξυπηρετεί ιστιοπλοϊκά και yachts.
- **Λιμάνι Πύλου:** Δέχεται μικρά κρουαζιερόπλοια και σκάφη αναψυχής.
- **Λιμάνια Κορώνης & Μεθώνης:** Ίδανικά για ελλιμενισμό μικρών σκαφών, με γραφικές ψαροταβέρνες δίπλα στη θάλασσα.
- **Λιμάνι Κυπαρισσίας:** Παρότι μικρότερο, εξυπηρετεί τοπικά δρομολόγια και σκάφη αναψυχής.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

- **ΝΕΣΤΩΡ**
- **ΚΤΗΜΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Χρειάζεται να προστεθεί σελίδα για το επίσκεψιμο)**
- **Δερέσκοκ (ΕΦΟΣΟΝ ΠΑΡΕΙ ΣΗΜΑ – ΑΜΕΑ ή ΜΠΕΙ ΕΝΟΑΠ / σελίδα για επισκέψιμο)**
- **ΨΑΡΟΥΛΗΣ (ΕΦΟΣΟΝ ΠΑΡΕΙ ΣΗΜΑ – ΑΜΕΑ)**
- **ΟΙΝΟΤΡΟΠΑΙ ((ΕΦΟΣΟΝ ΠΑΡΕΙ ΣΗΜΑ – ΑΜΕΑ ή ΜΠΕΙ ΕΝΟΑΠ)**
- **ΝΙΝΙΟΣ WINERY (ΕΦΟΣΟΝ ΜΠΕΙ ΕΝΟΑΠ Ή ΠΑΡΕΙ ΣΗΜΑ – δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες για υποδομές ΑΜΕΑ)**
- **ΒΙΟΒΙΝ (ΕΦΟΣΟΝ ΠΑΡΕΙ ΣΗΜΑ – ΑΜΕΑ/ σελίδα για επισκέψιμο)**
- **ΑΣΤΙΡ Χ ((ΕΦΟΣΟΝ ΠΑΡΕΙ ΣΗΜΑ – ΑΜΕΑ/ σελίδα για επισκέψιμο)**

Δρόμοι του κρασιού της αμπελόεσσας Μεσσηνίας

Διαδρομή 1 – στους αμπελώνες του ομηρικού βασιλιά Νέστορα

Φιλιατρά – Γαργαλιάνοι – Χώρα - Πύλος

- *Διαδρομή 2 – δρόμοι του κρασιού της αρχαίας Μεσσήνης*

Μελιγαλάς – Ιθώμη – Καλαμάτα

Αξιοθέατα και Δραστηριότητες στην Μεσσηνία

Wine & Culture

Ανάκτορο Νέστορα (Χώρα, Πύλος): Ένα από τα καλύτερα διατηρημένα μυκηναϊκά ανάκτορα, χτισμένο τον 13ο αιώνα π.Χ. Διαθέτει κεντρική αίθουσα με θρόνο, εντυπωσιακές τοιχογραφίες και πινακίδες Γραμμικής Β γραφής.

Αρχαιολογικό Μουσείο Χώρας: Φιλοξενεί ευρήματα από το Ανάκτορο του Νέστορα και άλλες μυκηναϊκές θέσεις, όπως πινακίδες Γραμμικής Β, χάλκινα όπλα, αγγεία και σφραγίδες, αποκαλύπτοντας τη ζωή της εποχής.

Ιερός Ναός Μεταμόρφωσης Σωτήρος: Βυζαντινή εκκλησία με ιστορική και θρησκευτική σημασία. Ξεχωρίζει για την αρχιτεκτονική της και τις μοναδικές τοιχογραφίες.

Κάστρο Ανδρούσας: Μεσαιωνικό φρούριο του 13ου αιώνα, στρατηγικής σημασίας. Τα καλοδιατηρημένα τείχη και οι πύργοι του αναδεικνύουν τη φραγκική αρχιτεκτονική και φιλοξενούν πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Αρχαία Μεσσήνη (Ιθώμη): Μία από τις σημαντικότερες αρχαίες πόλεις με επιβλητικά μνημεία, όπως το θέατρο, το στάδιο και το Ασκληπιείο. Ιδρύθηκε τον 4ο αιώνα π.Χ. και διατηρείται εξαιρετικά.

Κάστρο Μεθώνης: Εντυπωσιακό βενετσιάνικο κάστρο του 13ου αιώνα με τάφρο και πέτρινη γέφυρα. Αποτελούσε σημαντικό αμυντικό οχυρό στη Μεσόγειο.

Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας (Καλαμάτα): Στεγάζει αρχαιολογικά ευρήματα από την προϊστορική έως τη βυζαντινή εποχή, περιλαμβάνοντας αγάλματα, κεραμικά και επιτύμβιες στήλες, που αναδεικνύουν την ιστορική πορεία της Μεσσηνίας.

Κάστρο Καλαμάτας (Καλαμάτα): Φράγκικο κάστρο του 13ου αιώνα με θέα στον Μεσσηνιακό Κόλπο. Φιλοξενεί πολιτιστικές εκδηλώσεις και συνδέεται με την Παναγία Καλομάτα, από την οποία πήρε το όνομά της η πόλη.

Cultural & Natural Heritage Center (Καλαμάτα): Ένα κέντρο αφιερωμένο στη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Μεσσηνίας.

Wine & Nature Experiences

Καταρράκτες Πολυλίμνιο (Χαραυγή): Ένα σύμπλεγμα μικρών λιμνών και καταρρακτών, κρυμμένο μέσα στη φύση. Τα κρυστάλλινα νερά, οι πεζοπορικές διαδρομές και το καταπράσινο τοπίο το καθιστούν ιδανικό για φυσιολάτρες.

Παραλία Βοϊδοκοιλιά (Γιάλοβα): Μία από τις πιο διάσημες παραλίες της Ελλάδας, με χαρακτηριστικό ημικυκλικό σχήμα, ψιλή άμμο και γαλαζοπράσινα νερά. Προστατευόμενη περιοχή Natura 2000, ιδανική για χαλάρωση και φυσιολατρία.

Ποταμός Νέδα – Καταρράκτες: Ο ποταμός Νέδα, το μοναδικό ελληνικό ποτάμι με γυναικείο όνομα, διασχίζει φαράγγια και σχηματίζει εντυπωσιακούς καταρράκτες. Προσφέρει μοναδικές πεζοπορικές διαδρομές μέσα σε καταπράσινο φυσικό περιβάλλον.

Αγία Κυριακή (Τριφυλία): Γραφικός οικισμός με παραδοσιακή αρχιτεκτονική και μαγευτική θέα στο Ιόνιο. Φημίζεται για την ιστορική του σχέση με το εμπόριο κρασιού.

Wine & Gastronomy

Η Μεσσηνία εκτός από το κρασί φημίζεται και για τα καταπληκτικά τοπικά της προϊόντα όπως το ελαιόλαδο, οι ελιές Καλαμών, αποξηραμένα σύκα, την σφέλα (ΠΟΠ τυρί), τα λαλάγκια, το σύγκλινο, τα λουκάνικα και τη γουρουνοπούλα

Messinian Story (Καλαμάτα): Ένας σύγχρονος διαδραστικός χώρος που παρουσιάζει την ιστορία, την παράδοση και τη γαστρονομία της Μεσσηνίας μέσω πολυμεσικών εκθέσεων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Αγορά Καλαμάτας - Εργαστήριο Τοπικών Προϊόντων: Ένα ζωντανό κέντρο γεύσης και παράδοσης, όπου οι επισκέπτες μπορούν να δοκιμάσουν και να αγοράσουν τοπικά προϊόντα, όπως ελαιόλαδο, σύκα, κρασί και τυροκομικά. Φιλοξενεί εργαστήρια γευσιγνωσίας και τοπικής κουζίνας.

Τοπικοί Παραγωγοί (Όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη και γευσιγνωσία)

- Cultural & Natural Heritage Center
- Ελαιουργείο Καραμπότσος (<https://karambotsos.com>)
- Lia <https://liaoliveoil.com>
- Olive Ergo (Μάνεσι) <https://olive-ergo.com>
- Messinian Story (<https://messinianstory.gr>)
- Αγορά Καλαμάτας - Εργαστήριο τοπικών προϊόντων (<https://agorakalamatas.gr>)
- Τροφοπωλείον 51 (δεν έχει site)
- K_i_a_r_i W_i_n_e & D_e_l_i Γευσιγνωσία Κρασιού & Ελαιολάδου (<https://www.kiari.gr/#home>)
- Κτήμα Αγρός Γευσιγνωσία Ελαιολάδου (<https://www.agrosexperience.com/el/>)
- **Piperitsa Farm** (Καλαμάτα) (το site φτιάχνεται)
- <https://theoliveroutes.com/el/αρχικη/>

Wine & Festival

Messinia Terroirs Wine Festival. Ένα φεστιβάλ κρασιού αφιερωμένο στον μεσσηνιακό αμπελώνα που γίνεται κάθε Ιούνιο και φιλοξενείται στον πολυχώρο *Navarino Agora* στο Costa Navarino.

Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας <https://kalamatadancefestival.gr>

Φεστιβάλ Δρόμου Καλαμάτας (<https://streetfestival.gr>)

Προτάσεις περιηγήσεων

Half-day tour/ πρωινή περιήγηση

Πρωινή Αναχώρηση από Πύλο για το Ανάκτορο του Νέστορα

20 λεπτή διαδρομή

- Άφιξη στο αρχαιολογικό χώρο και ξενάγηση (1 ~ 1.5 ώρα)

20 λεπτή – Μετάβαση σε ένα από τα οινοποιεία στην περιοχή **του Πύργου**

- Ξεναγήση και γευσιγνωσία μεσσηνιακών οίνων (1 ~ 1.5 ώρα)

20 λεπτή μετάβαση για γεύμα με μεσσηνιακή κουζίνα στο παραλιακό χωριό **Γιάλοβα**

One-Day Tour

One Day Tour / Ημερήσια Περιήγηση

Αναχώρηση από **Καλαμάτα** για Πολυλίμνιο

45 λεπτή διαδρομή

- Άφιξη στο Πολύλιμνιο και **2 ώρη** περιήγηση/ περίπατο / δραστηριότητα ανάλογα με την εποχή.

30 λεπτή – Μετάβαση σε ένα από τα οινοποιεία στην περιοχή **του Πύργου**

- Ξεναγήση και γευσιγνωσία μεσσηνιακών οίνων (1 ~ 1.5 ώρα)

30 λεπτή μετάβαση για γεύμα με μεσσηνιακή κουζίνα στην Πόλη της Πύλου.

Απόγευμα – Βράδυ

- Απογευματινή Γευσιγνωσία λαδιού σε κοντινό αγρόκτημα – ελαιοτριβείο (1 ~)
- Παραμονή στην Πύλο για βόλτα στο λιμάνι και απογευματινό καφέ σε παραδοσιακό καφενείο στην πλατεία

Επιστροφή

Two-day tour

1η Ημέρα (& one day tour)

Πρώτη ημέρα στην περιοχή της Πύλου

- **Χειμωνιάτικη περίοδος:** δώρη ξανάγηση στο **Ανάκτορο του Νέστορα** ή/και στο Μουσείο της Χώρας

- **Καλοκαιρινή περίοδος: 2ώρο μπάνιο στην παραλία της Βοιδοκοιλιάς ή σε κάποια άλλη παραλία**

20 λεπτά – Μετάβαση σε ένα από τα οινοποιεία στην περιοχή του Πύργου

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία μεσσηνιακών οίνων στο οινοποιείο (1 ~ 1.5 ώρα)

15 λεπτά μετάβαση για γεύμα με μεσσηνιακή κουζίνα στην περιοχή της Γιάλοβας

- Απογευματινή Γευσιγνωσία λαδιού σε κοντινό αγρόκτημα ελαιοτριβείο ή απογευματινή επίσκεψη σε οινοποιείο της περιοχής. (1 ~ 1.5 ώρα)

15 λεπτά

- Δείπνο με τοπικά εδέσματα και κρασιά σε winebar/εστιατόριο της περιοχής

2η Ημέρα (& one day tour)

Δεύτερη ημέρα στην περιοχή της Μεσσήνης & της Καλαμάτας

- Βόλτα στην αγορά της Καλαμάτας (1,5 ~ 2 ώρες)ή
- Επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Μεσσήνης

30 – 40 λέπτη διαδρομή

- Ξενάγηση και γευσιγνωσία μεσσηνιακών οίνων στο οινοποιείο (1 ~ 1.5 ώρα)

Γεύμα στο χωριό Ιθώμη ή στην Καλαμάτα (ανάλογα με το οινοποιείο που θα επιλεγθεί)

- Απογευματινή Γευσιγνωσία ελαιολάδου (αν δεν έχει γίνει την πρώτη ημέρα) (1 ~ 1.5 ώρα). ή
- Επίσκεψη στο κάστρο της Καλαμάτας
- Βόλτα στην παραλία της Καλαμάτας

15 λεπτά

- Δείπνο με τοπικά εδέσματα και τοπικά κρασιά σε winebar της Καλαμάτας

Εστιατόρια

Κάρδαμο	Σιδηροδρομικού Σταθμού 21 Καλαμάτα	https://kardamo.gr	
ΟινοΠαντοπωλείο Χρυσσομμάλη	Υπαπαντής 32 Καλαμάτα	https://www.oinopantopoleion.gr/about-2/	
Vrahos Avia Cuisine & Wine	Παλιόχωρα, Αβία 24100		
Φοίνο	Υπαπαντής 35 Καλαμάτα	Δεν έχει site	
Yiomas Gastro Bar	NAYARINOY 237 , Καλαμάτα	https://yiomasgastrobar.gr/	
L A wine bar	Κεντρική αγορά καλαματας	Δεν έχει site	
Anasha	Ναβαρίνου 20, Καλαμάτα	Δεν έχει site / Καλοκαιρίνο, αλλά πολύ καλή λίστα	
Κρεοπωλείον 29	Φάρων 29, Καλαμάτα 24100	Δεν έχει site	
Βερσαλιές	Ευαγγελιστρίας 46, 24100	Δεν έχει site	
Το Λιμένι		https://tolimeni.gr/	
Μπλε Καναρίνι	Κρήτης 34, Καλαμάτα	Δεν έχει site	
ΙΘΩΜΗ	ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΣΣΗΝΗ	https://www.ithomi.gr	Δεν βλέπουμε λίστα και ποτήρια
Το εξοχικόν	Μουζάκι, 2440	Δεν έχει site	Δεν βλέπουμε λίστα και ποτήρια
Ο Νίκος	Βασιλίτσι, Κορώνη	Δεν έχει site/ παρουσία social	Δεν βλέπουμε λίστα και ποτήρια
Terpsy	Ίκλαινα, Μασσηνία	https://www.terpsyrestaurantcafe.com/	Δεν βλέπουμε λίστα και ποτήρια
MINCO STORIES	Navarino Agora		Δεν βλέπουμε λίστα και ποτήρια
ΟΥΖΕΡΙ BY ΡΑΡΑΙΟΑΝΝΟΥ	Navarino Agora		Δεν βλέπουμε

			λίστα και ποτήρια
Ελιά	Παραλία, Γιάλοβας	https://www.elia-gialova.gr	
Notre Maison		https://www.notremaison.gr/	
Carne	Παραλία, Γιάλοβας	https://carnerestaurant.gr/	
Anama	Παραλία, Γιάλοβας	https://anamarestaurant.gr/	
Πέτρινο Μπαλκόνι	Καλό Νερό, Μεσσηνία, 24500	https://www.topetrinompalkoni.gr	

Καταλύματα

Elite city Resort	Ναυαρίνου 237 Καλαμάτα	https://www.elite.com.gr/	
HORIZON BLUE	ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΡΑΚΟΥΣΙ 1 ΚΑΛΑΜΑΤΑ	https://www.horizonblu.gr/	
Messinian Icon hotel & Suites	Κάτω βέργα Καλαμάτας	https://messinianicon.gr/	
HPA CITY HOTEL Μεσσηνία	Πολυχάρους 3 & Αναγνωσταρά, Καλαμάτα	https://www.ira-hotel.gr	
Costa Navarino HOTELS	Gialova	https://www.costanavarino.com	
Αγρικίες	Gefiraki, Marathopolis, 244 00 Messinia	https://agrikies.gr	
Kyparissia Beach Hotel	<u>Port Kyparissias</u> <u>Kyparissia,</u> <u>Messinia</u>	https://www.kyparissiabeachhotel.gr	
Apollo hotel	Κυπαρισσία	https://apollo-hotel.gr	
Zoe resort	Gialova 24001	https://zoeresort.com	

Κάβες

Κιάρι Wine & Deli	Περικλή Ράλλη, Maizonos, Koroni 240 04	https://www.kiari.gr	
Cellier Wine & Spirits	Navarino Agora		
Κάβα Μουτζουρη	Φάρων 148 καλαματα	https://cavamoutzouri.gr/	
Κάβα Μανιάτης	Ηρ. Πολυτεχνείου Ασπρόχωμα Καλαμάτας	https://cavakatsoni.gr/	

16. ΟΠΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ – ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ

16.1 Αναγκαιότητα Ανανέωσης Του Λογοτύπου Για Τους Δρόμους Του Κρασιού Της Πελοποννήσου

Η Σημασία της Οπτικής Ταυτότητας και οι Σύγχρονες Ανάγκες

Το λογότυπο αποτελεί το κεντρικό στοιχείο της οπτικής ταυτότητας ενός προορισμού και παίζει κρίσιμο ρόλο στην αναγνωρισιμότητα, τη συνοχή και την ελκυστικότητά του. Οι Δρόμοι του Κρασιού της Πελοποννήσου είναι ένα δυναμικά αναπτυσσόμενο οινοτουριστικό δίκτυο, ωστόσο, το υπάρχον λογότυπο **είναι πλέον παρωχημένο** και δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις του branding.

Ο οινοτουρισμός αναπτύσσεται δυναμικά παγκοσμίως, προσελκύοντας ιδιαίτερα νεότερες γενιές ταξιδιωτών που αναζητούν αυθεντικές, πολυαισθητηριακές εμπειρίες. Αυτό μεταφράζεται σε τάσεις branding που δίνουν έμφαση στην ανάδειξη της τοπικής οινικής κληρονομιάς, της **αυθεντικότητας** και του αφηγηματικού χαρακτήρα του προορισμού.

Η ψηφιακή εποχή απαιτεί ένα brand που να λειτουργεί αποτελεσματικά σε **όλα τα κανάλια επικοινωνίας** (web, social media, mobile εφαρμογές).

Η ανάπτυξη ενός νέου λογότυπου αποτελεί κεντρικό κομμάτι αυτής της προσπάθειας, καθώς το λογότυπο λειτουργεί ως «πρόσωπο» του δικτύου. Ένα νέο λογότυπο θα ενισχύσει την εταιρική ταυτότητα του δικτύου, ενοποιώντας την εικόνα όλων των εμπλεκόμενων και εμπνέοντας εμπιστοσύνη στο κοινό ότι όπου βλέπει αυτό το σήμα, θα απολαμβάνει αξιόπιστες και ποιοτικές οινοτουριστικές υπηρεσίες.

Ένα σύγχρονο λογότυπο θα καταστήσει τον προορισμό άμεσα αναγνωρίσιμο σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού, σε ταξιδιωτικούς οδηγούς και πλατφόρμες κρατήσεων. Το νέο λογότυπο θα “μιλάει” εξίσου στον Έλληνα και στον ξένο επισκέπτη, καθιστώντας την Πελοπόννησο αναπόσπαστο κομμάτι του διεθνούς οινικού χάρτη.

Οφέλη από την Ανανέωση της Οπτικής Ταυτότητας

Η ανανέωση της οπτικής ταυτότητας – και κυρίως του λογότυπου – μπορεί να αποφέρει πολλαπλά οφέλη για τους Δρόμους του Κρασιού της Πελοποννήσου:

- **Φρέσκια και Μοντέρνα Εικόνα:** Ένα νέο λογότυπο δίνει το σήμα ότι ο προορισμός εξελίσσεται.
- **Αυξημένη Προσέλκυση Επισκεπτών:** Μια ελκυστική οπτική ταυτότητα λειτουργεί σαν μαγνήτης. Χρώματα, σχήματα και σύμβολα που αποτυπώνουν τη **φυσική ομορφιά και την πολιτισμική**

μοναδικότητα της Πελοποννήσου θα τραβήξουν την προσοχή σε έντυπο υλικό, διαφημίσεις και μέσα κοινωνικής δικτύωσης

16.2 Ενσωμάτωση QR Code στο Σήμα του Δικτύου

Το σήμα του Δικτύου των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου, το οποίο θα φέρουν όλα τα μέλη και θα χρησιμοποιείται στη σήμανση του δικτύου, πρέπει να περιλαμβάνει **QR Code** για να ενισχύσει την ψηφιακή διασύνδεση και την εύκολη πρόσβαση των επισκεπτών σε πληροφορίες.

Το QR Code θα λειτουργεί ως **γέφυρα μεταξύ του φυσικού και του ψηφιακού κόσμου**, επιτρέποντας στους επισκέπτες να αποκτούν άμεσα πρόσβαση σε χάρτες, πληροφορίες για οινοποιεία, προτεινόμενες διαδρομές, εκδηλώσεις και υπηρεσίες κρατήσεων. Με μια απλή σάρωση από το κινητό τους, οι ταξιδιώτες θα λαμβάνουν εξατομικευμένες προτάσεις και θα διευκολύνονται στον σχεδιασμό της εμπειρίας τους.

Η ενσωμάτωση του QR Code στο σήμα διασφαλίζει ότι κάθε σημείο του Δικτύου – από τις πινακίδες στους δρόμους μέχρι τις ετικέτες στα συνεργαζόμενα καταστήματα – θα προσφέρει **συνεπή και δυναμική πληροφόρηση**, βελτιώνοντας την οινοτουριστική εμπειρία και ενισχύοντας την αναγνωρισιμότητα των Δρόμων του Κρασιού της Πελοποννήσου σε ένα **ψηφιακά συνδεδεμένο περιβάλλον**.

16.3 Παρουσίαση Ανανεωμένου Λογότυπου

Την Εμπειρογνωμοσύνη Ακολουθεί Ξεχωριστό Αρχείο όπου παρουσιάζεται αναλυτικά το ανανεωμένο λογότυπο του δικτύου των δρόμων του κρασιού της Πελοποννήσου.